

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เทศบาลตำบลสวนสกล อำเภอสกลนคร จังหวัดนครราชสีมา

เจ้าอาเภอสมณะ สุภวิมุติ

สารนิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตราจารย์พิเศษ

สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๒

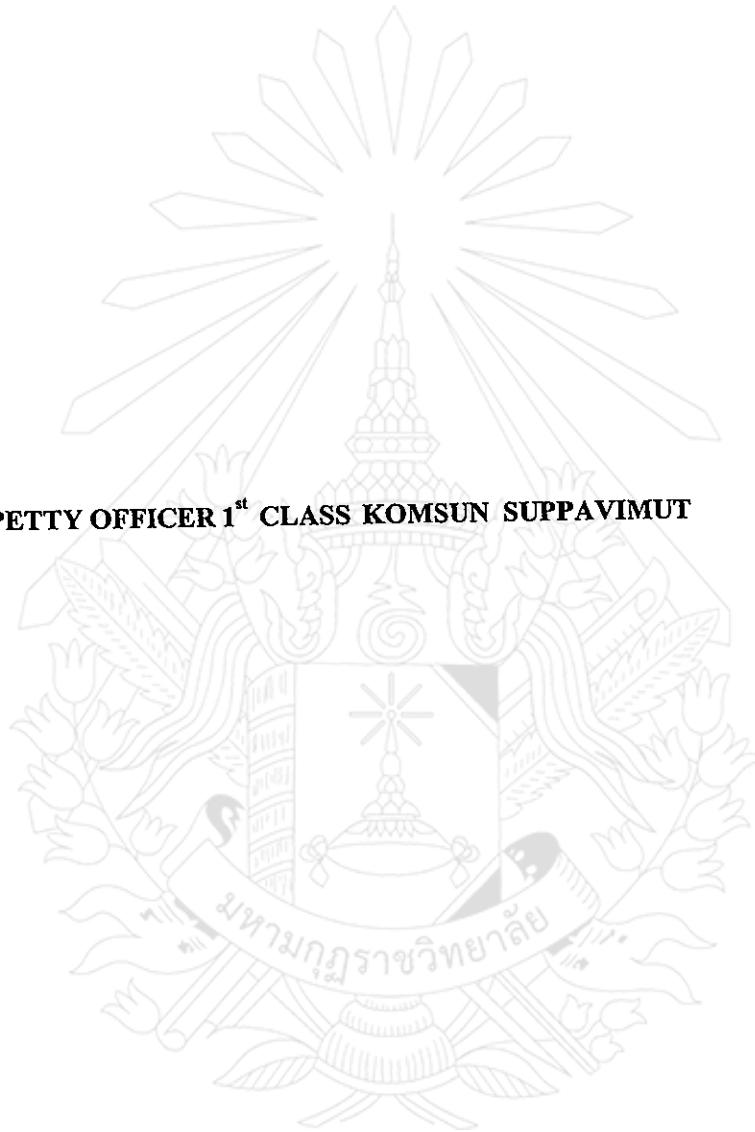
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๒

**PEOPLE'S PARTICIPATION IN PUBLIC DISASTER PREVENTION AND
MITIGATION, LAN SAKA SUB-DISTRICT, LAN SAKA DISTRICT,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE**

PETTY OFFICER 1st CLASS KOMSUN SUPPAVIMUT

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY**

B.E. 2552 (2009)

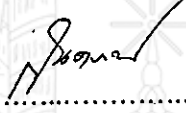
หัวข้อสารนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ชื่อนักศึกษา : จำเอกมสัน ตุภวิมุติ
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.กัณฑ์กมล หนูทองแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.ดร.เดชชาติ ตริทรัพย์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดดัมพ์พัฒน์วิริยาจารย์)

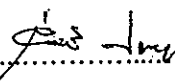
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดดัมพ์พัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.กัณฑ์กมล หนูทองแก้ว)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผศ.ดร.เดชชาติ ตริทรัพย์)

..... กรรมการ
(ผศ. พิเศษ. ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ดร.สงศรี ชมภูวงศ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : People's Participation in Public Disaster Prevention and Mitigation, Lan Saka Sub-District, Lan Saka District, Nakhon Si Thammarat Province

Student's Name : Petty Office 1st Class Komsan Supawimut

Department : Government

Advisor : Dr.Kantaphon Nuthongkaew

Co - Advisor : Asst.Prof. Dr. Detchat Treesap

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

K. Nuthongkaew Advisor
(Dr.Kantaphon Nuthongkaew)

D. Treesap Co - Advisor
(Asst.Prof. Dr. Detchat Treesap)

S. Chaimusik Member
(Asst.Emeritus Prof. Dr.Sukit Chaimusik)

S. Chomphuwong Member
(Dr. Songsri Chomphuwong)

หัวข้อสารนิพนธ์	: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ชื่อนักศึกษา	: จำเอนกมสัน ศุภวิมุติ
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผศ.ดร.เดชชาติ ศรีทรัพย์
ปีการศึกษา	: ๒๕๕๒ (๒๐๐๕)

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชน มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ ต่างกัน และ ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๑๓ คน ในเทศบาลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Z – test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านขณะเกิดสาธารณภัย การช่วยเหลือไม่มีความปลอดภัยทั้งตัวเจ้าหน้าที่และผู้ประสบภัย ควรให้เจ้าหน้าที่ควรมีอุปกรณ์ในการป้องกันตัวเองให้ปลอดภัยก่อนการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการขอรับบริจาค อาหาร น้ำ สิ่งของ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น และด้านก่อน

เกิดสาธารณภัย การจัดทำแผนยังขาดการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วม
ในการจัดแผนฯ มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

Thematic Title : **People's Participation in Public Disaster Prevention and Mitigation, Lan Saka Sub-District, Lan Saka District, Nakhon Si Thammarat Province**

Student's Name : **Petty Office 1st Class Komsan Supawimut**

Department : **Government**

Advisor : **Dr.Kantaphon Nuthongkaew**

Co - Advisor : **Asst.Prof. Dr. Detchat Treesap**

Academic Year : **B.E. 2552 (2009)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows:- 1) to study the participation of people in protection and public relief, Lan Saka sub-district municipality, Lan Saka district, Nakhon Si Thammarat province 2) to comparative study the participation of people in protection and public relief, Lan Saka sub-district municipality, Lan Saka district, Nakhon Si Thammarat province according to differentiation of gender, age, degree of education, occupation and salary 3) to study the suggestions are concerned with problems and the way to promote in protection and public relief, Lan Saka sub-district municipality, Lan Saka district, Nakhon Si Thammarat province by using of questionnaire for data collection from the sample at the number of 313 persons in Lan Saka sub-district municipality, Lan Saka district, Nakhon Si Thammarat province, by accidental random sampling, and statistic analysis by percentage, arithmetic mean, standard deviation, Z.test and F.test.

The results of research were found as follows :

The participation of people in protection and public relief, Lan Saka sub-district municipality, Lan Saka district, Nakhon Si Thammarat province by including was at moderate level when considered in each aspect found that before public incident aspect, while public incident and after public incident were also at moderate level. The comparative results the people's participation in protection and public relief, Lan Saka sub-district municipality, Lan Saka district, Nakhon Si Thammarat province, identified by gender was not different as statistic significance at the level of .001 identified by degree of education, occupation and salary found that by including and each aspect were different as statistic significance at the level of .001

The suggestions were concerned about problems and the way to promote in protection and public relief Lan Saka sub-district municipality, Lan Saka district, Nakhon Si Thammarat province in while public incident aspect helping had no safety both for self safety before helping others, after public incident aspect, lack of information in receiving donation of food, water, and others, should be more information and before public incident aspect, plan making had no participation of people, should give more opportunity to people for plan making.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก คณาจารย์ เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกกราช

ขอกราบขอบพระคุณ พระเทพวินยาภรณ์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกกราช พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยนี้สำเร็จลงได้

ขอขอบพระคุณ ดร.กัณตภณ หนูทองแก้ว และ ดร.เดชชาติ ตริ์ทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาการจัดทำสารนิพนธ์ในการให้การแนะนำ เสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างดีมาโดยตลอดตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ที่ช่วยให้สารนิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระมหาธรรมรัต อริยธมโม พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล และ นายพงษ์สิทธิ์ กลับคล้าย นายกเทศมนตรีตำบลลานสกา ที่ได้อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ประชาชนในเทศบาลตำบลลานสกาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดถึงเพื่อนๆ ที่ให้การช่วยเหลือ

ขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา รวมทั้งภรรยาและบุตรของผู้วิจัยที่ได้ส่งเสริมสนับสนุน และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมุ่งมั่นจนประสบผลสำเร็จในครั้งนี้ และขอบคุณทุกท่านที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ประสบความสำเร็จ

จำเอนกมสัน สุภวิมุติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๔
๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๕
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	๖
๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	๑๖
๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ	๒๔
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๓๓
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๔
๒.๖ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๕๖
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๕๘
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๕๘
๓.๒ เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	๕๘

	๗
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๐
๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	๖๑
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๖๑
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล	๖๒
๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๖๒
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๕
๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๕
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๕
ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๖๖
ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตัวแปรตาม	๖๕
ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตัวแปรอิสระ	๗๓
ตอนที่ ๔ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๑๘
ตอนที่ ๕ ปัญหา และแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๓๕
บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๓๘
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๓๕
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๔๔
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๔๘
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๔๘

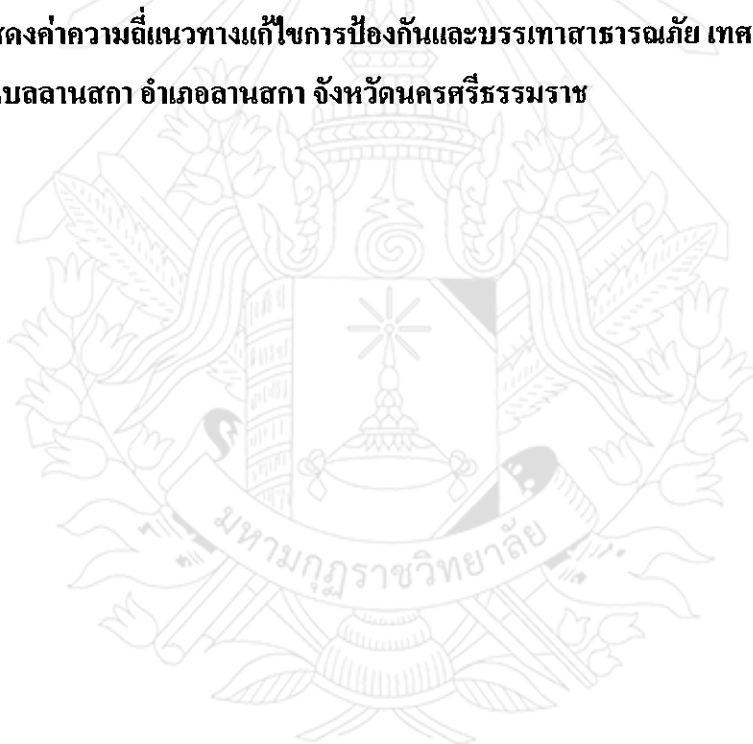
สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ ๔.๑	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนเขตเทศบาล ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ	๖๖
ตารางที่ ๔.๒	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนเขตเทศบาล ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ	๖๗
ตารางที่ ๔.๓	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนเขตเทศบาล ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม ระดับการศึกษา	๖๗
ตารางที่ ๔.๔	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนเขตเทศบาล ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม อาชีพ	๖๘
ตารางที่ ๔.๕	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนเขตเทศบาลตำบล ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้	๖๘
ตารางที่ ๔.๖	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม	๖๙
ตารางที่ ๔.๗	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	๗๐
ตารางที่ ๔.๘	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	๗๑
ตารางที่ ๔.๙	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	๗๒
ตารางที่ ๔.๑๐	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม โดยรวม ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลาน สกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ	๗๓

ตารางที่ ๔.๒๗	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้	๑๑๒
ตารางที่ ๔.๒๘	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วม ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้	๑๑๔
ตารางที่ ๔.๒๙	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑๖
ตารางที่ ๔.๓๐	แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามเพศ	๑๑๘
ตารางที่ ๔.๓๑	แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามอายุ	๑๑๙
ตารางที่ ๔.๓๒	แสดงแสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับการศึกษา	๑๒๐
ตารางที่ ๔.๓๓	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วมโดยรวม ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับการศึกษา	๑๒๑
ตารางที่ ๔.๓๔	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วม ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับการศึกษา	๑๒๒

ตารางที่ ๔.๓๕	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม ด้าน ขณะเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับ การศึกษา	๑๒๓
ตารางที่ ๔.๓๖	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับการศึกษา	๑๒๔
ตารางที่ ๔.๓๗	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามอาชีพ	๑๒๕
ตารางที่ ๔.๓๘	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม โดยรวม ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาล ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามอาชีพ	๑๒๖
ตารางที่ ๔.๓๙	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วม ด้าน ก่อนเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชตามอาชีพ	๑๒๗
ตารางที่ ๔.๔๐	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม ด้าน ขณะเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชตามอาชีพ	๑๒๘
ตารางที่ ๔.๔๑	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามอาชีพ	๑๒๙
ตารางที่ ๔.๔๒	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามรายได้	๑๓๐
ตารางที่ ๔.๔๓	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม โดยรวม ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาล ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามรายได้	๑๓๑

ตารางที่ ๔.๔๔	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วม ด้าน ก่อนเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามรายได้	๑๓๒
ตารางที่ ๔.๔๕	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่อการมีส่วนร่วม ด้าน ขณะเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามรายได้	๑๓๓
ตารางที่ ๔.๔๖	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่อการมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามรายได้	๑๓๔
ตารางที่ ๔.๔๗	แสดงค่าความถี่ปัญหาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๓๕
ตารางที่ ๔.๔๘	แสดงค่าความถี่แนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาล ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๓๖

สารบัญแผนภูมิ

		หน้า
แผนภูมิที่ ๒.๑	การทำงานเป็นทีม (Team work)	๑๕
แผนภูมิที่ ๒.๒	รูปแบบเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔๓
แผนภูมิที่ ๒.๓	อธิบายแผนเฉพาะกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๓
แผนภูมิที่ ๒.๔	แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๕๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เทศบาลตำบลลานสกา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของประเทศไทย ที่ได้จัดตั้งเป็นสุขาภิบาลลานสกา ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๗๔ ตอนที่ ๑๐ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๐๐ และได้ขยายเขตการปกครอง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๔ ตอนที่ ๘๐ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๐ โดยยกฐานะพื้นที่บางส่วนของตำบลเขาแก้ว ขึ้นเป็นสุขาภิบาล ครอบคลุมพื้นที่ ๑ หมู่บ้าน คือ หมู่ ๑ และได้ยกฐานะเป็นเทศบาล เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาล เป็นเทศบาล พ.ศ.๒๕๔๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๖ ตอนที่ ๕ ก วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒^๑

โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของตนเอง หรือมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง (Political Participation) หรือที่เรียกกันว่าปกครองตนเอง (Local Self Government) ตามระบอบประชาธิปไตย แล้วยังเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน ของตนเองในกรณี สาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่และภารกิจต่อประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลลานสกา เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัย มีความเป็นอยู่ที่ดี ทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน เทศบาลตำบลลานสกา จึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นอย่างมาก

ทั้งนี้เพราะสาธารณภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มาแต่ครั้ง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ล้วนแต่มีความรุนแรงและสร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน เป็นอย่างมาก เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากภัย

^๑แผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลลานสกา, (พ.ศ.๒๕๕๒ – ๒๕๕๔), หน้า ๕.

^๒กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย, พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐, หน้า ๒ .

ธรรมชาติ หรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้นเช่น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย ของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรม ด้วย^๒

ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของเทศบาลตำบลลานสกา เป็นไป ด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ที่ประชาชน ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลลานสกา ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อลดความสูญเสียจากเหตุสาธารณภัย ให้มากที่สุด โดยการเข้ามามีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ กำหนดทิศทางและวางแผนการดำเนินงาน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของเทศบาล ตำบลลานสกา มีทั้งหมด ๓ ด้าน คือ ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย และ ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ก็ย่อมที่จะส่งผลให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลานสกา มีความรู้สึก เชื่อมั่นและมีความปลอดภัย ต่อการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของเทศบาลตำบล ลานสกา เป็นอย่างมาก และรู้สึกว่ามี ความผูกพัน และได้มีส่วนร่วมต่อท้องถิ่นอาศัย เป็นการสร้าง ผลเมืองที่มีความรักและรับผิดชอบให้แก่ตนเองและประเทศชาติโดยส่วนรวม^๓

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยต้องการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ เทศบาลตำบลลานสกา ซึ่งการทำวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบ ถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช รวมทั้งข้อเสนอแนะของประชาชนในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา และจะสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการ ดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลลานสกา ต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาล ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน

^๒ เรื่องเดียวกัน.

^๓ อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๓), หน้า ๕-๖.

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑.๓.๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

๑.๓.๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

๑.๓.๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

๑.๓.๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

๑.๓.๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๗ ชุมชน รวม ๑,๖๔๘ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๑)

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ๓ ด้าน ได้แก่

- ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย
- ด้านขณะเกิดสาธารณภัย
- ด้านหลังเกิดสาธารณภัย

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

๑.๕.๑ ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน

๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑.๕.๔ สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการเสนอต่อผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาองค์กรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้ดียิ่งๆ ขึ้น

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การมีส่วนร่วม หมายถึง ทรัพยากรบุคคลในพื้นที่ แต่ละระดับเข้ามาดำเนินการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้สามารถอยู่ร่วมกับธรรมชาติ สังคม และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้อย่างปกติสุข

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่ประชาชนในพื้นที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของเทศบาลตำบลลานสกา ในด้านต่อไปนี้

ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย หมายถึง ก่อนเกิดสาธารณภัยได้มีการเตรียมการ วางแผนในการรับมือภัยพิบัติต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น หรือเป็นการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าว่าจะเกิดภัย เพื่อเป็นการป้องกันการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งภาครัฐและเอกชน

ด้านขณะเกิดสาธารณภัย หมายถึง การดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อควบคุมหรือระงับเหตุจากการเกิดสาธารณภัย ให้อยู่ในการควบคุม หรือยุติลง ไม่ให้ลุกลามออกไปเป็นบริเวณกว้าง

ด้านหลังเกิดสาธารณภัย หมายถึง การช่วยเหลือหลังจากการเกิดเหตุสาธารณภัยเหตุการณ์ทุเลาเบาบางลง หรือผู้ประสบเหตุสาธารณภัย ได้พ้นจากความทุกข์

ภัยฝ่ายพลเรือน หมายถึง ภัยพิบัติที่สร้างความสูญเสียแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐอย่างกว้างขวางและรุนแรง ได้แก่ สาธารณภัย ภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมจนประชาชนหรือชุมชนนั้นๆ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อขวัญกำลังใจของคนในชาติ จึงจำเป็นต้องได้รับการบำบัดช่วยเหลือและฟื้นฟูบูรณะให้กลับคืนสู่สภาพเดิมอย่างรีบด่วนโดยหน่วยงานของรัฐ

การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หมายถึง การดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในการป้องกันและบรรเทาอันตรายหรือความเสียหายอันเนื่องจากสาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือ การก่อวินาศกรรม ไม่ว่าจะการดำเนินการนั้นจะได้กระทำก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย หรือภายหลังที่ ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว และหมายความรวมถึงการอพยพประชาชนและส่วนราชการเพื่อการนั้น

การรักษาความสงบเรียบร้อย หมายถึง การดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ให้อยู่ใน ความเรียบร้อย รวมถึงช่วงเวลา ก่อน ขณะ และหลัง เกิดสาธารณภัยด้วย ให้อยู่ในความเรียบร้อย และสงบ รวมทั้งการจัดระเบียบการจราจรในเส้นทางคมนาคม

การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย หมายถึง การให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องหลังจากประสบ สาธารณภัยแล้ว เช่น การรักษาพยาบาล การสงเคราะห์ การบริจาค การจัดหาสิ่งจำเป็นในการ ดำรงชีวิต ที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค สิ่งอุปโภค บริโภค อื่น ๆ

สาธารณภัย หมายถึง ภัยอันมีมาเป็นสาธารณะ เช่น อัคคีภัย วัตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัย อื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้นอันมีมาเป็นสาธารณะ ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ ชีวิตร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ และให้หมายความ รวมถึงภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรมด้วย

ภัยธรรมชาติ ได้แก่ อุทกภัย วัตภัย แผ่นดินไหว ดินถล่ม สึนามิ และอาคารถล่ม ภัยแล้ง ไฟป่า อากาศหนาว

ภัยจากการกระทำของมนุษย์ ได้แก่ อัคคีภัย สารเคมี และวัตถุอันตราย อุบัติภัยจากการ คมนาคมขนส่ง

ภัยทางอากาศ หมายถึง ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ

การก่อวินาศกรรม หมายถึง การกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของ ประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภคหรือการรบกวนขัดขวางหน่วยงาน หนี้ยะบบ การปฏิบัติงานใดๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอันก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

ภัยด้านความมั่นคง หมายถึง ภัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ได้ภัยจากการก่อ วินาศกรรม ภัยจาก ทุ่นระเบิด ภัยทางอากาศ การประชุมประท้วง และก่อการจลาจล

กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หมายถึง องค์กรซึ่งรับผิดชอบในการอำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแล สั่งการ และดำเนินการต่างๆ ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ทุกชั้นตอน ภายในเขตพื้นที่ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

ศูนย์อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบล หมายถึง นายกเทศมนตรี เป็นผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบล มีผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนภาคประชาชน สมาชิก อปพร. เป็นเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเทศบาลตำบล

ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบล หมายถึง นายกเทศมนตรีตำบล เป็นผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบล มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเทศบาลตำบล และมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ผู้บริหารท้องถิ่น หมายถึง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และหัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่อื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาลเมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายความรวมถึงองค์กรบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) บุคคลที่อาสาและสมัครใจเพื่อช่วยเหลือในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบไปด้วย ผู้นำท้องถิ่น , อปพร. , ประชาชนทั่วไป

ภาวะไม่ปกติ หมายถึง ภาวะในระหว่างเวลาที่ประเทศมีภัยจากการกระทำของศัตรูอย่างรุนแรงทั้งจากภายในประเทศ จากการรุกรานภายนอกประเทศ จนถึงขั้นที่ต้องมีการระดมสรรพกำลังของชาติ ประชาชนจะมีความหวาดกลัวต่อภัยสงคราม ชาติขวัญและกำลังใจ ไม่มีความมั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ระดับ ๑ หมายถึง ความรุนแรงเล็กน้อยถึงปานกลาง ศูนย์ อปพร. เขตท้องที่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

ระดับ ๒ หมายถึง ความรุนแรงมาก ต้องอาศัยการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยราชการในอำเภอหรือจังหวัด

ระดับ ๓ หมายถึง ความรุนแรงสูงมาก ต้องระดมความช่วยเหลือจากทุกส่วนราชการในระดับประเทศ

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น ๒ เพศ คือ เพศชาย และเพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๓ ช่วงอายุ คือ ต่ำกว่า ๓๐ ปี และ ๓๐ ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๔ ระดับ คือ ประถมศึกษา, มัธยมศึกษา/ปวช., ปวส./อนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไป

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็นกลุ่มอาชีพ ๖ กลุ่ม คือ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ, พนักงานเอกชน, ประกอบธุรกิจส่วนตัว, เกษตรกรรม, รับจ้าง และอื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน)

รายได้ หมายถึง รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็นกลุ่มรายได้ ๓ กลุ่ม คือ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท, ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท และ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอตามลำดับดังนี้

- ๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
- ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๖ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ปัจจุบัน คำว่า การมีส่วนร่วม ได้มีการกล่าวถึงกว้างขวางและได้นำมาบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหลายฉบับด้วยกัน โดยเฉพาะในฉบับที่ ๘ และ ๙ ได้ให้ความสำคัญกับ “คน” ในการเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและเน้นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน โดยการเน้นความสำคัญและเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาตนเองเพื่อให้เข้าใจถึงความหมายและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมเป็นสาระสำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมหรือในด้านอื่น ๆ ผู้ศึกษาจึงได้นำเสนอรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

ดิน ปรัชญพฤทธิ ได้จำแนกทฤษฎีการมีส่วนร่วมออกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ คือ

๑. ทฤษฎีความเป็นผู้แทน (Representative) ทฤษฎีนี้เน้นความเป็นผู้แทนของผู้นำและถือว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งหรือถอดถอนผู้นำเป็นเครื่องหมายของการที่จะให้หลักประกันกับการบริหารงานที่ดี อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้เน้นเฉพาะการวางโครงสร้างสถาบัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจขององค์กรอย่างแท้จริง ผู้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการตัดสินใจ ได้แก่ บรรดาผู้นำต่าง ๆ ที่เสนอตัวเข้ามาสมัครรับเลือกตั้ง ส่วนผู้ตามนั้นเป็นเพียงไม้ประดับเท่านั้น

๒. ทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory democracy) ทฤษฎีนี้การมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์ไม่เฉพาะแค่การเข้าไปพิจารณาเลือกตั้ง หรือถอดถอนผู้นำเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการวางนโยบาย ยิ่งกว่านั้น ทฤษฎีนี้ยังมองการมีส่วนร่วมเป็น การให้การศึกษาและพัฒนาการกระทำทางการเมืองและสังคมที่มีความรับผิดชอบนั้นคือการไม่ยอม ให้มีส่วนร่วมที่นับว่าเป็นการคุกคามต่อเสรีภาพของผู้ตาม^๑

นรินทร์ จงวุฒิเวศย์ ได้ให้ความหมายของ “การมีส่วนร่วม” เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องทางด้าน จิตใจและอารมณ์ (Mental and Emotional Involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (Group Situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้ (Contribution) บรรลุ จุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย และการมี ส่วนร่วมนั้นจะต้องมีเงื่อนไขที่สำคัญอย่างน้อย ๓ ประการ คือ

๑. ประชาชนจะต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม
๒. ประชาชนมีความสามารถที่จะมีส่วนร่วม
๓. ประชาชนต้องเต็มใจต่อการมีส่วนร่วม^๒

ปรัชญา เวสารัชช ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า เป็นการที่ประชาชนเข้ามา เกี่ยวข้อง โดยการใช้ความพยายามหรือใช้ทรัพยากรในส่วนของตนต่อกิจกรรมซึ่งมุ่งสู่การพัฒนา ชุมชน โดยการมีส่วนร่วมต้องมีองค์ประกอบดังนี้

๑. ประชาชนเข้าเกี่ยวข้องในกิจกรรมการพัฒนา
๒. ผู้เข้าร่วมได้ใช้ความพยายามบางอย่างส่วนตัว เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน หรือทรัพยากรบางอย่าง เช่น เงินและวัสดุในกิจกรรมพัฒนาและได้ขยายความหมายของ การมีส่วนร่วมว่า ต้องครอบคลุมในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นครอบคลุมถึงการสร้างโอกาสที่เอื้อ หรือเปิด โอกาสให้สมาชิกทุกคนและสังคมได้ร่วมกิจกรรมนำไปสู่การพัฒนาและทำให้ได้รับประโยชน์จาก การพัฒนาเท่าเทียมกัน

๒. การมีส่วนร่วมของประชาชนสะท้อนการเข้าไปเกี่ยวข้องโดยความสมัครใจเป็น ประชาธิปไตยในการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบาย การวางแผนและดำเนินโครงการพัฒนา

^๑ ดิน ปรัชญพฤกษ์, ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมพฤติกรรมในองค์การหน่วยที่ ๒, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๓), หน้า ๖๔๒.

^๒ นรินทร์ จงวุฒิเวศย์, นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การ พัฒนาปัจจุบัน, (กรุงเทพมหานคร : สักดิ์โสภการพิมพ์, ๒๕๓๑), หน้า ๑๘๓.

เศรษฐกิจสังคมและการแบ่งสรรผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนาการพิจารณาในมิติดังกล่าว การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นการเชื่อมระหว่างส่วนที่ประชาชนลงทุน (แรงงานและทรัพยากร) เพื่อการพัฒนา กับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุน

๓. ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจแตกต่างกันไปตามสภาพโครงสร้างการบริหารนโยบายและลักษณะเศรษฐกิจ สังคมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนมิได้เป็นเพียง เทคนิควิธีการ แต่เป็นปัจจัยสำคัญในการประกันให้เกิดการพัฒนาที่มุ่งประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุน^๑

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ ได้ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย ทั้งนี้ เพราะหลักเบื้องต้นของการมีส่วนร่วม คือ การตัดสินใจใดก็ตามส่งผลกระทบต่อบุคคลต่างๆ บุคคลเหล่านั้นควรจะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั้น หมายความว่า หลักการนี้ตั้งอยู่บนความคิดที่ว่าบุคคลแต่ละคนย่อมทราบดีว่าตนต้องการอะไร เพราะฉะนั้น การที่เหตุการณ์ใดก็ตามจะส่งผลกระทบต่อบุคคลหนึ่ง บุคคลนั้นย่อมจะทราบว่าเขาต้องการหรือไม่ ต้องการอะไรบ้างที่จะเกิดขึ้นกับตัวเอง ดังนั้น เพื่อความยุติธรรมบุคคลนั้นควรที่จะต้องมีสิทธิในการกำหนดให้เหตุการณ์นั้นเป็นไปอย่างที่เขาต้องการ เพื่อให้ผลที่ตามมาเป็นไปตามที่เขาต้องการ^๒

ชาญชัย ศิลปอวยชัยและคณะ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การให้ความร่วมมือด้วยความตั้งใจและสมัครใจโดยไม่ถูกบีบบังคับขู่เข็ญซึ่งกระบวนการความร่วมมือนั้นต้องประกอบด้วย

๑. การเข้าร่วมในการตัดสินใจและตกลงใจ
๒. การเข้าร่วมในการดำเนินงานของแผนและโครงการ
๓. การเข้าร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการ
๔. การเข้าร่วมในการรับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม^๓

^๑ปรัชญา เวสารัชช์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อชนบท, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๒๘, หน้า ๓-๕.

^๒ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗), หน้า ๒.

^๓ชาญชัย ศิลปอวยชัยและคณะ, “ความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในท้องถิ่นของสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดแพร่”, รายงานการวิจัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐.

อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง ได้อธิบายเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องการ และทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องกันจะต้องมีมากจนเกิดความริเริ่ม โครงการเพื่อการปฏิบัติ กล่าวคือจะต้องเป็นความเห็นพ้องต้องกันจะต้องมีมากจนเกิดความริเริ่ม โครงการเพื่อการปฏิบัติ การนั้นๆ เหตุผลเบื้องต้นแรกของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมด หรือการกระทำทั้งหมดที่ทำโดยกลุ่มหรือทำในนามกลุ่มนั้นกระทำผ่านองค์การ (Organization) ดังนั้นองค์การจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้^๖

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า หมายถึง กระบวนการรัฐ การทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนและสร้าง โอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งใน รูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิและองค์กรอาสาสมัครรูปต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกัน ให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการ พัฒนาที่กำหนดไว้^๗

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า “การมีส่วนร่วม” หมายถึง การ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและการร่วมรับผิดชอบ ต่างๆ อันมีผลกระทบมาถึงประชาชนเอง ซึ่งเป็นแนวคิดที่จะทำให้ประชาชนเกิดความศรัทธาใน ตัวเอง ความเชื่อมั่นในตัวเองและความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน^๘

ปกรณ ปรียากร ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมว่า การที่ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น สามารถกระทำได้ ๔ ลักษณะ คือ เป็นผู้มืบทบาทสำคัญในการกำหนดปัญหา และความจำเป็นพื้นฐานของชุมชนเป็นผู้ระดม ทรัพยากรเพื่อสนองความจำเป็นพื้นฐาน เป็นผู้มืบทบาทในการปรับปรุงวิธีการกระจายสินค้าและ

^๖อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง, การพัฒนาบุคคล กลุ่มและชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๕), หน้า ๒๑.

^๗ไพรัตน์ เตชะรินทร์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗), หน้า ๕๔.

^๘ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, หลักการพัฒนาชุมชนและหลักการพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทรวัฒนาพานิช, ๒๕๒๖), หน้า ๒๕.

บริการให้สมบูรณ์ และเป็นผู้ได้รับความพึงพอใจและเกิดแรงจูงใจที่จะสร้างกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง^๕

ศุภรารณ์ ธรรมชาติ ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่า “การมีส่วนร่วม หมายถึง ความร่วมมือร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นอย่างบุคคลหรือของกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการดำเนินงาน เกิดการพัฒนา และเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของการพัฒนาชุมชน ส่งผลให้การดำเนินงานหรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงานหรือโครงการเกิดประสิทธิผล”^๖

ปาริชาติ วัลย์เสถียร ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนาโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาดังแต่ต้นจนสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหาการวางแผนการตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตามและประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยโครงการพัฒนาดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน

๒. การมีส่วนร่วมทางการเมือง แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ การส่งเสริมสิทธิและพลังอำนาจของพลเมือง โดยประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรของชุมชนอันจะก่อให้เกิดกระบวนการและโครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตน และได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา

๒.๒ การเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนา โดยรัฐมาเป็นการพัฒนาที่ประชาชนมีบทบาทหลักโดย การกระจายอำนาจในการวางแผนจากส่วนกลางมาเป็นส่วนภูมิภาค เพื่อให้ภูมิภาคมีลักษณะเป็นเอกเทศ ให้มีอำนาจทางการเมือง การบริหาร มีอำนาจต่อรองในการจัดสรรทรัพยากร

^๕ปกรณัม ปรียากร, ทฤษฎีแนวคิดและกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๐), หน้า ๖๔.

^๖ศุภรารณ์ ธรรมชาติ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งกรณีศึกษาอำเภอละงู จังหวัดสตูล”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๔๑, หน้า ๑๒.

อยู่ในมาตรฐานเดียวกันโดยประชาชนสามารถตรวจสอบได้ อาจกล่าวได้ว่า เป็นการคืนอำนาจในการพัฒนาให้แก่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของตนเอง^{๑๑}

อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง ได้อธิบายลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ดังนี้

๑. ร่วมประชุม

๒. ร่วมออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๓. ร่วมในการตีปัญหาให้กระจ่าง

๔. ร่วมในการออกเสียงสนับสนุนหรือคัดค้านปัญหา

๕. ร่วมในการออกเสียงเลือกตั้ง

๖. ร่วมในการบริจาคเงิน

๗. ร่วมในการบริจาควัสดุ

๘. ร่วมช่วยเหลือด้านแรงงาน

๙. ร่วมในการใช้โครงการที่เป็นประโยชน์ให้ถูกต้อง

๑๐. ร่วมช่วยเหลือในการรักษาโครงการ

๑๑. ร่วมในการทำงานและเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง^{๑๒}

อคิน รพีพัฒน์ ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน (People Participation) เป็นหัวใจของการพัฒนาท้องถิ่น โดยเป็นทางรัฐศาสตร์ในเรื่องของการปกครองตนเอง (Self-government) คือต้องการให้ประชาชนได้เข้าไปตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของชุมชนด้วยตนเอง ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทุก ๆ แขนง โดย โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ ๔ ประการ คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้นประการแรกที่ต้องกระทำก็คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

^{๑๑}ปรีชาติ วลัยเสถียร เอกสารประกอบการศึกษา สค ๖๕๑ : ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน สาขาพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๓๘-๑๓๖.

^{๑๒}อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง, การพัฒนาบุคคล กลุ่มและชุมชน, อ่างแก้ว, หน้า ๔๖.

๒. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการ จะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการใดบ้าง และจะทำประโยชน์ได้ด้วยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นั้นนอกจาก ความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้วจะต้องพิจารณาถึงการกระจาย ผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วยผลประโยชน์ของโครงการนี้ รวมทั้งผลที่เป็นผลประโยชน์ในทางบวก และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและ สังคมด้วย^{๑๑}

๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญที่จะต้อง สังเกตก็คือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งจะมี อิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ คือ

๑. ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้า ปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น ในชุมชนรวมตลอดจน ความต้องการของชุมชน
๒. ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเงื่อนไขและลดปัญหาของชุมชนหรือ เพื่อ สร้างสรรสิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
๓. ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือ โครงการ หรือกิจกรรมเพื่อขจัดและแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของชุมชน
๔. ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
๕. ร่วมจัดหรือปรับปรุงการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๖. ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและของ หน่วยงาน
๗. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้
๘. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ โดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป^{๑๒}

^{๑๑} อภิน รัตพัฒนา, การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและ วัฒนธรรมไทย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗), หน้า ๑๒๐.

^{๑๒} ไพรัตน์ เตชะรินทร์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, อ้างแล้ว, หน้า ๖.

เจมส์คีย์ ปิ่นทอง ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมไว้ ๔ ขั้นตอน คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
๒. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ
๓. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
๔. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล^๕

ทศพล กฤตยพิสิฐ ได้กล่าวถึง กระบวนการมีส่วนร่วมตามขั้นตอนการพัฒนา ซึ่งเป็น การวัดเชิงคุณภาพออกเป็น ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การมีส่วนร่วมในขั้นการริเริ่มการพัฒนา ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหาภายในชุมชนตลอดจนมีส่วนร่วมในการกำหนด ความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการด้วย

ขั้นตอนที่ ๒ การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมี ส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการ ดำเนินงานตลอดจนกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่จะใช้

ขั้นตอนที่ ๓ การมีส่วนร่วมในขั้นการดำเนินการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วน ร่วมในการสร้างประโยชน์โดยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน หรือเข้าร่วม บริหารงาน ประสานงาน และการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

ขั้นตอนที่ ๔ การมีส่วนร่วมในขั้นการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ ประชาชนมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนาหรือยอมรับผลประโยชน์อัน เกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

ขั้นตอนที่ ๕ การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้าร่วม ประเมินว่า การพัฒนาที่ได้กระทำไปแล้วนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด ซึ่งในการประเมิน อาจปรากฏในรูปของการประเมินย่อย เป็นการประเมินผลการหน้าเป็นระยะ ๆ หรือกระทำในรูป ของการประเมินผลรวม ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวบยอด

ในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา การตัดสินใจ เป็นส่วนสำคัญที่ จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้กระทำการตัดสินใจ ในการดำเนินกิจกรรมพัฒนา จึงจะถือว่าเป็น การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เพราะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของประชาชน / องค์กร ชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถกำหนดความต้องการที่แท้จริงในการแก้ปัญหาของ

^๕เจมส์คีย์ ปิ่นทอง, การระดมประชาชนเพื่อพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๖), หน้า ๒๗๒.

ชุมชนด้วยตนเองได้ ทั้งนี้ ในทางปฏิบัตินั้น ประชาชนอาจไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เพราะมีข้อจำกัดหลายประการ^{๑๖}

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในความหมายกว้างซึ่งมักจะคาบเกี่ยวกับการพัฒนานั้นก็คือ การให้โอกาสประชาชนเป็นฝ่ายการตัดสินใจ กำหนดปัญหาความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง เป็นการเสริมพลังอำนาจ ให้แก่ประชาชน/กลุ่ม/องค์กรชุมชนให้สามารถระดมขีดความสามารถในการจัดการทรัพยากร การตัดสินใจ และควบคุมดูแลกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนมากกว่าที่จะเป็นฝ่ายตั้งรับสามารถกำหนดการดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองให้มีชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามความจำเป็นอย่างมีศักดิ์ศรีและสามารถพัฒนาศักยภาพของประชาชน/ชุมชนในด้านภูมิปัญญา ทักษะ ความรู้ ความสามารถและการจัดการและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้และประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการอย่างอิสระ การทำงานต้องเน้นในรูปกลุ่มหรือองค์กรชุมชนที่มีวัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมอย่างชัดเจน เนื่องจากพลังกลุ่มจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้งานพัฒนาต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายได้ ทั้งนี้การจะเกิดสภาพของการมีส่วนร่วมของประชาชนตามความหมายที่กล่าวถึงขั้นต้นจะต้องเกิดสภาพการณ์หรือเงื่อนไขสำคัญ คือการมีความตระหนักและความเห็นพ้องต้องกันของประชาชนที่มีจำนวนมากพอต่อการริเริ่ม โครงการ/กิจกรรมหนึ่งกิจกรรมใดเพื่อที่จะการเปลี่ยนแปลงที่เป็นความต้องการของส่วนรวม ทั้งนี้ความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าของปัจเจกชน บุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันและเข้ามารับผิดชอบเพื่อการดำเนินการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ต้องการ โดยมีลักษณะเป็นการกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กรเพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์^{๑๗}

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่

๑. ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การลงแขก การบำเพ็ญประโยชน์ การสร้างโบสถ์วิหาร
๒. ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศ ตำแหน่ง ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วยทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีความศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะกระทำ เช่น ผู้ใหญ่ออกปากขอแรงผู้น้อยก็ช่วยแรง

^{๑๖} ทศพล กฤตยพิสิฐ, “การมีส่วนร่วมของกำนันผู้ใหญ่บ้านเขตหนองจอกที่มีโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาตามแนวทาง บวรและบรม เพื่อสร้างอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง” วิทยานิพนธ์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๓๘, หน้า ๑๗.

^{๑๗} นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบัน, อ่างแก้ว, หน้า ๑๘๓.

๓.อำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่าทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ เช่น บีบบังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส ฯลฯ

ปรัชญา เวสารัชช์ ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญซึ่งผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาชนบท ดังนี้

๑. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองและความปลอดภัย

๒. ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น โดยเฉพาะผู้นำ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

๓. ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน ได้แก่ ค่าตอบแทนแรงงาน และเงินปันผลจากสหกรณ์ออมทรัพย์

๔. ปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความคาดหวังในประโยชน์ส่วนรวม ความรู้สึกเกรงใจไม่กล้าปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน หรือความรู้สึกว่าเป็นพันธะที่ต้องเข้าร่วม เพื่อให้เกิดความสามัคคี^{๔๔} จากลักษณะ ขึ้นตอน และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาได้นำมาเป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้ โดยมุ่งศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ โกลเฮนและอัฟฮอฟฟี มาเป็นกรอบในแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

๒. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (ดำเนินการ)

๓. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นนั้น การมองเพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง ในการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ จะไม่เป็นการเพียงพอ สภาพแวดล้อมอื่น ๆ ในสังคมต่างก็มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ผู้ศึกษาจึงพยายามหาความสัมพันธ์ที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องกันเพื่อมองให้เห็นถึงปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน

^{๔๔} ปรัชญา เวสารัชช์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท, อ่างแล้ว, หน้า ๑๗๐.

มาประกอบการพิจารณาในการศึกษาข้อมูลภาคสนาม และเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ลักษณะ ขั้นตอน ตลอดจนปัจจัยที่มีผลการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะพิจารณาการมีส่วนร่วมในปัจจัยด้านบุคคล

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

กลยุทธ์การพัฒนาชนบทที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ระหว่าง ๓ ทศวรรษที่ผ่านมา จนถึงปัจจุบัน คือ “การมีส่วนร่วมของประชาชน” เป็นที่ทราบกันดีว่า มีเอกสาร จำนวนมากที่เกี่ยวกับแนวคิดและการปฏิบัติของการมีส่วนร่วม และต่างให้ความหมายของคำว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนไว้แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และผู้ใช้ เมื่อมีความเข้าใจการมีส่วนร่วมไปในลักษณะใดก็จะปรากฏในบริบทนั้นๆ ว่า เครื่องมือที่ใช้ก็เป็นไปตามความเข้าใจดังกล่าว

“การมีส่วนร่วมของประชาชน” (People’s Participation) เป็นคำที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบันทั้งในวงราชการและนอกวงราชการ โดยถูกนำมาใช้ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๒๕-๒๕๒๙) เป็นต้นมา แต่เนื่องจากได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของคำไว้แตกต่างหลายความหมาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายการมีส่วนร่วมอย่างถูกต้องและตรงกันจึงควรที่จะได้ศึกษาถึงความหมายของการมีส่วนร่วมที่ได้มีผู้ให้ไว้แตกต่างกันดังนี้

สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมของสหประชาชาติ (United Nation Research Institute For Social Development) หรือชื่อย่อว่า UNRISD ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาว่าคือ การเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนในด้านต่างๆ ได้แก่

- ในกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบายของสังคมและการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

- ในการปฏิบัติตามแผนหรือโครงการต่างๆ โดยสมัครใจ

อคิน ทรัพย์พัฒน์ แบ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น ๔ ลักษณะ

๑. ร่วมในการค้นหาสาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหา

๒. ร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางและการวางแผนพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหา

๓. ร่วมในการปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน

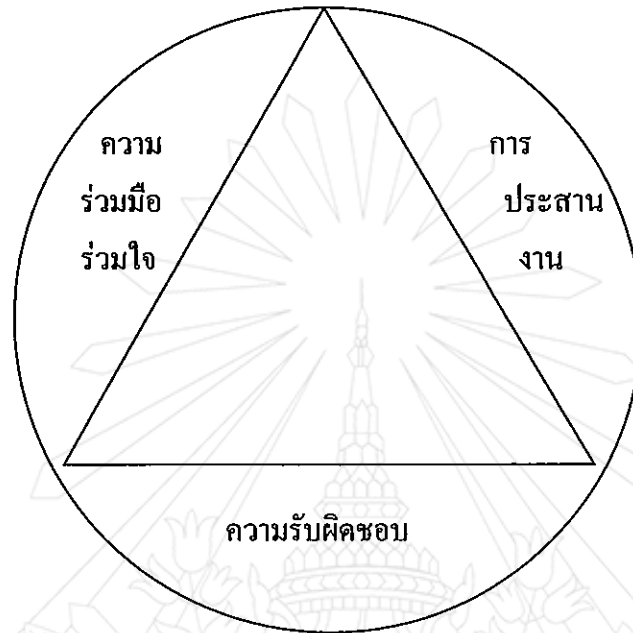
๔. ร่วมในการประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา^{๑๖}

^{๑๖}อคิน ทรัพย์พัฒน์, การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, อ่างแก้ว, หน้า ๑๐๑.

นิรันดร์ จรุงดิเวศย์ ได้อธิบายว่า

การมีส่วนร่วม = ความร่วมมือร่วมใจ + การประสานงาน + ความรับผิดชอบ

Participation = Cooperation + Coordination + responsibility

แผนภูมิที่ ๒.๑ การทำงานเป็นทีม (Team work)

ความร่วมมือร่วมใจ หมายถึง ความตั้งใจของบุคคลที่จะมาทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม การประสานงาน หมายถึง ห้วงเวลาและลำดับเหตุการณ์ที่มีประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมหรือการงาน ความรับผิดชอบ หมายถึง ความรู้สึกผูกพันในการกระทำงานและในการทำให้เชื่อถือไว้วางใจ

ดังนั้น การมีส่วนร่วมอาจหมายถึง การทำงานร่วมกับกลุ่ม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความตั้งใจ (ความร่วมมือ ร่วมใจ) โดยการกระทำดังกล่าวในห้วงเวลาและลำดับเหตุการณ์ที่ทรงประสิทธิภาพ คือ ถูกจังหวะและเหมาะสม (การประสานงาน) กับทั้งการทำงานดังกล่าวด้วยความรู้สึกผูกพันให้ประจักษ์ว่าเชื่อถือได้ (ความรับผิดชอบ)^{๒๐}

^{๒๐}นิรันดร์ จรุงดิเวศย์, กลวิธีแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, อ่างแก้ว, หน้า ๑๘๕.

พัฒนา บุญยรัตน์พันธ์ ได้อธิบายว่า “การมีส่วนร่วมของชุมชน จะต้องมิใช่โดยตลอด ตั้งแต่ร่วมวางแผนโครงการ การเสียดสละ กำลังแรงงาน วัสดุ กำลังเงิน หรือทรัพยากรใดที่มีอยู่ใน ชุมชนนั้นๆ”^{๒๐}

สิทธิรัฐ ประพุทธนิติสาร ได้สรุปการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้ คือการมีส่วนร่วมของประชาชน ในแง่อุดมคติมีข้อสมมติฐานเชิงค่านิยม ๓ ประการคือ

๑. คนในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันต่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชน
๒. การมีส่วนร่วมควรเป็นเรื่องของคนในชุมชนที่มีปัญหา มีความต้องการเหมือนกันมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
๓. คนในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันต่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชน
๔. คนในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันต่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชน
๕. การมีส่วนร่วมควรเป็นเรื่องของคนในชุมชนที่มีปัญหา มีความต้องการเหมือนกันมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
๖. คนในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันต่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชน
๗. การมีส่วนร่วมควรเป็นเรื่องของคนในชุมชนที่มีปัญหา มีความต้องการเหมือนกันมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
๘. การมีส่วนร่วมควรเป็นไปตามกระบวนการประชาธิปไตย คือ ทุกคนมีอิสระ มีสิทธิ์อย่างเท่าเทียมกันและเต็มความสามารถที่จะเข้าไปร่วม และมีเงื่อนไข ความเป็นอิสระในการมีส่วนร่วม ความสามารถในการมีส่วนร่วม ความเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม
๙. คนในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันต่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชนการมีส่วนร่วมควรเป็นเรื่องของคนในชุมชนที่มีปัญหา มีความต้องการเหมือนกันมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
๑๐. การมีส่วนร่วมควรเป็นไปตามกระบวนการประชาธิปไตย คือ ทุกคนมีอิสระ มีสิทธิ์อย่างเท่าเทียมกันและเต็มความสามารถที่จะเข้าไปร่วม และมีเงื่อนไข ความเป็นอิสระในการมีส่วนร่วม ความสามารถในการมีส่วนร่วม ความเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง กระบวนการกระทำที่ประชาชนมีความสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวประชาชนเอง โดยให้ประชาชนได้

^{๒๐}พัฒนา บุญยรัตน์พันธ์, การสร้างพลังชุมชนโดยขบวนการพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๗), หน้า ๒.

มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อตนเอง และมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งที่ปรารถนาหรือที่ตั้งใจ ทั้งนี้ต้องไม่ใช่เป็นการกำหนดกรอบแนวคิดจากบุคคลภายนอกนั้น^{๒๒}

เสนอห์ จามริก ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า คือ การพัฒนาตนเอง ที่ประชาชนต้องมีสิทธิและพัฒนาตัวเอง มีความสามารถเลือกวิถีชีวิตของเขาด้วย แต่การเลือกอย่างนี้ต้องมีฐานความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้พอสมควร ไม่ใช่การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เรียกประชามมร่วมวางแผนพัฒนากับทางราชการ^{๒๓}

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี ได้กล่าวถึงสาระของการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบต่อประชาชนเอง การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท เพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้นได้นั้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาการพัฒนาชุมชนที่ว่า มนุษย์ทุกคนต่างมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของชุมชน และขณะเดียวกันต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนา

กิจกรรมของชุมชน และขณะเดียวกันต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนา

ได้ถ้ามีโอกาสและชี้แนะได้ถูกต้อง^{๒๔}

อกิน ทรัพย์พัฒน์ ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการคิดค้นปัญหาและตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาภายในชุมชน

๒. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารและการประสานงาน

๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ทางสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล

๔. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลกิจกรรม^{๒๕}

^{๒๒} สิทธิรัฐ ประพุทธนิติสาร, การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : แนวคิดและแนวปฏิบัติ, (เชียงใหม่ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), ๒๕๔๕), หน้า ๑๘.

^{๒๓} เสนอห์ จามริก, กรอบและตัวชี้วัดในการพัฒนาชนบททางใหม่, เอกสารสัมมนา นครนายก อาศรมวงสนธิ, (ตุลาคม ๒๕๓๗) : ๘, (อัคราเนา).

^{๒๔} ยูวัฒน์ วุฒิเมธี, หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท, อ่างแก้ว, หน้า ๒๕.

สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนหมายถึง ความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันและเข้าร่วมรับผิดชอบหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ต้องการ โดยการกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กรเพื่อให้บรรลุถึงการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

๒.๒.๑ รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วม

ศูนย์ศึกษาและอบรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ๔ ขั้นตอน คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ การริเริ่มตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการ

๒. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหาร และการประสานงานขอความร่วมมือ

๓. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางด้านสังคม หรือผลประโยชน์ทางด้านส่วนบุคคล

๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล^{๒๖}

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เป็น ๔ ขั้นตอน คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหาของชาวชนบท

๒. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม

๓. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน

๔. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน^{๒๗}

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ คือ

๑. ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้าปัญหา และสาเหตุของปัญหา ที่เกิดขึ้นในชุมชนรวมตลอดจนความต้องการของชุมชน

^{๒๕} อकिन ระพีพัฒน์, การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, อ่างแล้ว, หน้า ๔๕-๕๐.

^{๒๖} ยูวัฒน์ วุฒิมณี, รูปแบบขั้นตอนของการมีส่วนร่วม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๓๑), หน้า ๒๑-๒๕.

^{๒๗} เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภณาการพิมพ์, ๒๕๒๓), หน้า ๒๗๒-๒๗๓.

๒. ร่วมค้นหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชนหรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน

๓. ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรม เพื่อจัดและแก้ไขและสนองความต้องการของชุมชน

๔. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

๕. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๖. ร่วมการลงทุนในกิจกรรม โครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและของหน่วยงานร่วมการลงทุนในกิจกรรม โครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและของหน่วยงาน

๗. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

๘. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษา โครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ ทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ตลอดไป^{๒๕}

ประธาน สุวรรณมงคล กล่าวว่า ชุมชนควรมีขอบเขตของการมีส่วนร่วม ๔ ขั้นตอน

๑. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการตัดสินใจ

๒. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงาน

๓. การมีส่วนร่วมของชุมชนในผลประโยชน์

๔. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล^{๒๖}

๒.๒.๒ ลักษณะของการมีส่วนร่วม

นักการศึกษาและนักพัฒนาหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ส่วนใหญ่แล้วไม่แตกต่างกันมากนัก เช่นที่ นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมมีหลายระดับ ตั้งแต่เป็นสมาชิกจนถึงเป็นผู้นำหรือประธานกรรมการ ดังนี้

๑. เป็นสมาชิก

๒. เป็นสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม

^{๒๕}ไพรัตน์ เตชะรินทร์, นโยบายกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาในปัจจุบัน ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภณการพิมพ์, ๒๕๒๗), หน้า ๖-๗.

^{๒๖}ประธาน สุวรรณมงคล, ทศนะบางประการในเรื่องสภาพลกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภณการพิมพ์, ๒๕๒๗), หน้า ๘๓.

๓. เป็นสมาชิกที่บริจาคเงินช่วย
๔. เป็นกรรมการ
๕. เป็นประธานกรรมการ
๖. สมาชิกผู้นั้นทำอะไรระหว่างประชุม
๗. สมาชิกผู้นั้นเล่นบทบาทอะไรในที่ประชุม^{๓๐}

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น ประกอบด้วย การเป็นสมาชิก ซึ่งจะต้องเข้าร่วมประชุม มีการบริจาคเงิน หรือทำหน้าที่ในกลุ่มด้วย มีขั้นตอนสรุปได้ดังนี้ การร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหา และสาเหตุของปัญหา ร่วมค้นหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนา ร่วมวางนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรม ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากร ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงาน ร่วมการลงทุนในกิจกรรม โครงการของชุมชน ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษา

๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ

นับตั้งแต่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบบประชาธิปไตย เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ มาจนถึงปัจจุบัน ได้มีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น ๓ ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยที่การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ใช้หลักรวมอำนาจ การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ใช้หลักการแบ่งอำนาจการปกครอง และที่การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นใช้หลักการกระจายอำนาจการปกครอง เพื่อตอบสนองต่อการบริการสาธารณะและการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ได้อย่างทั่วถึงรวดเร็ว ทันท่วงทีตามความต้องการ การจัดระเบียบราชการส่วนท้องถิ่นในประเทศภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตามหลักกระจายอำนาจคือ รัฐบาลมอบอำนาจการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่างกันเอง ตามความต้องการของชุมชน การบริหารท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์กร มีผู้บริหารท้องถิ่น มีความกระตือรือร้น ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการปกครองตนเอง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สุขโดยตรงกับท้องถิ่นนั้นๆ อีกทั้งเป็นการฝึกฝนพลเมืองในทางปฏิบัติให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการปกครองท้องถิ่นไทยอีกทางหนึ่งด้วย

^{๓๐} นีรันดร์ จงวุฒิเวศย์, นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบัน, อ่างแก้ว, หน้า ๑๘๕.

๒.๓.๑ หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง (Local Self Government) นั้น เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมากกับแนวความคิดและทฤษฎีในการกระจายอำนาจ ได้มีนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ได้ให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน อาทิ

มอนตาญ ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า “ การปกครองท้องถิ่นหมายถึง การปกครองที่ผู้บริหารของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยอิสระ มีอำนาจอิสระ และมีความรับผิดชอบที่สามารถใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ยังคงอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ใช่รัฐอิสระ”

ร็อบสัน ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า “ การปกครองท้องถิ่นหมายถึง หน่วยการปกครองที่รัฐจัดตั้งขึ้น โดยให้มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และมีองค์กรที่จำเป็น (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งนี้อำนาจอิสระในการปกครองตนเองดังกล่าวจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐ”

คลาร์ก ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า “ การปกครองท้องถิ่นหมายถึง การปกครองระดับรองของประเทศหรือรัฐที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด โดยเฉพาะ จัดตั้งและอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง”

วิท ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า “ การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลางเพื่อเปิด โอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครอง ร่วมกันรับผิดชอบทั้งหมดหรือบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น รัฐบาลท้องถิ่นเป็นรัฐบาลที่มาจากประชาชนท้องถิ่น มีอำนาจในการตัดสินใจและดำเนินการภายในท้องถิ่นของตน”

ฮอลโลเวย์ ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า “ การปกครองท้องถิ่นหมายถึง องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอน มีจำนวนประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด มีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกสภามาจากการเลือกตั้งของประชาชน”

ประทาน ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า “ การปกครองท้องถิ่น หมายถึง ระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐและโดยนัยนี้ จะเกิดมีองค์กรทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์กรนี้ถูกจัดตั้งและควบคุม โดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเองได้”

ซุคักดี เทียงตรง ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า “ การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะบางประการเพื่อชุมชนของตน การที่ท้องถิ่นจะมีอำนาจมีหน้าที่และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานมากน้อยเพียงใด นั้น จะขึ้นอยู่กับระบบการปกครองท้องถิ่นที่แต่ละประเทศยึดถือ”

อุทัย หิรัญโต ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า “การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้หน่วยการปกครองระดับรองของรัฐ หรือกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครอง และดำเนินการบางอย่าง เพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่น โดยตรงการบริหารงานท้องถิ่นจะมีองค์การที่ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้ มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมโดยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม”^{๓๓}

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึง การปกครองระดับรองของรัฐ ซึ่งรัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อกระจายอำนาจการปกครองทั้งทางการเมืองและทางการบริหาร ให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่างเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของตนเอง โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง สามารถกำหนดนโยบายและบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ โดยมีองค์การที่มาจากเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามความมุ่งหมายของท้องถิ่นนั้น ๆ

ดังนั้นหลักการและแนวคิดการปกครองท้องถิ่น สามารถประมวลได้เป็นหลักการปกครองท้องถิ่นในสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านั้นอาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากรหรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นของไทยจัดเป็นกรุงเทพฯ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยาตามเหตุผลดังกล่าว

๒. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไปไม่มีขอบเขต หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นก็กลายเป็นรัฐอธิปไตยเอง เป็นผลเสียดต่อความมั่นคงของ

^{๓๓}กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, รายงานผลการประเมินประสิทธิภาพการบริหารงาน, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๔๗, หน้า ๓-๔.

รัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นนี้มีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไป ตามหลักความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

๓. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย ที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑ หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่างๆ ขององค์การปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และเพื่อให้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เช่นเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ เป็นต้น

๓.๒ สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณเพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ

๔. มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่นจัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหาร และองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครองท้องถิ่นจัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหาร และสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลจะมีคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร และสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ หรือในแบบมหานคร คือ กรุงเทพฯจะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพฯจะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพฯเป็นฝ่ายบริหาร สภากรุงเทพฯจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

๕. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น จากแนวความคิดที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงานเพื่อให้สมเจตนารมณ์และความต้องการของชุมชนและอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอีกด้วย

๒.๓.๒ ลักษณะของการปกครองท้องถิ่น

เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง (Local Government) เป็นการปกครองที่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองภายใต้กฎหมายของรัฐหรือประเทศนั้น ๆ ดังนั้น ลักษณะของการปกครองท้องถิ่นที่สำคัญ จึงมีดังนี้^{๑๒}

๑. มีสถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย เช่น ประเทศไทยมีการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

^{๑๒}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔-๕.

๒. มีพื้นที่และระดับ (Area and Levels) หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีพื้นที่การปกครองที่แน่นอนและชัดเจน และควรจะต้องมีการแบ่งระดับการปกครองท้องถิ่นว่ามีกี่ระดับ เช่น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เป็นต้น เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดพื้นที่และระดับของการปกครองท้องถิ่นมีมากมาย เช่น สภาพทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ความสำคัญในการปกครองตนเองของประชาชน ประสิทธิภาพในการบริหาร รายได้ และความหนาแน่นของประชากร เป็นต้น สำหรับประเทศไทยมีเกณฑ์จัดตั้งและยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่น ๓ ประการ คือ รายได้ ย้อนหลัง ๓ ปี ไม่รวมเงินอุดหนุน จำนวนประชากร และขนาดพื้นที่

๓. มีการกระจายอำนาจและหน้าที่ (Devolution of Power and Function) การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการกระจายอำนาจการปกครองไปให้ท้องถิ่น โดยการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน ดังนั้น การที่หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะมีอำนาจและหน้าที่มากขึ้นขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองการปกครองเป็นสำคัญ

๔. มีความเป็นนิติบุคคล (Artificial Person) หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องเป็นองค์การนิติบุคคล โดยเอกเทศจากองค์การของรัฐบาลกลาง ทั้งนี้ เพื่อดำเนินงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน เพราะหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณ ทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

๕. มีการเลือกตั้ง (Election) การปกครองท้องถิ่น จะต้องมีการเลือกตั้งท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ กล่าวคือ จะต้องให้สิทธิแก่ประชาชนในท้องถิ่นในการเลือกตั้งคณะเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการปกครองท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน (Political Participation)

๖. มีอำนาจอิสระ (Autonomy) หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานรัฐบาลกลาง และมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย สามารถกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ เพื่อกำกับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายหรือความต้องการของท้องถิ่น และสามารถใช้จ่ายเงินของตนเองในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง

๗. มีงบประมาณของตนเอง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ (Revenue) จัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

๘. มีการกำกับดูแลของรัฐ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองระดับรองของรัฐ และอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมและความมั่นคงแห่งรัฐ

๒.๓.๓ วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นนั้น สามารถจำแนกได้ดังนี้

๑. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัดภารกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้น หากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ก็สามารถมีรายได้ มีงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบานี้เป็น การแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ด้วบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

๒. เพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับการบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวน่าจะไม่อาจตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

๓. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลไปบ้าง แต่ก็มิเงินไขที่กำหนดไว้ได้อย่างรอบคอบ

๔. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบอบประชาชนไปโดยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้ มีส่วนช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

๒.๓.๔ องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

เพื่อให้เห็นภาพขององค์การปกครองท้องถิ่น หรือหน่วยการปกครองท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น จึงแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

๑. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะได้รับการจัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมาย และหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น จะมีสภาพเป็นนิติบุคคล

๒. หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้น จะต้องไม่อยู่ในการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ เพราะจะต้องเป็นหน่วยที่มีอำนาจปกครองตนเอง

๓. หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น ต้องมีองค์กรที่มาจากการเลือกตั้ง โดยประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแสดงถึงการเข้าร่วมการเมืองการปกครองของประชาชน

๔. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น จะต้องมียอำนาจในการจัดเก็บรายได้ โดยกรอนุญาตจากรัฐเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้นำมาทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

๕. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ควรมียอำนาจในการกำหนดนโยบายและมีการควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตน ตามครรลองของการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง

๖. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ควรมียอำนาจในการออกกฎข้อบังคับ เพื่อกำกับให้มีการปฏิบัติไปตามนโยบายหรือความต้องการแห่งท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้กฎข้อบังคับที่พึงประสงค์ต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นของรัฐ

๗. หน่วยการปกครองท้องถิ่นเมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้ว ยังคงอยู่ในความรับผิดชอบและอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์ และความมั่นคงแห่งรัฐ และประชาชนโดยส่วนรวม^{๓๓}

๒.๓.๕ ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตย เนื่องจาก

๑. องค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบบการเมืองของชาติ มีกิจกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้ง เป็นการชักนำให้คนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง

๒. การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคงจะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อนเพราะการพัฒนาทางการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจการเมืองในระดับชาติโดยง่าย

๓. การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนเกิดความรอบรู้แจ่มแจ้งทางการเมือง (Political Maturity) กล่าวคือ ประชาชนจะรู้เท่าถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหาร การเมืองท้องถิ่นต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมืองในที่สุด

^{๓๓}สถาบันดำรงราชานุภาพ กองวิชาการและแผนงาน ร่วมกับ สำนักงานประมาณกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง, ปัญหาการบริหารงานองค์กรบริหารส่วนตำบล, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๓๕), หน้า ๑๕-๑๗.

๔. การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีการเมืองของประชาชนด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่นมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและใกล้ชิด และเกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติหากมีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอก็จะมีผลทำให้เกิดความตึงเครียดและมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นจะมีความเกี่ยวพันและเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา

๕. การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ นักการเมืองท้องถิ่นผ่านการเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่น ทำให้คุณภาพของนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้น ด้วยเหตุที่ได้รับเลือกตั้งในระดับสูงขึ้น^{๓๔}

สรุปได้ว่า เมื่อพิจารณาถึงการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ จะเห็นได้ว่าเป็นไปตามแนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวมาแล้วเช่นกัน

๒.๓.๖ การปกครองท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

การปกครองท้องถิ่นนับว่าเป็นระบบการเมืองในตัวของมันเอง กล่าวคือ กลุ่มการเมือง เช่น พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ พยายามหาโอกาสในการที่จะต่อสู้แข่งขันชิงอำนาจในการปกครองบริหารแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าในท้องถิ่น ไม่ว่าในด้านผลประโยชน์ การบริหาร หรือตำแหน่งก็ตามการช่วงชิงอำนาจดังกล่าวย่อมจะต้องผ่านกระบวนการเลือกตั้ง มีการกำหนดนโยบาย มีการหาเสียง และมีการแสดงความคิดเห็น มีการแสดงออกซึ่งความต้องการ หรือการเรียกร้องอยู่ตลอดเวลาเช่นการอภิปรายวิพากษ์วิจารณ์การกระทำการเดินประท้วงคัดค้านและอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางการเมืองอันได้แก่ ระบบการปกครองท้องถิ่นข้างเคียง ระบบเศรษฐกิจ ระบบสังคม หน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค เป็นต้น

เมื่อการปกครองท้องถิ่นนับเป็นระบบการเมือง จึงเป็นที่ประชาชนจะต้องเข้ามีส่วนร่วม การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญสำหรับหารปกครองท้องถิ่น ซึ่งปฏิบัติตามหลักการกระจายอำนาจที่ต้องการให้ท้องถิ่นได้มีการปกครองตนเอง ซึ่งหากประชาชนไม่ให้ความสนใจ ไม่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงแล้ว ระบบการปกครองท้องถิ่นๆ ก็หาได้มีประโยชน์ในทางสิทธิทางการเมืองไม่ รัฐบาลจัดทำเองจะดีกว่า ลูเซียน ดับบลิว พาย(Lucian W.Pye) ได้พูดถึงการพัฒนาการเมือง และให้ความหมายของการพัฒนาการเมืองไว้หลายประการ ที่น่าสนใจคือ ความหมายที่ว่า การพัฒนาการเมือง คือการสร้างระบบประชาธิปไตย (Political Development as The Building of Democracy) และการพัฒนาการเมืองคือระดมสรรพกำลังให้

^{๓๔}โกวิท พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมติใหม่ในอนาคต, (กรุงเทพฯ มหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๔๗), หน้า ๕.

เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของชาติ (Political Development a Mobilization & Participation) ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นสิ่งสำคัญซึ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในท้องถิ่นสามารถแยกได้เป็น ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง นับเป็นสิ่งสำคัญและเห็นได้ชัดที่สุดในการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งครอบคลุมตลอดกระบวนการเลือกตั้ง ได้แก่ การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การเสนอตัวเข้ารับสมัครเลือกตั้ง การไปฟังการหาเสียง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้สมัครนโยบายพรรค การชักชวนผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงการดูแลไม่ให้เกิดการทุจริตในการลงคะแนนเสียง การมีส่วนร่วม มีได้หลายรูปแบบ แต่การศึกษาเรื่องนี้มักจะให้ความสำคัญกับการออกเสียงเลือกตั้ง เพราะสามารถวัดค่าออกมาได้อย่างเป็นรูปธรรมนั่นเอง

๒. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรคการเมือง แม้ว่าในท้องถิ่น ไทยจะไม่มีมากและเห็นได้ชัดเหมือนประเทศอื่น แต่หากการเมืองพัฒนาไปมากก็จะต้องมีรูปแบบดังกล่าว พรรคการเมืองเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาสถาบันหลักในทางการเมือง การร่วมกิจกรรมพรรคการเมืองโดยตรงก็คือการเป็นสมาชิกพรรค สนับสนุนพรรคในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ยึดมั่นในนโยบายของพรรคนั้นร่วมทำงานกับพรรค เช่น ร่วมรณรงค์หาเสียง ร่วมดูแลการป้องกันการทุจริต เป็นหัวคะแนนให้พรรคการเมือง เป็นต้น

๓. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของฝ่ายบริหารท้องถิ่นตามความเหมาะสม การอภิปราย การเขียนบทความผ่านสื่อมวลชน การปกครองท้องถิ่นอาจดำเนินการขอความเห็นจากประชาชนได้ ซึ่งเรียกว่า “การฟังเสียงประชาชน” โดยการขอประชาติ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงตามควรแก่โอกาส

๔. การมีส่วนร่วมโดยการจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งเป็นการจำลองการเมืองในระดับชาติ แม้ว่าในระดับท้องถิ่นจะเกิดได้ยากก็ตาม แต่ก็นับว่าเป็นการมีส่วนร่วมอีกรูปแบบหนึ่ง คือการที่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มที่มีความเห็นคล้ายกันรวมตัวกันเป็นกลุ่มผลประโยชน์ต่อรองทางการเมือง เกิดการถ่วงดุลอำนาจทางการเมืองในท้องถิ่น

๕. การมีส่วนร่วมโดยการแสดงออกของประชาชน การแสดงออกของประชาชนนั้น มีวิธีการต่าง ๆ ซึ่งเป็นการแสดงถึงปัจจัยนำเข้าสู่ระบบการเมืองท้องถิ่น เช่น การเดินขบวนประท้วง

การถอดอาหาร เป็นต้น การกระทำดังกล่าวถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมือง^{๓๕}

การมีส่วนร่วมในรูปแบบอื่น ก็อาจได้แก่การรวมเป็นพลังมวลชน การติดต่อผู้มีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ การยื่นหนังสือร้องทุกข์ ซึ่งเป็นการเข้าร่วมอย่างไม่เป็นทางการ การให้ความรู้ข่าวสารทางการเมือง การปกป้องสิทธิทางการเมือง เช่น การเตือนให้ไปเพิ่มชื่อกรณีชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตกหล่นการสนับสนุนการเข้าร่วมทางการเมืองที่ขอบธรรมก็นับว่าเป็นการเข้าร่วมทางการเมืองเช่นกัน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมนั้นไม่ได้หมายถึงการมีส่วนช่วยเหลือแต่เพียงอย่างเดียว ยังมีความหมายไปถึงการให้ความร่วมมือ ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนต่อระบบการเมือง นั่นคือการมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ การให้ความสนับสนุนเป็นทางหนึ่งที่จะลดปัญหาในการปกครองและการบริหาร การให้ความร่วมมือในการเสียภาษีก็เป็นอีกทางหนึ่ง ซึ่งนับว่าเป็นการมีส่วนร่วมโดยอ้อมซึ่งจะทำให้ไม่เกิดปัญหามาจนกลายเป็นประเด็นทางการเมืองต่อไป

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๒ ก วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๐ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป (มาตรา ๒ กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป) มีสาระสำคัญ ดังนี้

พระราชบัญญัตินี้ตั้งกล่าวมีขอบเขตการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ครอบคลุมเรื่องอุบัติเหตุและอัคคีภัยด้วย โดยยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ.๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๔๒^{๓๖}

“สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบ ต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

^{๓๕} ชูวงศ์ ฉายะบุตร, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, ๒๕๓๘), หน้า ๑๘-๒๐.

^{๓๖} กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย, พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐, (อัคราณา), หน้า ๒ .

“ภัยทางอากาศ” หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการ โจมตีทางอากาศ

“การก่อวินาศกรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวน ขัดขวางห่วงโซ่ใยระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายความรวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพฯ^{๓๖}

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกระบวนการดำเนินงาน โดยมีหลักการอยู่ ๓ ประการ คือ

๑. การดำเนินการก่อนเกิดสาธารณภัย เช่น กำหนดมาตรการป้องกัน การจัดทำแผน การฝึกอบรม เตรียมบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ การซ้อมแผน ฯลฯ

๒. การดำเนินการเมื่อเกิดสาธารณภัย เช่น การแจ้งเตือนภัย การบรรเทา การอพยพ คน และทรัพย์สิน ไปไว้ในที่ปลอดภัย จัดอาหาร น้ำดื่ม เสื้อผ้า ที่พักชั่วคราว เวชภัณฑ์

๓. การดำเนินการภายหลังการเกิดสาธารณภัย หรือเมื่อภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว เช่น การฟื้นฟูบูรณะด้านต่าง ๆ การประกอบอาชีพ การบริการของรัฐด้านต่าง ๆ^{๓๗}

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ หมายความว่า การดำเนินการป้องกันและบรรเทาอันตรายหรือความเสียหายอันเนื่องมาจากสาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรม ไม่ว่าจะการดำเนินการนั้นจะได้กระทำก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัยหรือภายหลังที่ภัยนั้นได้ผ่านพ้นไปแล้ว และหมายความรวมถึงการอพยพประชาชนและส่วนราชการเพื่อการนั้น

ภัยพิบัติต่าง ๆ (Disasters) เป็นภัยที่เกิดขึ้นแก่สาธารณชน ได้คุกคามมนุษย์มาทุกยุคทุกสมัย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ตั้งแต่มนุษย์เริ่มมีชีวิตเกิดขึ้น ภัยพิบัติ หรือ สาธารณภัย (ความหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐) หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีมาเป็นสาธารณะ ไม่ว่าจะ เป็นภัยธรรมชาติ หรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่ง

^{๓๖} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓.

^{๓๗} กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, มาตรฐานการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๘, หน้า ๖.

ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือรัฐ โดยอาจแบ่งออกตามลักษณะการเกิด หรือสาเหตุได้ ๒ ประเภท คือ

๑. ภัยธรรมชาติ (Natural Disasters) เป็นภัยที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ภัยที่เกิดขึ้นตามฤดูกาล และการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ได้แก่ ภัยพิบัติ อากาศหนาวผิดปกติ คลื่นความร้อน ฝนแล้ง ภัยที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพภูมิประเทศ ได้แก่ อุทกภัย หิมะถล่ม ภัยที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของผิวโลก ได้แก่ แผ่นเลื่อน แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด และภัยทางชีวภาพ เช่น การระบาดของโรค และภัยจากฝูงสัตว์และแมลง และการเกิดแผ่นดินไหวจนทำให้เกิดคลื่นยักษ์สึนามิ จนทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เดิมมนุษย์มีความเชื่อว่า ภัยธรรมชาติ เป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเรื่องของชะตากรรมเมื่อเกิดภัยขึ้นมนุษย์ก็ได้แต่หลบหนีเอาตัวรอดตามสัญชาตญาณ เป็นความจริงที่ว่า มนุษย์ไม่สามารถหยั่งรู้ได้ว่า ภัยจะเกิดขึ้นเมื่อใด แต่มนุษย์สามารถคาดคะเนได้ว่า ภัยพิบัติชนิดใดจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด และในสถานที่ใด โดยอาศัยประสบการณ์ การสังเกต และการศึกษาเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในอดีต แล้วนำไปพิจารณาหาวิธีการป้องกันบรรเทา หรือลดอันตรายจากภัยที่จะมาคุกคาม ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า มนุษย์เรานั้นสามารถป้องกัน บรรเทา หรือลดอันตรายจากภัยธรรมชาติได้ ถ้ารู้จักวิธีดำเนินการที่ถูกต้อง

๒. ภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ (Man – made Disasters) มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีความฉลาด มนุษย์ได้พัฒนาสิ่งต่าง ๆ ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของตน เพื่อความสุขสบายของตน ไม่ว่าจะเป็นสิ่งปลูกสร้าง การประกอบเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม การคมนาคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแขนงต่าง ๆ แม้กระทั่งพัฒนาอาวุธขึ้นมาเพื่อประหัตประหารกันเอง อาวุธบางชนิดมีความรุนแรงมากจนมนุษย์ไม่สามารถควบคุมความเสียหายได้ การพัฒนาดังกล่าวนั้น ไม่ใช่จะเกิดประโยชน์ต่อมนุษย์อย่างเดียว แต่จะมีภัยที่เกิดจากผลของการพัฒนาติดตามมาด้วย อาจกล่าวได้ว่าการพัฒนายิ่งเจริญก้าวหน้าไปมากเท่าใด ความรุนแรงของภัยก็จะทวีมากขึ้นเท่านั้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๒๕) ได้อธิบายว่าสาธารณภัย หมายถึง ภัยที่เกิดแก่คนหมู่มาก เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม

Parrish ได้อธิบายว่าสาธารณภัย หมายถึง เป็นการระบอบหรือแพร่กระจายของอุบัติเหตุ ซึ่งมีคนบาดเจ็บหนักหรือตายมากกว่า ๒๕ คนขึ้นไป

Skeet ได้อธิบายว่าสาธารณภัย หมายถึง ภัยหรือเหตุการณ์ที่สำคัญซึ่งทำให้สภาพการดำรงชีวิตที่ปกติในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปอย่างกะทันหันมีผลทำให้ประชาชนขาดที่พึ่งและได้รับความทุกข์ เกิดความจำเป็นรีบด่วนเกี่ยวกับอาหาร ที่พักอาศัย เสื้อผ้า การดูแลทางการแพทย์ การคุ้มกันและสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีพอื่น ๆ

การบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การช่วยระงับภัยโดยทำให้สงบลง โดยเร็ว หรือลดอันตรายให้น้อยลง และช่วยให้ความยากลำบาก ความพิบัติ และความเดือดร้อนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้น้อยลงไปหรือหมดไป

พิชัย รัตนผล รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้กล่าวเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๓๑ ว่า อาจแบ่งสาธารณภัยหรือการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตามสถานการณ์ที่เป็นจริงไว้ ๒ ลักษณะคือ

๑. การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่เกิดจากสาธารณภัย

๒. การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่เกิดจากภัยคุกคาม^๑

๑. การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่เกิดจากสาธารณภัย สาธารณภัย หมายความว่า อัคคีภัย वादภัย อุทกภัย ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีมาเป็นสาธารณะ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าภัยฝ่ายพลเรือนที่เกิดจากสาธารณภัยนี้ เป็นปัญหาและข้อเท็จจริงที่เป็นรูปธรรมแสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่อความมั่นคงในส่วนที่เกี่ยวกับสวัสดิภาพ ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความกินดีอยู่ดีของประชาชนโดยส่วนรวม และอาจนำไปสู่ผลกระทบต่อความมั่นคงในส่วนที่เกี่ยวกับระบอบการปกครองของรัฐก็ได้ หากฝ่ายบ้านเมืองไม่สามารถแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นได้ จนประชาชนขาดศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อรัฐบาล แต่เท่าที่ผ่านมามานทั้งหมดได้ทำหน้าที่ไว้อย่างดีจึง สามารถแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทุกครั้ง

๒. การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่เกิดจากภัยคุกคาม หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ภัยฝ่ายพลเรือนที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ที่มุ่งกระทำเพื่อก่อให้เกิดผลเสียหายต่อชุมชน สังคม เพื่อสร้างสถานการณ์ความระส่ำระสายให้แก่บ้านเมือง หรือชุมชน สังคมในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ที่จะขอเรียกภัยลักษณะนี้ว่า ภัยคุกคามเฉพาะพื้นที่ นอกจากนั้นภัยคุกคามอาจเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางเกือบทั้งประเทศหรือทั้งทั้งประเทศ ซึ่งทำนทั้งหมดหลายคงทราบดีว่านี่คือภัยสงคราม ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะคือ ภัยคุกคามเฉพาะพื้นที่ และภัยสงคราม

๒.๑ ภัยคุกคามเฉพาะพื้นที่ หากพิจารณาถึงสถานการณ์ภัยคุกคามที่ผ่านมาในปัจจุบัน และอนาคต เรามีภัยคุกคามเฉพาะพื้นที่ที่เกิดขึ้น ๒ ส่วนคือ

^๑“อุทัย ลือชัย, “ทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ต่องานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน”, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๓, หน้า๒๓.

ส่วนที่ ๑ ภัยคุกคามเฉพาะพื้นที่ตามแนวชายแดน พื้นที่ตามแนวชายแดนของประเทศเรา ที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านมีปัญหาที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติเกือบทุกด้าน

ส่วนที่ ๒ ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายเฉพาะพื้นที่ เป็นปัญหาภัยคุกคามภายในประเทศที่เกิดจากกลุ่มบุคคลบางกลุ่มบางพวกที่ต้องการให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในบ้านเมืองด้วยวิธีการรุนแรง และต่อผู้คุกคามในพื้นที่ต่างๆ ไม่ยอมรับการได้มาซึ่งอำนาจรัฐและการเมืองตามวิถีทางรัฐสภาอย่างสันติวิธี และรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศตามครรลองของกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากความแตกแยก แยกต่างหากลัทธิการเมือง เชื้อชาติ และศาสนา เช่น

กลุ่มแรก พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยหรือผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์พวกนี้เป็นพวกที่มีความคิด ความเชื่อทางการเมือง นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ และต้องการเปลี่ยนแปลงการปกครองของบ้านเมืองด้วยวิธีการรุนแรง ด้วยการใช้อาวุธขึ้นต่อสู้เพื่อการให้ได้มาซึ่งอำนาจรัฐ โดยได้เริ่มใช้กำลังเข้าต่อสู้เป็นภัยคุกคามต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติบ้านเมือง

กลุ่มที่สอง ขก. เป็นกลุ่ม ขบวนการที่จะแบ่งแยกดินแดนสี่จังหวัดภาคใต้ โดยอ้างเหตุความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา ได้ทำการต่อสู้คุกคามประชาชนในสี่จังหวัดภาคใต้มาเป็นเวลานาน แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ปัจจุบัน ขก. ประสบความสูญเสียอย่างมาก เนื่องจากถูกลบปรามอย่างหนักและมีผู้ออกมาขอตัวจำนวนมาก

กลุ่มที่สาม จคม. เป็นกลุ่มก่อการร้ายที่มีเป้าหมายมุ่งล้มล้างการปกครองของประเทศมาเลเซีย เมื่อถูกลบปรามจนถอยร่นเข้ามาอาศัยหลบซ่อนอยู่ในดินแดนไทย และได้แปรสภาพเป็นกลุ่มอิทธิพลในท้องถิ่น ก่อความเดือดร้อนไม่แก่ประชาชนในพื้นที่ภาคใต้ตลอดมา อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันปัญหา จคม. ได้ลดระดับความรุนแรงลง เนื่องจากถูกกดดันทางทหารและการเมืองอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากฝ่ายไทยและฝ่ายมาเลเซีย

กลุ่มที่สี่ การก่อการร้ายสากล ปัจจุบันการก่อการร้ายสากลได้ทวีความรุนแรงและขยายตัวออกไปจนเป็นภัยคุกคามที่สำคัญต่อประชาคมโลก และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มความรุนแรงขึ้น การก่อการร้ายสากลมีสาเหตุเนื่องมาจากความขัดแย้งทางการเมือง กรณีพิพาททางศาสนา และปัญหาเชื้อชาติของกลุ่มชนในภูมิภาคต่างๆ จึงทำให้เกิดขบวนการก่อการร้ายต่างๆ ขึ้นและใช้วิธีการที่รุนแรง ซึ่งเป็นปฏิบัติการที่ลงทุนน้อย แต่มีประสิทธิภาพในการคุกคามต่อเป้าหมายและต่อประชาคมโลก

๒.๒ ภัยสงคราม ภัยสงครามที่อาจเกิดขึ้นจากการต่อสู้อย่างรุนแรงภายในประเทศ หรือการรุกรานจากภายนอกประเทศ ถึงแม้ว่าเราไม่ปรารถนาที่จะนำพาประเทศเข้าสู่สถานการณ์สงครามก็ตาม แต่การกระทำและความพยายามของฝ่ายตรงข้ามได้สร้างความวิตกกังวลและความ

ห่วงใยให้กับเราที่ต้องแก้ไขปัญหาและเตรียมการต่างๆ ให้พร้อมที่จะเผชิญปัญหาในทุกด้าน หากเกิดสถานการณ์สงครามขึ้นจริง

สำหรับปัญหาการต่อสู้อย่างรุนแรงภายในประเทศ โอกาสที่จะเกิดการต่อสู้อย่างรุนแรงภายในประเทศจนกลายเป็นสงครามกลางเมือง (Civil War) จากกลุ่มก่อการร้ายต่างๆ ดูว่ามีโอกาสเกิดขึ้นไม่มากนัก แต่นั่นไม่ได้หมายความว่า เราจะยุติการดำเนินงานเพื่อขจัดเงื่อนไขต่างๆ

สำหรับปัญหาการรุกรานจากภายนอกประเทศ ปัญหาสำคัญที่ต้องเผชิญอยู่ในขณะนี้คือ ปัญหาสถานการณ์ของโลกที่มากกระทบต่อชาติบ้านเมืองเรา ปัญหาการแข่งขันและความขัดแย้งของมหาอำนาจ ความขัดแย้งของมหาอำนาจโลกเสรีกับโลกคอมมิวนิสต์ เรื่องของอิทธิพลและผลประโยชน์ สิ่งที่เราต้องเผชิญอยู่ก็คือ ภัยคุกคามอันเกิดจากการขยายอิทธิพลและบทบาททางการเมืองและการทหาร

ทั้งหมดนี้ไม่ใช่หลักประกันสุดท้ายที่จะทำให้ชาติบ้านเมืองปลอดภัยจากภัยสงครามได้ด้วยหลักการความไม่ปรารถนาตามแนวพระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ ๖ “แม้ว่าหวังตั้งสงบจงเตรียมรบให้พร้อมสรรพ” ซึ่งรัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการนี้มานานแล้ว จึงได้กำหนดให้มีแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติเป็นแผนแม่บทในการเตรียมการของฝ่ายพลเรือนเพื่อให้ความพร้อมในทุกด้านเมื่อต้องเผชิญกับภัยสงคราม โดยแผนนี้ได้กำหนดให้มีการเตรียมการเพื่อรับสถานการณ์สงครามใน ๓ ส่วน คือ

ส่วนแรก การเตรียมการเพื่อการทหาร

ส่วนที่สอง การเตรียมพร้อมเพื่อการทรัพยากร

ส่วนที่สาม การเตรียมพร้อมเพื่อการควบคุมสถานการณ์ ส่วนที่สามนี้เป็นส่วนที่มีความสัมพันธ์โดยตรง เพราะภารกิจในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในสถานการณ์สงครามนั้น อยู่ในขอบเขตส่วนนี้ของการเตรียมพร้อมแห่งชาติ นั่นคือระบบและกระบวนการในการดำเนินการเพื่อควบคุมสถานการณ์ในแนวเขตหลังการสู้รบ การโจมตีทางอากาศ และการก่อวินาศกรรม เหล่านี้จะก่อให้เกิดภัยพิบัติกับชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐอย่างกว้างขวาง ซึ่งเราเรียกว่า ภัยฝ่ายพลเรือน จึงได้มีการกำหนดให้มีการรวบรวมงานการป้องกันฝ่ายพลเรือนไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ มาตั้งแต่ปี ๒๕๑๖ จนถึงปัจจุบัน และในอนาคตต่อไป

ปัญหาบางปัญหาและข้อคิดเห็นบางอย่างที่เกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยเฉพาะในส่วนของหลักการและนโยบาย สรุปได้ ๒ ประการคือ

ประการแรก การดำเนินงานป้องกันฝ่ายพลเรือนที่ผ่านมา สามารถจำแนกการดำเนินงานออกเป็น ๓ ลักษณะคือ ลักษณะแรกเป็นการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่เกิดจากสาธารณภัย ลักษณะที่สองเป็นการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่เกิดจากภัยคุกคามเฉพาะพื้นที่ และลักษณะที่สาม เป็นการเตรียมการเพื่อรับสถานการณ์ภัยสงครามที่อาจจะเกิดขึ้น

ประการที่สอง สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กำลังพิจารณาทบทวนแผนหลักในการป้องกันฝ่ายพลเรือน เพื่อจัดทำเป็นแผนหลักเดี่ยวคือ รวบรวมภารกิจการปฏิบัติทั้ง ๔ ด้านเข้าไว้ในแผนหลักเดี่ยว และจัดทำสถานการณ์ภัยคุกคามตามสภาพเป็นจริงอย่างที่ได้ออกมาแล้วคือ สาธารณภัย ภัยคุกคามเฉพาะพื้นที่ และภัยสงคราม และถ้าพิจารณาต่อไปถึงสาธารณภัยที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ปกติ แม้จะมีวิธีการปฏิบัติหลายอย่างเหมือนกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากผลของการสู้รบในสถานการณ์สงคราม แต่นั้นเป็นสองเงื่อนไขสองสถานการณ์ที่แตกต่างกัน หากจะได้แยกเอาส่วนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในสถานการณ์สงครามอีกแผนหนึ่ง น่าจะเป็นการสร้างแนวทางหลักที่ชัดเจนยิ่งขึ้นแก่ผู้ปฏิบัติต่อไป^{๔๐}

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นการดำเนินการ เพื่อเตรียมการป้องกันภัยการศึกษา ทำความเข้าใจ วางแผน สำรวจ เตรียมอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับการดำเนินการต่างๆ ฝึกอบรมบุคลากร จัดวางระบบประสานงาน ตลอดจนการอพยพประชาชน กำหนดพื้นที่อยู่อาศัย หรือห้ามมิให้เข้าไปอยู่ในเขตอันตรายหรือเขตปฏิบัติการป้องกันภัย รักษาพยาบาลและจัดให้การสงเคราะห์แก่ผู้ประสบภัยด้วย ในการนี้รัฐย่อมมีอำนาจออกกฎหมายกำหนดรายละเอียดและจัดองค์กรในการปฏิบัติการ ซึ่งในขณะนี้ก็มีกฎหมายที่ได้กำหนดเกี่ยวกับการนี้ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ครอบคลุมด้านสาธารณภัย ให้เป็นปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติขึ้นเพื่อวางระบบป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ซึ่งหมายถึงการป้องกันและบรรเทาอันตรายหรือความเสียหายอันเนื่องมาจากสาธารณภัยภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรม ตลอดจนการอพยพประชาชนและส่วนราชการเพื่อการนั้น การดำเนินงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ การเตรียมการ และการดำเนินการป้องกันในขั้นเตรียมการนั้น ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในแต่ละท้องที่จะต้องวางแผนเฉพาะในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขึ้น และทบทวนปรับปรุงทุกปี ให้สอดคล้องกับแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ทั้งยังต้องจัดให้มีการสำรวจสถานที่ อุปกรณ์ หน่วยงาน เพื่อใช้

^{๔๐}เรื่องเดียวกัน.

ในการป้องกันภัยจัดหาอุปกรณ์และสถานที่ปฏิบัติการป้องกันภัยตามความจำเป็น มีการอบรมและฝึกซ้อมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยเฉพาะอีกด้วย^{๑๐}

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้นเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ในพื้นที่และยังมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนี้

๑) กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ/กิ่งอำเภอทุกแห่ง

- กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ ประกอบด้วยนายอำเภอเป็นผู้อำนาจการปลัดอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล ภาคเอกชนในพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนาจการฯ มีหน้าที่เป็นหน่วยช่วยเหลือจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่ รวมทั้งเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่ ในกรณีกิ่งอำเภอให้นายอำเภอมอบอำนาจผู้อำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วยสำหรับในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นหน่วยปฏิบัติงานภายใต้กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ

๒) กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลทุกแห่ง

- กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาล ประกอบด้วยนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้อำนาจการ ปลัดเทศบาล หัวหน้าส่วนราชการและภาคเอกชนในพื้นที่ร่วมในกองอำนาจการ มีหน้าที่เป็นหน่วยช่วยเหลือจังหวัดในการป้องกัน บรรเทา และฟื้นฟูภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่

๓) กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเมืองพัทยา

- กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเมืองพัทยา ประกอบด้วยปลัดเมืองพัทยาเป็นผู้อำนาจการ หัวหน้าส่วนราชการและเอกชนในพื้นที่มีหน้าที่เป็นหน่วยช่วยเหลือจังหวัดในการป้องกันบรรเทาและฟื้นฟูภัยฝ่ายพลเรือนในเขตพื้นที่ และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่

กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) อำนาจการ ควบคุม กำกับดูแล และแนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินงานในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่

^{๑๐}กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, มาตรฐานการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, อ้างแล้ว, หน้า ๙.

๒) สนับสนุนกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่ติดต่อกับหรือเขตท้องที่อื่น เมื่อได้รับการร้องขอ

๓) ประสานงานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตท้องที่ รวมทั้งประสานความร่วมมือภาคเอกชนในการดำเนินงานทุกขั้นตอนในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒

องค์กรในระดับเขตท้องที่ แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ คือ

๑) ระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตพื้นที่จังหวัดของตน

๒) ระดับอำเภอ มีนายอำเภอ เป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ของตน (ยกเว้นพื้นที่ที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร)

๓) กรุงเทพมหานคร มีผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ เป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกรุงเทพฯ มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตกรุงเทพฯ

๔) เทศบาล มีนายกเทศมนตรี เป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาล มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเทศบาล

๕) เมืองพัทยา มีปลัดเมืองพัทยา เป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเมืองพัทยา มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเมืองพัทยา

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ปฏิบัติการตามคำสั่งของผู้บริหารป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมอบหมายในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

- ปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ปัจจุบันเครือข่าย อปพร. มีการพัฒนากว้างขวางมากขึ้น ซึ่งอาจแบ่งได้ดังนี้

๑) เครือข่ายตามระเบียบกฎหมาย ระเบียบกระทรวงมหาดไทย กำหนดให้มีศูนย์ อปพร. ขึ้นในหลายระดับ ประกอบด้วยศูนย์ อปพร. เทศบาล ศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา ศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพฯ ศูนย์ อปพร. อำเภอ/กิ่งอำเภอ ศูนย์ อปพร. จังหวัด และศูนย์ อปพร. กลาง โดยที่ศูนย์ อปพร. ดังกล่าวจะมีการวางสายการปกครองบังคับบัญชา และการประสานงานระหว่างกันเป็นเครือข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ โดยในแต่ละศูนย์จะมีผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาสมาชิก อปพร. ในสังกัดของตน นอกจากนี้ภายในศูนย์แต่ละศูนย์จะมีการแบ่งฝ่ายเพื่อให้การ

ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีระบบ ระเบียบ และสามารถช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

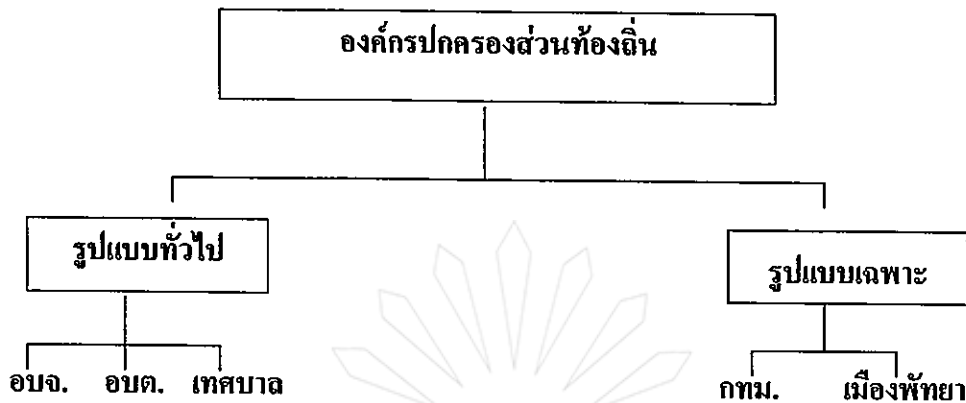
๒) เครือข่ายประสานงาน เครือข่ายประสานงานเป็นเครือข่ายการประสานระหว่างสมาชิก อปพร. ด้วยกันเอง โดยที่แต่ละศูนย์ อปพร.(ศูนย์ อปพร. เทศบาล เมืองพัทยา เขตในกรุงเทพฯ อำเภอ/กิ่งอำเภอ) จะมีคณะกรรมการที่สมาชิก อปพร.คัดเลือกขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มสมาชิก อปพร. ในบางศูนย์ อปพร. ที่มีการจัดการฝึกอบรม อปพร. มาแล้วหลายรุ่น แต่ละรุ่นก็อาจมีคณะกรรมการรุ่นเพื่อทำหน้าที่ประสานงานระหว่างสมาชิก อปพร. ภายในรุ่น อีกส่วนหนึ่งด้วย สำหรับศูนย์ อปพร. ที่อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ได้แก่ ศูนย์ อปพร. กรุงเทพฯ และศูนย์ อปพร. จังหวัด ก็จะมีคณะกรรมการระดับจังหวัด และกรุงเทพฯ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนศูนย์ อปพร. ในเขตพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่ในลักษณะเดียวกันรวมทั้งมีหน้าที่ในการประสานงานระหว่างศูนย์ อปพร. ภายในเขตพื้นที่และกับศูนย์ อปพร. พื้นที่จังหวัดใกล้เคียงด้วย^{๔๒}

เครือข่าย อปพร. ที่มีอยู่ในปัจจุบัน จึงมีทั้งเครือข่ายที่เป็นทางการและกึ่งทางการ นอกจากนี้ในแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน ยังมีเครือข่าย อปพร. ที่สร้างขึ้น หรือได้รับมอบหมายให้สร้างขึ้นอยู่จำนวนมากด้วย เนื่องจากในหมู่บ้าน/ชุมชน มีมวลชน อาสาสมัคร/องค์กร ที่ได้รับการจัดตั้งจากหน่วยงานต่างๆ เช่นกลุ่มสตรีแม่บ้าน อสม. กลุ่มเยาวชนคณะกรรมการหมู่บ้าน อปพร. คณะกรรมการมูลนิธิ องค์กรการกุศลต่างๆ เป็นต้น รวมทั้งสถาบันทางสังคม เช่น วัด โรงเรียน สถานีนอมาลัย เป็นต้น ซึ่ง อปพร. สามารถเป็นแกนนำในการบูรณาการให้เกิดพลังในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เข้มแข็งมากขึ้นอีกส่วนหนึ่ง

ดังนั้น เครือข่าย อปพร. จึงเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หากแต่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันสร้างเสริมให้เกิดพลังและความเข้มแข็งในการปฏิบัติร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถือเป็นหน่วยงานหลักในการดูแล พัฒนา และส่งเสริม อปพร. ให้มีความยั่งยืนสืบไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในประเทศไทยตามกฎหมาย สามารถแบ่งออกได้เป็น ๕ ประเภทด้วยกัน โดยในภาพรวมนั้นสามารถแบ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ซึ่งได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล และเทศบาล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเฉพาะซึ่งได้แก่ กรุงเทพฯ และเมืองพัทยา ดังแสดงตามแผนภาพดังต่อไปนี้

^{๔๒}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๐.

แผนภูมิที่ ๒.๒ แสดงรูปแบบเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางปฏิบัติก่อนเกิดสาธารณภัย

การ จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ได้แก่การมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความยอมรับให้เกิดขึ้น การรวบรวมข้อมูลที่ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ การเตรียมการจัดทำแผน จึงประกอบด้วย

๑) การแต่งตั้งคณะผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผน (Planning team)

พิจารณาแต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรเอกชน เพื่อรับผิดชอบการพิจารณาทบทวนปรับปรุง และจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้แทนภาคประชาชนเช่น ผู้แทนหอการค้า องค์กรการกุศล ผู้นำอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อหารือ และชี้แจงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน รวมทั้งรับฟังปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการจัดทำแผน

๒) กระบวนการจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ (Planning Procedure) ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน ได้แก่

(๑) การทบทวนแผนที่มีอยู่เดิม (Review of existing plan) การทบทวนแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นการพิจารณาแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่ เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน และลดเวลาในการหาข้อมูลบางส่วน รวมทั้งสามารถสร้างความเชื่อมโยงระหว่างแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ กับแผนอื่นๆ ได้ง่ายขึ้นนอกจากนี้ การทบทวนแผนจะเกิดประโยชน์ในการพิจารณาว่า แผนที่จะปรับปรุงใหม่ มีข้อดีกว่าแผนเดิมในด้านใดบ้าง

และข้อมูลที่เพิ่มเติมคืออะไร เพื่อจะได้กำหนดแผนฉบับใหม่ให้ถูกต้องสอดคล้องกับแนวโน้มของภัยพิบัติที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) การวิเคราะห์ความเสี่ยงอันตราย (Hazards analysis) การวิเคราะห์ความเสี่ยงอันตราย ถือเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนแรกในการจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ ซึ่งจะต้องอาศัยการรวบรวมสถิติข้อมูลในพื้นที่ทั้งด้านกายภาพและด้านสังคมมาวิเคราะห์และประเมินหาระดับและโอกาสของความเสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้นในเขตท้องที่ และจัดเรียงลำดับความเสี่ยงภัยแต่ละชนิด

(๓) การประเมินความสามารถขององค์กร (Capability assessment) การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงภัย จะทำให้ทราบถึงสถานการณ์ของพื้นที่ว่ามีโอกาสได้รับอันตรายจากภัยแต่ละชนิดมากน้อยเพียงใด แต่การจัดการภัยพิบัติได้จะต้องมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการวางแผนในขั้นต่อไปได้แก่

(๓.๑) ข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย

- ข้อมูลหน่วยงาน เช่น สถานีดับเพลิง สถานีตำรวจ โรงพยาบาล หน่วยราชการเหล่ากาชาด องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ฯลฯ พร้อมทั้งชื่อหน่วยงานที่มีอำนาจในการตัดสินใจ กำลังพล สถานที่ และวิธีการติดต่อ

- ข้อมูลบุคคล เช่น รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ บุคคลสำคัญ ผู้นำ อปพร. พร้อมทั้งสถานที่ติดต่อ และวิธีการติดต่อ

- ข้อมูลอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เช่น รถยนต์ดับเพลิง รถกู้ภัย เครื่องจักรกลหนัก รถบรรทุกน้ำ รถบรรทุก รถโดยสาร อุปกรณ์ช่วยหายใจ-SCBA ฯลฯ มีอยู่ในหน่วยงานหรือองค์กรใดจำนวนเท่าใด สามารถติดต่อในกรณีฉุกเฉินได้อย่างไร ใครเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจ

- แผนที่ ประกอบด้วย แผนที่ในภาพรวมและเฉพาะส่วน แผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยแผนที่ตั้งจุดอันตราย แผนที่เส้นทางอพยพ แผนที่รับการอพยพ

(๓.๒) ข้อมูลสถานที่สำคัญ เช่น เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ โรงงานอุตสาหกรรม สถานีรถไฟ สถานีขนส่ง ชุมสายโทรศัพท์ โรงพยาบาล สนามบินพาณิชย์ สถานที่ราชการ โรงเรียน โรงผลิตน้ำประปา เป็นต้น

(๓.๓) ข้อมูลเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ เช่น ถนนสายหลัก ถนนสายรองเพื่อกำหนดเส้นทางส่งกำลังบำรุง เส้นทางอพยพ หรือเส้นทางฉุกเฉินข้อมูลที่ได้รวบรวมดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ขีดความสามารถขององค์กร ว่ามีความพร้อมรับมือกับความเสี่ยงภัย

ที่ได้ประเมินไว้มากนักน้อยเพียงใด และเป็นประโยชน์ในการสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัดในการแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของท้องถิ่น

(๓.๔) การจัดทำร่างแผน หลังจากที่ได้มีการทบทวนแผนเดิมที่มีอยู่และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดวิเคราะห์ชนิดของภัยและโอกาสที่จะเกิดในพื้นที่ รวมทั้งพิจารณาทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ ซึ่งเป็นการประเมินความสามารถขององค์กรในพื้นที่แล้ว จะสามารถจัดทำร่างแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตพื้นที่ได้อย่างไรก็ตาม การจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนดังกล่าวนั้นจะต้องระลึกรู้เสมอว่า ทำอย่างไรจึงจะทำให้ชุมชนมีการเตรียมความพร้อมที่ดี เพื่อที่จะสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัย ภายใต้ความเสี่ยงอันตรายจากสาธารณภัยประเภทต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่

การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัยในพื้นที่ (Risk analysis)

การวางแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่นนั้น จะมีการคาดคะเน (forecast) หรือ ประเมิน (assess) ว่าในเขตพื้นที่รับผิดชอบมีความเสี่ยงภัยชนิดใดและภัยดังกล่าวมีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้งเพียงใด ซึ่งการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงภัยประกอบด้วย

๑) การรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงภัย ที่สำคัญ ได้แก่

(๑) สถิติการเกิดภัยแต่ละชนิดในเขตท้องที่

(๒) ลักษณะกายภาพ เช่น ลักษณะภูมิศาสตร์ ที่ตั้ง พื้นที่ ทิศทาง การไหลของน้ำ อาณาเขตติดต่อ ที่ราบ ที่ลุ่ม ฯลฯ^{๔๓}

(๓) ลักษณะภูมิอากาศ เช่น ปริมาณน้ำฝนต่อเดือน/ปี อุณหภูมิตามฤดูกาลต่างๆ

(๔) สิ่งก่อสร้างหรือสถานที่ที่อาจเกิดอันตราย เช่น โรงแรม อาคารสูง โรงภาพยนตร์

ห้างสรรพสินค้า โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

๒) การประเมินความเสี่ยงภัย โดยการพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

(๑) ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดภัย

(๒) ผลกระทบต่อชีวิต ร่างกายคน

(๓) ความเสียหายต่อทรัพย์สิน

๓) การกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัย (Risk area) ซึ่งพิจารณาได้จากเกณฑ์เบื้องต้น คือ

(๑) เป็นพื้นที่ที่เคยเกิดภัยนั้นๆ เป็นประจำ

(๒) เป็นพื้นที่ที่หากเกิดภัยแล้ว จะมีความเสียหายสูง เช่น ชุมชนแออัด อาคารสูง

สถานบันเทิง พื้นที่ท้ายเขื่อน โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

^{๔๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๒.

การจัดองค์กรรับผิดชอบ

การจัดการด้านการสาธารณสุขเป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน การจัดองค์กรหรือจัดระบบโครงสร้างหน่วยงาน โดยแบ่งอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานออกเป็นส่วนต่างๆ รวมทั้งการกำหนดอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนนั้น จะทำให้การบริหารงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในพื้นที่ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการ ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนราชการ องค์กรต่างๆในพื้นที่ ร่วมในกองอำนาจการ รับผิดชอบการป้องกัน บรรเทาและฟื้นฟูภัยฝ่ายพลเรือน ในพื้นที่จังหวัด โดยมีกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ เทศบาล และเมืองพัทยา เป็นหน่วยเผชิญเหตุ การจัดโครงสร้างและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด ประกอบด้วย ๑ ฝ่าย ได้แก่

๑) ฝ่ายอำนาจการ รับผิดชอบแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และแผนที่เกี่ยวข้อง ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งติดตามผลการปฏิบัติงานฝ่ายต่างๆ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายการจัดประชุม การสั่งการปฏิบัติภารกิจของส่วนที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติตามคำสั่งผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด รวมทั้งงานธุรการและงานอื่นที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายใด

๒) ฝ่ายแจ้งเตือนภัย รับผิดชอบติดตามข้อมูล การพยากรณ์อากาศเผื่อระวังติดตามสถานการณ์ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และการแจ้งเตือนภัย

๓) ฝ่ายประสานการช่วยเหลือผู้ประสบภัย รับผิดชอบการประสานการส่งใช้เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ ครุภัณฑ์กู้ภัย การขนส่งเครื่องอุปโภคบริโภค การขนย้ายผู้อพยพ การรักษาพยาบาลผู้ป่วย รวมทั้งการลำเลียงผู้ที่ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาล การระดมกำลังพลและอาสาสมัครทุกรูปแบบ ตลอดจนการจัดระเบียบสำหรับผู้อพยพ เช่น การจัดหาที่อยู่อาศัยชั่วคราว การสุขาภิบาล เป็นต้น

๔) การประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ จัดการข่าวการสื่อสารและการประสานงานด้านสื่อมวลชนและติดตั้งกำกับดูแลเครื่องมืออุปกรณ์และระบบสื่อสารกับเครือข่ายต่างๆ รวมทั้งการรับส่งข่าวสารกับหน่วยงานต่างๆ

๕) ฝ่ายการเงิน รับผิดชอบการรับบริจาคสิ่งของ เงินสด และจัดทำบัญชีควบคุมไว้เป็นหลักฐาน สรุปยอดรายงานผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดทราบ และดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การเบิกจ่ายเงินฉุกเฉิน ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติขึ้น

๖) ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย รับผิดชอบการรักษาความปลอดภัย สถานที่เกิดเหตุและพื้นที่การอพยพ รวมทั้งการจัดระเบียบการจราจรในเส้นทางคมนาคม

๗) ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ รับผิดชอบการซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เส้นทางคมนาคม สิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่เสียหาย เพื่อให้สามารถใช้งานได้ในเบื้องต้น สำรวจความเสียหายและให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖

การจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรมีเค้าโครงการจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ เพื่อง่ายต่อการนำมาปฏิบัติจริงเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัย ซึ่งควรจะต้องประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

บทที่ ๑ บทนำ

สาระสำคัญควรประกอบด้วย หลักการและเหตุผลในการวางแผน แนวนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันภัย วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผน เป้าหมายของแผน การบังคับใช้ของแผนและคำนิยาม ตลอดจนคำย่อต่างๆ ที่ได้ใช้อยู่ในแผนนี้

บทที่ ๒ สภาพทั่วไปของท้องที่

เป็นการสรุปถึงสภาพทั่วไปของท้องที่ ประกอบด้วย ลักษณะสำคัญด้านภูมิประเทศ ภูมิอากาศแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการปกครอง การประกอบอาชีพของประชาชน การคมนาคมขนส่ง การสาธารณูปโภค แผนที่ของท้องที่

บทที่ ๓ สถานการณ์เสี่ยงภัยของท้องที่

เป็นการวิเคราะห์และประเมินถึงสถานการณ์เสี่ยงภัยของพื้นที่ เพื่อให้ทราบว่า ในเขตพื้นที่จะมีโอกาสเกิดภัยพิบัติใดได้บ้าง และภัยพิบัติดังกล่าวมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นเมื่อใด และมีพื้นที่เฉพาะจุดใดบ้างที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติดังกล่าวเป็นพิเศษ

บทที่ ๔ การจัดองค์กร

เป็นการระบุว่า ในการบริหารและการปฏิบัติงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ มีใครเป็นผู้รับผิดชอบในสถานะใด และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพียงใด รวมทั้งมีการจัดโครงสร้างในการปฏิบัติงานทั้งในสภาวะปกติและในสภาวะที่ไม่ปกติไว้อย่างไร

บทที่ ๕ ภารกิจในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

เป็นการกล่าวถึงหลักการอำนาจการและการทำงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในภาพรวมตั้งแต่ขั้นเตรียมการ ไปจนถึงขั้นฟื้นฟูบูรณะ และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติ

บทที่ ๖ การสื่อสาร

เป็นการกำหนดขั้นตอนวิธีการติดต่อประสานงานตามภัยพิบัติที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่า เมื่อเกิดภัยพิบัติแล้ว ใครหรือหน่วยงานใดจะติดต่อสื่อสารกันด้วยวิธีการอย่างไรและเมื่อไร

การซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สาธารณภัยที่เกิดขึ้นแต่ละครั้ง ทั้งจากการกระทำของมนุษย์และเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้นำมาซึ่งความสูญเสียชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินทั้งของประชาชนและของรัฐเป็นจำนวนมาก รวมทั้งส่งผลกระทบต่อและสร้างความเสียหายแก่เศรษฐกิจและสังคมประเทศคิดเป็นมูลค่ามหาศาลในแต่ละปีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นจากสาธารณภัย โดยกำหนดให้มีการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และประชาชนมีความเข้าใจหลักการ ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ สามารถจัดการสาธารณภัยได้อย่างทันท่วงทีที่มีภัยเกิดขึ้นอีกทั้งเพื่อให้ประชาชนเข้าใจและสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในเบื้องต้นเมื่อเกิดสาธารณภัย จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกซ้อมแผน

ขั้นตอนการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การดำเนินการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้มีหน้าที่ในการจัดการและอำนวยความสะดวกฝึกซ้อมแผนฯ มีหน้าที่และขั้นตอนในการดำเนินงาน โดยแบ่งออกเป็น ๕ ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ ๑ การเตรียมการ

๑) จัดทำแผนเฉพาะกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยแบ่งเป็นแต่ละประเภทของแต่ละภัยอย่างชัดเจน เช่น แผนเฉพาะกิจป้องกันและบรรเทาอุทกภัย แผนเฉพาะกิจป้องกันและบรรเทา วาตภัยแผนเฉพาะกิจป้องกันและระงับอัคคีภัย เป็นต้น ทั้งนี้ แผนเฉพาะกิจดังกล่าวต้องกำหนดพื้นที่เสี่ยงภัยกำหนดพื้นที่อพยพ การกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัย (ตามประเภทของภัย ขึ้นอยู่กับหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน โดยให้พิจารณาความเหมาะสมกับภัยนั้นๆ) ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังจากภัย ผ่านพ้นไปแล้ว ผังการติดต่อสื่อสารเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบตามความสามารถของหน่วยงานและบุคลากร เช่น การรักษาพยาบาล มอบให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในพื้นที่เป็นผู้รับผิดชอบ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมอบให้ตำรวจเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ การสงเคราะห์

ผู้ประสานข้อมอบหมายให้หน่วยงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่เป็นผู้รับผิดชอบ เป็นต้น ทั้งนี้คำสั่งดังกล่าวข้างต้นจะถูกกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนเฉพาะกิจ

๓) กำหนดงบประมาณสำหรับการเตรียมการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยพิจารณาตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการฝึกซ้อมแผน กำหนดเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ เช่นค่าตอบแทนวิทยากร ค่าเดินทาง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ในการฝึกทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ และค่าอื่นๆ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ ๒ ประชุมเตรียมความพร้อมและแบ่งมอบภารกิจ

ก่อนการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้รับผิดชอบการฝึกซ้อมแผนต้องจัดประชุมเตรียมความพร้อมและแบ่งมอบภารกิจให้กับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ตามคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อกำหนดสถานการณ์จำลอง ขั้นตอนและวิธีการฝึก ซึ่งจะต้องกำหนดให้เหมาะสมกับสภาพของสาธารณภัยที่จะฝึกซ้อม โดยมอบหน้าที่ให้หน่วยงานต่างๆ ที่เข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนฯ ตามความสามารถหรือความชำนาญของหน่วยงานนั้นๆ ทั้งนี้ ควรกำหนดเป็นแผนและตารางการฝึกซ้อม แผนฯ ที่ชัดเจนและเข้าใจง่ายเช่น เมื่อเกิดสถานการณ์เพลิงไหม้ หน่วยที่ได้รับแจ้งเหตุมีหน้าที่ต้องปฏิบัติอย่างไร การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการกำหนดหน่วยงานหลักในการวินิจฉัยสั่งการและการควบคุมการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมการปฏิบัติการแต่ละครั้ง

ขั้นตอนที่ ๓ ทดสอบภาคทฤษฎี

จุดมุ่งหมายของการทดสอบภาคทฤษฎี เพื่อเป็นการทดสอบการวางแผน การอำนวยความสะดวก การสั่งการและการประสานงานของหน่วยปฏิบัติตามแผน ซึ่งจะเป็นการทบทวนการเข้าใจตามระเบียบปฏิบัติและการดำเนินการต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งทดสอบประสิทธิภาพของการติดต่อสื่อสารที่ใช้อยู่จริงในปัจจุบัน โดยการสมมุติสถานการณ์และแจ้งข่าวเข้าสู่ระบบฯ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามขั้นตอนและแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้ โดยมีหน้าที่ประจำกองอำนาจการฯติดตามการปฏิบัติและการส่งข่าวของหน่วยต่างๆการดำเนินการทดสอบภาคทฤษฎี เช่น สมมติสถานการณ์สาธารณภัย อุทกภัยและโคลนถล่มโดยกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

๑) กรมอุตุนิยมวิทยา ซึ่งเป็นหน่วยระวังภัย ได้แจ้งเตือนสภาพอากาศไปยังสำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒) สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน แจ้งเตือนให้กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด และกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่เตรียมรับสถานการณ์ โดยแจ้งเตือนให้ประชาชนเตรียมพร้อมรับสถานการณ์

๓) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น กองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่มีหน้าที่ประสานงานฯ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามแผนเฉพาะกิจ ที่ได้จัดทำไว้ เพื่อทำการกู้ภัยและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ซึ่งวิธีการทดสอบจะกระทำโดยให้หน่วยปฏิบัติ รายงานการปฏิบัติไปยังศูนย์ประสานงานฯ อย่างต่อเนื่องจนจบสถานการณ์การประเมินผลการทดสอบภาคทฤษฎี การประเมินผลการทดสอบภาคทฤษฎี จะทำการประเมินในเรื่องความเข้าใจระบบของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติ การ ความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร ความรวดเร็วในการปฏิบัติ ความรวดเร็วในการส่งข่าว ตลอดจนประสิทธิภาพของข้อมูลในการติดต่อสื่อสาร

ขั้นตอนที่ ๔ ฝึกภาคปฏิบัติจริง

การฝึกภาคปฏิบัติจริง เป็นการนำภาพรวมการทดสอบภาคทฤษฎีมาฝึกปฏิบัติจริง โดยจะจัดตั้งกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่เป็นศูนย์ประสานงานฯ ในการวางแผนควบคุม สั่งการจริง ซึ่งจะสมมติสถานการณ์สาธารณภัย โดยกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ เมื่อได้รับแจ้งข่าวสารจากพื้นที่ว่ามีสาธารณภัยเกิดขึ้น กองอำนวยการฯ จะสั่งและประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือส่วนราชการอื่นๆ ในพื้นที่ที่กำหนดไว้ในแผนเฉพาะกิจ เป็นต้น เพื่อทำการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนผู้ประสบภัย ซึ่งประกอบด้วย

๑) การฝึกจริงในพื้นที่การฝึก ดังนี้

(๑) กำหนดพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย จัดทำสถานการณ์จำลอง พร้อมกับเตรียมผู้ประสบภัย

(๒) จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ที่เกิดภัยและเป็นหน่วยงานหลักในการสั่งการ อำนวยการ วางแผน และประสานการปฏิบัติ พร้อมทั้งขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ

๓) ชุดปฏิบัติการกู้ภัย จัดกำลังเจ้าหน้าที่เข้าแก้ไขสถานการณ์ พร้อมทั้งค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ไปยังพื้นที่ปลอดภัยที่ได้กำหนดไว้ตามแผนเฉพาะกิจ

(๔) ชุดปฏิบัติการพยาบาล ดำเนินการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย และนำคนป่วยส่งไปยังโรงพยาบาลเพื่อให้การรักษาต่อไป

(๕) ชุดฟื้นฟู เข้าดำเนินการภายหลังจากภัยผ่านพ้นไปแล้ว โดยดำเนินการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นด้านปัจจัยสี่แก่ผู้ประสบภัย รวมทั้งการปลอบขวัญและการส่งเสริมอาชีพเพื่อทดแทนการขาดรายได้

๒) การประเมินผลการปฏิบัติจริง

การประเมินผลการทดสอบการปฏิบัติจริง จะทำการประเมินในเรื่องความเข้าใจ ขั้นตอนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร ความรวดเร็วในการปฏิบัติ ความรวดเร็ว

ในการส่งข่าว ประสิทธิภาพของเครื่องมือสื่อสาร ตลอดจนความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดนิทรรศการ (STATIC SHOW)

๑) การเชิญหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบริษัท ห้างร้าน ต่างๆ ซึ่งมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ทันสมัย ร่วมจัดนิทรรศการ จะเป็นการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ

๒) จัดทำเอกสาร สิ่งตีพิมพ์ ภาพพิมพ์ หรือวีดิทัศน์ ฯลฯ ประกอบการฝึกซ้อม เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบขั้นตอนการเตรียมความพร้อม และการปฏิบัติทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังจากที่ภัยผ่านพ้นไปแล้ว

แนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดสาธารณภัย

เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เร่งเข้าระงับและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นให้เป็นอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

๑. จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ให้มีหน้าที่

- ดำเนินการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย และอำนวยความสะดวกปฏิบัติงานในพื้นที่
- ประกาศ แนะนำ แจ้งเตือนประชาชน และเตรียมการป้องกัน
- ประชาสัมพันธ์^{๔๔}

๒. จัดตั้งหน่วยกู้ภัยในศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ให้มีหน้าที่

- เข้าไประงับและบรรเทาภัยได้ทันที หรือสามารถเคลื่อนที่เข้าเสริมกำลังได้ทันทีเมื่อ

ได้รับการร้องขอ

- ช่วยเหลือ สนับสนุนในการระงับและบรรเทาภัย การสงเคราะห์ผู้ประสบภัยทันที

๓. การดำเนินการอพยพ มีแนวทางการดำเนินการดังต่อไปนี้

- ให้ถือว่าการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่อันตรายให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นภายใต้

การสั่งการของผู้อำนวยการป้องกันภัย โดยการอพยพผู้ปวยออกจากบริเวณที่เกิดภัย ให้ดำเนินการรักษาเยียวยาอย่างต่อเนื่อง ก่อนส่งโรงพยาบาลในพื้นที่

^{๔๔}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๕.

แนวทางปฏิบัติหลังเกิดสาธารณภัย

ภายหลังเกิดสาธารณภัย การดำเนินการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย การซ่อมแซมสิ่งชำรุดเสียหาย เป็นหน้าที่ของส่วนราชการทุกส่วน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ดำเนินการซ่อมแซมสิ่งชำรุดเสียหายให้คืนสู่สภาพเดิมโดยเร็วที่สุด อันจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนในพื้นที่ ให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

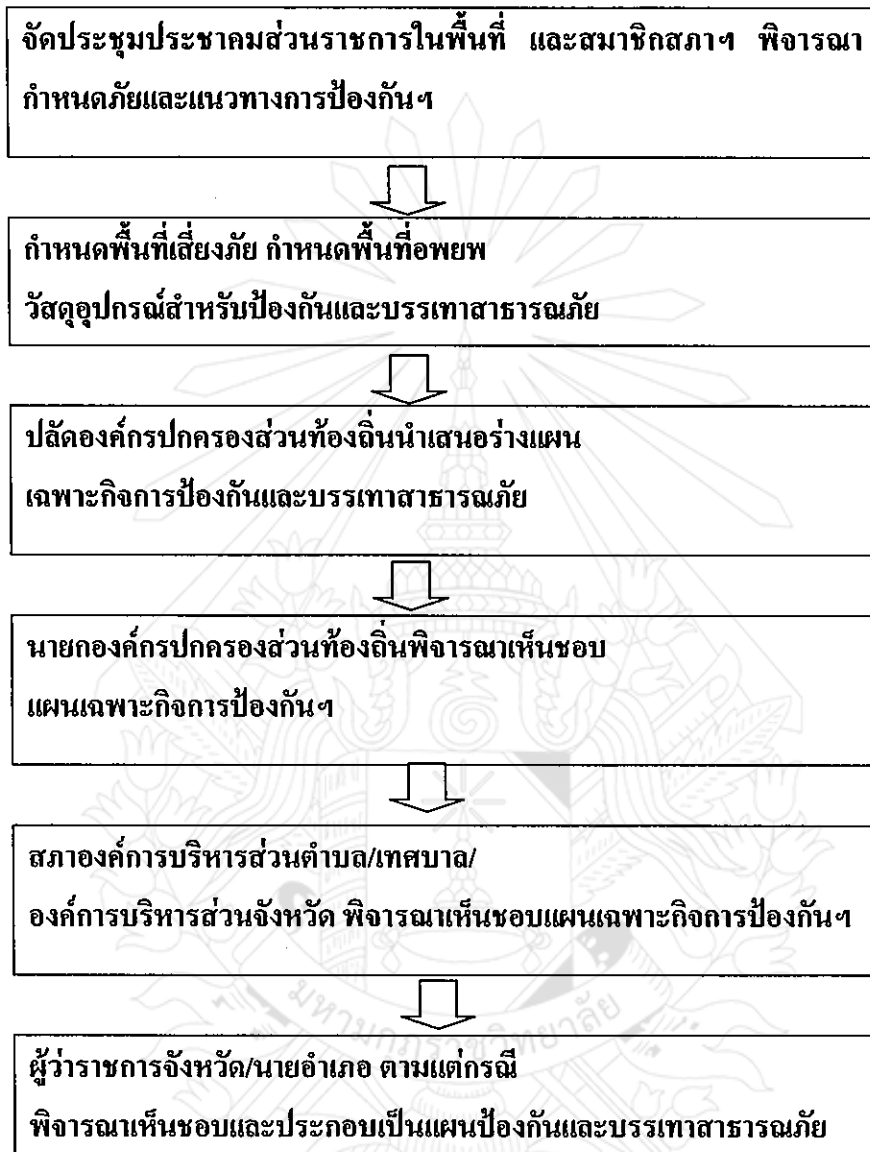
๑. การช่วยเหลือและฟื้นฟูบุคคล มีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

- การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บ
- การให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องครัว เครื่องนอน
- การฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย ให้มีขวัญและกำลังใจที่จะต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

๒. การช่วยเหลือและฟื้นฟูบูรณะสถานที่

- สำรวจความเสียหายอย่างละเอียด เช่น ทรัพย์สินของประชาชน และสิ่งสาธารณประโยชน์โดยการประสานกับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ สมาชิกสภาเทศบาล ในเขตพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย
- ดำเนินการช่วยเหลือซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมให้สามารถใช้งานได้เบื้องต้น
- ดำเนินการซ่อมแซมส่วนที่เสียหาย โดยพิจารณาสิ่งที่สามารถซ่อมแซมได้ ในกรณีที่ไม่สามารถซ่อมแซมได้หรือเกินกว่าความสามารถ ให้รายงานกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดทั้งนี้ในการดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ต้องอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสงค์จะตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนและดำเนินการตรวจสอบงบประมาณรายจ่ายว่ามีแผนงานโครงการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยหรือไม่กรณีไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้ ควรนำเงินสำรองจ่าย ซึ่งได้ตั้งงบประมาณไว้แล้วมาใช้จ่าย ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นอันดับแรก ซึ่งอำนาจการอนุมัติให้ใช้เงินสำรองจ่ายเป็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๕ และหากเงินสำรองจ่ายมีไม่เพียงพอ ก็อาจโอนงบประมาณไปเพิ่มเติมได้ โดยอนุมัติของผู้บริหาร

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๖^{๔๔}

แผนภูมิที่ ๒.๓ อธิบายแผนเฉพาะกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

^{๔๔}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓.

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุทัย ลือชัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ต่อต้านป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ผลการศึกษาพบว่า ผลจากการศึกษาวิจัยจะสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาการบริการประชาชนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทราบและเข้าใจถึงทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งประการหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาการบริการของรัฐเพื่อประชาชน^{๕๖}

ชูเกียรติ เปี่ยมศรี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนย่อยในระดับปานกลาง และอายุ ระดับการศึกษา รายได้ เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย ส่วนความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนย่อย มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนย่อยในการพัฒนา^{๕๗}

ยุพิน ระพิพันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ ทัศนคติและการจัดการที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจำแนกประเภทมูลฝอยที่ใช้ในชีวิตประจำวันก่อนทิ้งในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยของกลุ่มประชากร ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ความรู้เกี่ยวกับมูลฝอย ความถี่ในการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ประสิทธิภาพเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการเคยดำรงตำแหน่งที่ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม^{๕๘}

^{๕๖}อุทัย ลือชัย, “ทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ต่อต้านป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน”, อ้างแล้ว, ๑๕๘ หน้า.

^{๕๗}ชูเกียรติ เปี่ยมศรี, “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง”, ปัญหาพิเศษหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๓, ๑๒๒ หน้า.

^{๕๘}ยุพิน ระพิพันธ์, “ความรู้ทัศนคติและการจัดการที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจำแนกประเภทมูลฝอยที่ใช้ในชีวิตประจำวันก่อนทิ้งในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์พัฒนาชุมชนมหาบัณฑิต (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๔ , ๑๒๘ หน้า.

สนิท สุทนต์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนสำหรับการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในเขตพื้นที่ฝั่งธนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมและบทบาทการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมและบทบาทการบริหารอยู่ในระดับน้อย ตำแหน่งทางสังคมในชุมชนของผู้นำชุมชนและตำแหน่งในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานในกระบวนการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชน^{๔๕}

พัฒน์พงษ์ เลขโฆษะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง และปานกลางค่อนข้างสูงอยู่ตามลำดับ โดยแยกตามลักษณะการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ประชาชนมีส่วนร่วมคิดทางการเมือง ในระดับปานกลาง แต่การมีส่วนร่วมคิดทางการเมืองการบริหารอยู่ในระดับสูง ประชาชนมีส่วนร่วมคิดดำเนินการทางการเมืองและการบริหารในระดับปานกลาง และประชาชนมีส่วนร่วมคิดในการตรวจสอบทางการเมืองอยู่ในระดับสูงแต่ในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง^{๔๖}

พระพงศกร โสภโณ (สิทธิบุญทา) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลยางคาม กิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับน้อย^{๔๗}

^{๔๕}สนิท สุทนต์, “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนสำหรับการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในเขตพื้นที่ฝั่งธนบุรี”, วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๔, ๑๓๕ หน้า.

^{๔๖}พัฒน์พงษ์ เลขโฆษะ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดจันทบุรี” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๔, ๑๑๑ หน้า.

^{๔๗}พระพงศกร โสภโณ (สิทธิบุญทา), “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลยางคาม กิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัด เชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๐, ๑๑๒ หน้า.

สุพงศ์ สิงธารทรัพย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองอุทัยธานี ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนย่อย มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ทั้งการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการขอความช่วยเหลือจากเทศบาล นอกจากนี้ยังพบว่าคณะกรรมการชุมชนย่อย ที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้จำนวนสมาชิกในครอบครัว ตำแหน่งในชุมชนที่แตกต่างกันมีผลทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน^{๔๒}

สุภาพ ศรีเมือง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบลบ้านโพธิ์ พบว่า ด้านการเสนอปัญหาประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการตรวจสอบประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ด้านการรับผลประโยชน์ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการหรือจัดทำขึ้น แต่ละระดับมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการติดตามประเมินผล ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง โดยร่วมดูแลกิจกรรมหรือโครงการที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดทำขึ้น^{๔๓}

ทานตะวัน อินทร์จันทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อยในเขตเทศบาลเมืองลำพูน ผลการศึกษาพบว่าคณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน การคิดสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน การค้นหาความต้องการของชุมชน การตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งน้อยกว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่อายุ และปัจจัยด้านการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมที่

^{๔๒}สุพงศ์ สิงธารทรัพย์, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองอุทัยธานี,” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๔, ๑๓๔ หน้า.

^{๔๓}สุภาพ ศรีเมือง, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบล : ศึกษากรณีตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย,” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๔, ๑๓๔ หน้า.

แตกต่างกัน คือ คณะกรรมการที่มีอายุน้อยและคณะกรรมการที่เคยได้รับการฝึกอบรมมีแนวโน้มของการตัดสินใจร่วมปฏิบัติการ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมประเมิณผลในการพัฒนาชุมชนย่อยมากกว่าคณะกรรมการที่มีอายุมากและไม่เคยได้รับการฝึกอบรม ส่วนปัจจัยด้านการศึกษาไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วม^{๔๔}

สุชานันท์ สาทา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลนาจารย์ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาล อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือด้านการประชุมรับฟังความคิดเห็น รองลงมาคือด้านการปรึกษาหารือ ด้านการรับรู้ข่าวสาร และด้านการร่วมในการตัดสินใจ ส่วนอีกหนึ่งด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการใช้กลไกทางกฎหมาย ตามลำดับ^{๔๕}

๒.๖ สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัย ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๔ ตอนที่ ๕๒ ก วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๐ ทฤษฎีเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา^{๔๖} ดังนี้

^{๔๔} ทานตะวัน อินทร์จันทร์, “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อยในเขตเทศบาลเมืองลำพูน,” การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๖, ๘๐ หน้า.

^{๔๕} สุชานันท์ สาทา, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลนาจารย์ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์”, การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์), ๒๕๕๐, ๑๐๕ หน้า.

^{๔๖} กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, มาตรฐานการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, อ้างแล้ว, หน้า ๗-๑๐.

ตัวแปรพื้นฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคล

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- รายได้

ตัวแปรที่ศึกษา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา
อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
๓ ด้าน ดังนี้

- ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย
- ด้านขณะเกิดสาธารณภัย
- ด้านหลังเกิดสาธารณภัย

แผนภูมิที่ ๒.๔ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณ ได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร

ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีทั้งหมด ๑,๗๔๘ คน

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๓๑๓ คน

๓.๒ เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% และความคลาดเคลื่อนไม่เกิน ๕% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๑๓ คน เทคนิคและวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ วิธีการคือใช้การแจก

แบบสอบถาม แบบพบใครก็จะแจกโดยไม่ได้กำหนดว่าเป็นคนที่สนิทกันหรือไม่ ที่สามารถให้ข้อมูลที่เรากำลังต้องการ ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน ๓๑๓ ฉบับ

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้าง โดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ จำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มี ๓ ด้านดังนี้ ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย จำนวน ๒๐ ข้อ โดยมีการให้คะแนนระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มีส่วนร่วม มากที่สุด	ให้ ๕ คะแนน
มีส่วนร่วม มาก	ให้ ๔ คะแนน
มีส่วนร่วม ปานกลาง	ให้ ๓ คะแนน
มีส่วนร่วม น้อย	ให้ ๒ คะแนน
มีส่วนร่วม น้อยที่สุด	ให้ ๑ คะแนน
แปลความหมายคะแนนตามแบบของเบสท์ (Best) ^๒ ดังนี้	
ค่าเฉลี่ย ๓.๖๖๖๘ – ๕.๐๐๐๐ หมายถึง	การมีส่วนร่วมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๒.๓๓๓๔ – ๓.๖๖๖๗ หมายถึง	การมีส่วนร่วมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐๐๐ – ๒.๓๓๓๓ หมายถึง	การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

^๒บุญชุม ศรีสะอาด, วิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, ๒๕๓๕), หน้า ๕๕.

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Opened form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนนี้

๓.๔.๑. กำหนดจุดมุ่งหมายและ/หรือกรอบการวิจัยในการสร้างแบบสอบถาม

๓.๔.๒. ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๔.๓. เขียนนิยามปฏิบัติการให้ครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละลักษณะที่ต้องการวัด และสร้างข้อคำถามตามที่ได้นิยามไว้

๓.๔.๔. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ ๐.๕๐ ขึ้นไป และทำการปรับปรุงเนื้อหา

๓.๔.๕. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชาชนในเขตพื้นที่ อบต.ขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีสภาพเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บจริงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๕๐ รูป เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ ๐.๙๔๘

๓.๔.๖. นำแบบสอบถามที่ได้จากการ (try out) แล้วมาจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

๓.๕.๑. นำหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสัยกราช ไปมอบให้นายกเทศมนตรีตำบลลานสกา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

๓.๕.๒. นำแบบสอบถามไปมอบให้กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลานสกา จำนวน ๓๑๓ ฉบับ ด้วยตัวเอง

๓.๕.๓. อธิบายการตอบแบบสอบถามให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจ และเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง โดยใช้เวลาเก็บข้อมูลภายใน ๑ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึง ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และได้รับแบบสอบถามกลับ จำนวน ๓๑๓ ฉบับ ครบสมบูรณ์ ๑๐๐ %

๓.๕.๔. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ผล

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

เมื่อได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด สร้างคู่มือลงรหัสและนำข้อมูลมาลงรหัส จากนั้นนำข้อมูลที่ลงรหัสเรียบร้อยแล้วไปบันทึกในแผ่นข้อมูล (CD) แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z-test และหาค่า F- test

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๗.๑ หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan เทคนิคและวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

๓.๗.๒ หาความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence หรือ IOC) ซึ่งมีสูตร^๓ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ลักษณะ

$$\sum R \text{ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}$$

$$N \text{ แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

๓.๗.๓ หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตร^๔ ดังนี้

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๕.

^๔ เรื่องเดียวกัน.

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

N แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

๓.๗.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้หาค่าร้อยละจากสูตร^๕ ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ X แทน จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

๓.๗.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร^๖ ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum fX$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับข้อมูลทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๓.๗.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตร^๗

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f(X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum f(X - \bar{X})^2$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลแต่ละตัว

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ดังนี้

^๕ ธานีรินทร์ ศิลปจารย์, วิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี.อินเตอร์ พริ้นท์, ๒๕๕๐), หน้า ๑๕๒.

^๖ สัจศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, อ่างแก้ว, หน้า ๗๐.

^๗ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๔.

๓.๗.๗ การวิเคราะห์โดยหาค่า Z-test จากสูตร^๔ ดังนี้

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (df = \infty)$$

\bar{X}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๑
\bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๒
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ ๑
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ ๒
n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างใน กลุ่มที่ ๑
n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ในกลุ่มที่ ๒

๓.๗.๘ การวิเคราะห์โดยหาค่า F-test จากสูตร^๕ ดังนี้

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
MS_b	แทน	ความแปรปรวน ระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ = k - 1 และ N - k
k	แทน	จำนวนกลุ่ม
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

^๔เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๔.

^๕เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๕.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยนำเสนอผลออกเป็นหมวดหมู่และเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ มีการใช้สัญลักษณ์ทางสถิติเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ไว้ในการแปลความหมาย ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน
Z	แทน	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
F	แทน	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม
P	แทน	ค่าที่น้อยที่สุดของระดับความมีนัยสำคัญของข้อมูล Sig.
*	แทน	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตัวแปรตาม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๖๑	๕๑.๔๔
หญิง	๑๕๒	๔๘.๕๕
รวม	๓๑๓	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕๕ และเป็นเพศชายจำนวน ๑๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๔๔

ตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา
อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๒๑	๓๘.๖๖
ตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป	๑๕๒	๖๑.๓๔
รวม	๓๑๓	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๓๔ และมีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๑๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๖๖

ตารางที่ ๔.๓ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา
อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	๕๘	๓๑.๓๑
มัธยมศึกษา/ปวช.	๕๘	๓๑.๓๑
ปวส./อนุปริญญา	๕๓	๑๖.๕๓
ปริญญาตรีขึ้นไป	๖๔	๒๐.๔๕
รวม	๓๑๓	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๑ และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๔๕ ปวส./อนุปริญญา จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๓

ตารางที่ ๔.๔ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา
อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๔๑	๑๓.๑๐
พนักงานเอกชน	๓๗	๑๑.๘๒
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	๕๖	๑๗.๘๕
เกษตรกรรวม	๘๑	๒๕.๘๘
รับจ้าง	๕๐	๒๘.๗๕
อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน)	๘	๒.๕๖
รวม	๓๑๓	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้าง จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๕ และอาชีพเกษตรกรรวม จำนวน ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘๘ ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘๕ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๐ พนักงานเอกชน จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๒ อาชีพอื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๖

ตารางที่ ๔.๕ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา
อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๗๕	๒๕.๒๔
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๑๒๘	๔๐.๘๕
๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๐๖	๓๓.๘๗
รวม	๓๑๓	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘๕ และมีรายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป จำนวน ๑๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๗ และมีรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๒๔

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตัวแปรตาม

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม

การมีส่วนร่วมในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	๓.๒๔	๐.๗๔	ปานกลาง
๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	๓.๒๕	๐.๗๕	ปานกลาง
๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	๒.๘๕	๑.๖๓	ปานกลาง
รวม	๓.๑๓	๐.๕๘	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
นครศรีธรรมราช ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย

ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบ เพื่อเตรียมการป้องกัน	๓.๕๖	๐.๘๓	ปานกลาง
๒. มีส่วนร่วมจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ และ ประชุมร่วมกับเทศบาล ฯ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓.๑๗	๐.๕๕	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยงสาธารณภัยในพื้นที่ เทศบาล	๒.๕๕	๐.๕๓	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมใน การฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย ร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒.๕๕	๐.๕๐	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชน เพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย	๓.๖๑	๐.๘๕	ปานกลาง
๖. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบ สาธารณภัย	๓.๓๐	๑.๐๑	ปานกลาง
๗. มีส่วนร่วมในการเข้าชมนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัย	๓.๐๗	๐.๕๐	ปานกลาง
รวม	๓.๒๔	๐.๗๔	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๗ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อย ในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธาณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
นครศรีธรรมราช ด้านขณะเกิดสาธารณภัย

ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัย ในพื้นที่	๓.๔๘	๑.๐๕	ปานกลาง
๒. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย	๓.๒๕	๐.๕๓	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมในการบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัย	๓.๑๔	๐.๕๔	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไประงับและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที	๓.๒๘	๐.๘๗	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้ทันที	๓.๑๘	๐.๘๕	ปานกลาง
๖. มีส่วนร่วมในการอพยพผู้ประสบภัยออกจากบริเวณพื้นที่เกิดภัย หรือเสี่ยงภัย	๒.๕๔	๐.๕๒	ปานกลาง
๗. มีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ	๓.๓๗	๐.๕๕	ปานกลาง
รวม	๓.๒๕	๐.๗๕	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัยโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัย ในพื้นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
นครศรีธรรมราช ด้านหลังเกิดสาธารณภัย

ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๓.๓๗	๐.๕๕	ปานกลาง
๒. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย	๓.๑๒	๐.๘๗	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย	๓.๒๑	๐.๕๕	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมในการสำรวจความเสียหายจากการเกิดสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล ฯ	๒.๖๖	๑.๑๐	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ในการซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมให้สามารถใช้งานได้ในเมืองต้น	๒.๕๐	๑.๐๘	ปานกลาง
๖. มีส่วนร่วมในการวางแผนงานโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๒.๗๕	๐.๕๗	ปานกลาง
รวม	๒.๘๕	๑.๖๓	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสาธารณภัย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม โดยรวม ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	๓.๒๗	๐.๘๐	ปานกลาง	๓.๒๐	๐.๖๗	ปานกลาง
๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	๓.๓๕	๐.๘๑	ปานกลาง	๓.๑๔	๐.๖๖	ปานกลาง
๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	๒.๘๔	๑.๘๒	ปานกลาง	๒.๘๓	๑.๔๑	ปานกลาง
รวม	๓.๑๕	๑.๐๘	ปานกลาง	๓.๐๖	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม เพศชาย อยู่ในระดับมาก เพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศชาย พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

เพศหญิง พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านขณะเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านก่อนเกิด
 สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลาน
 สกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ

ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน	๓.๕๘	๐.๘๗	ปานกลาง	๓.๕๔	๐.๗๕	ปานกลาง
๒. มีส่วนร่วมจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่าย พลเรือนเขตท้องที่ และประชุมร่วมกับ เทศบาล ฯ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓.๒๓	๑.๐๓	ปานกลาง	๓.๑๑	๐.๘๖	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยง สาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล	๒.๕๔	๐.๕๓	ปานกลาง	๓.๐๔	๐.๕๓	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมใน การฝึกซ้อมแผนป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓.๐๑	๑.๐๖	ปานกลาง	๒.๕๗	๐.๖๕	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมในการสอดคล้องดูแลความ สงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุ สาธารณภัย	๓.๕๓	๐.๘๕	ปานกลาง	๓.๖๕	๐.๕๒	มาก
๖. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบ สาธารณภัย	๓.๔๔	๐.๕๕	ปานกลาง	๓.๑๔	๑.๐๑	ปานกลาง
๗. มีส่วนร่วมในการเข้าชมนิทรรศการ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ ป้องกันสาธารณภัย	๓.๑๕	๐.๕๕	ปานกลาง	๒.๕๔	๐.๗๕	ปานกลาง
รวม	๓.๒๗	๐.๘๐	ปานกลาง	๓.๒๐	๐.๖๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
 นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย
 โดยรวม เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เพศชาย พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกันมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย และมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

เพศหญิง พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านขณะเกิด
 สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
 ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ

ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศ แจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัย ในพื้นที่	๓.๔๕	๑.๑๕	ปานกลาง	๓.๕๒	๐.๕๘	ปานกลาง
๒. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย	๓.๓๖	๑.๐๑	ปานกลาง	๓.๒๑	๐.๘๓	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมในการบริจาคสิ่งของ เครื่อง อุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัย	๓.๒๕	๐.๕๕	ปานกลาง	๓.๐๑	๐.๕๑	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการ เข้าไประงับและบรรเทาสาธารณภัยได้ ทันที	๓.๔๗	๐.๘๓	ปานกลาง	๓.๐๗	๐.๘๗	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและ สงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้ทันที	๓.๒๕	๐.๕๐	ปานกลาง	๓.๐๗	๐.๘๖	ปานกลาง
๖. มีส่วนร่วมในการอพยพผู้ประสบภัยออก จากบริเวณพื้นที่เกิดภัย หรือเสี่ยงภัย	๓.๒๔	๐.๘๗	ปานกลาง	๒.๖๓	๐.๘๗	ปานกลาง
๗. มีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติ ให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ	๓.๔๒	๐.๕๕	ปานกลาง	๓.๔๔	๐.๘๐	ปานกลาง
รวม	๓.๓๕	๐.๘๑	ปานกลาง	๓.๑๔	๐.๖๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
 นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย
 โดยรวม เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เพศชาย พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและ
 อำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไประงับและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที มีค่าเฉลี่ย
 มากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัย
 ในพื้นที่ และมีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

เพศหญิง พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัยในพื้นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลนาสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ

ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๓.๒๕	๑.๐๓	ปานกลาง	๓.๔๕	๐.๘๖	ปานกลาง
๒. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย	๓.๑๑	๐.๕๘	ปานกลาง	๓.๑๓	๐.๗๕	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย	๓.๑๐	๑.๐๑	ปานกลาง	๓.๓๒	๐.๕๖	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมในการสำรวจความเสียหายจากการเกิดสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล ฯ	๒.๘๐	๑.๑๕	ปานกลาง	๒.๕๑	๑.๐๑	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ในการซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมให้สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี	๒.๗๐	๑.๑๖	ปานกลาง	๒.๒๘	๐.๕๖	น้อย
๖. มีส่วนร่วมในการวางแผนงานโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๒.๘๔	๑.๐๔	ปานกลาง	๒.๗๕	๐.๕๐	ปานกลาง
รวม	๒.๕๔	๑.๘๒	ปานกลาง	๒.๘๓	๑.๔๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๕.๑๓ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสาธารณภัย โดยรวม เพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เพศชาย พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่มและเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

เพศหญิง พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม โดยรวม ของ
ประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลาน
สกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมในการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ต่ำกว่า ๓๐ ปี			ตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	๓.๐๔	๐.๖๘	ปานกลาง	๓.๓๖	๐.๖๕	ปานกลาง
๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	๓.๐๔	๐.๖๕	ปานกลาง	๓.๓๘	๐.๖๕	ปานกลาง
๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	๓.๓๑	๐.๕๒	ปานกลาง	๓.๒๕	๐.๖๐	ปานกลาง
รวม	๓.๐๘	๐.๘๘	ปานกลาง	๓.๓๓	๐.๕๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และ
ตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัยมีค่าเฉลี่ยมาก
ที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัยและด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้าน
ขณะเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

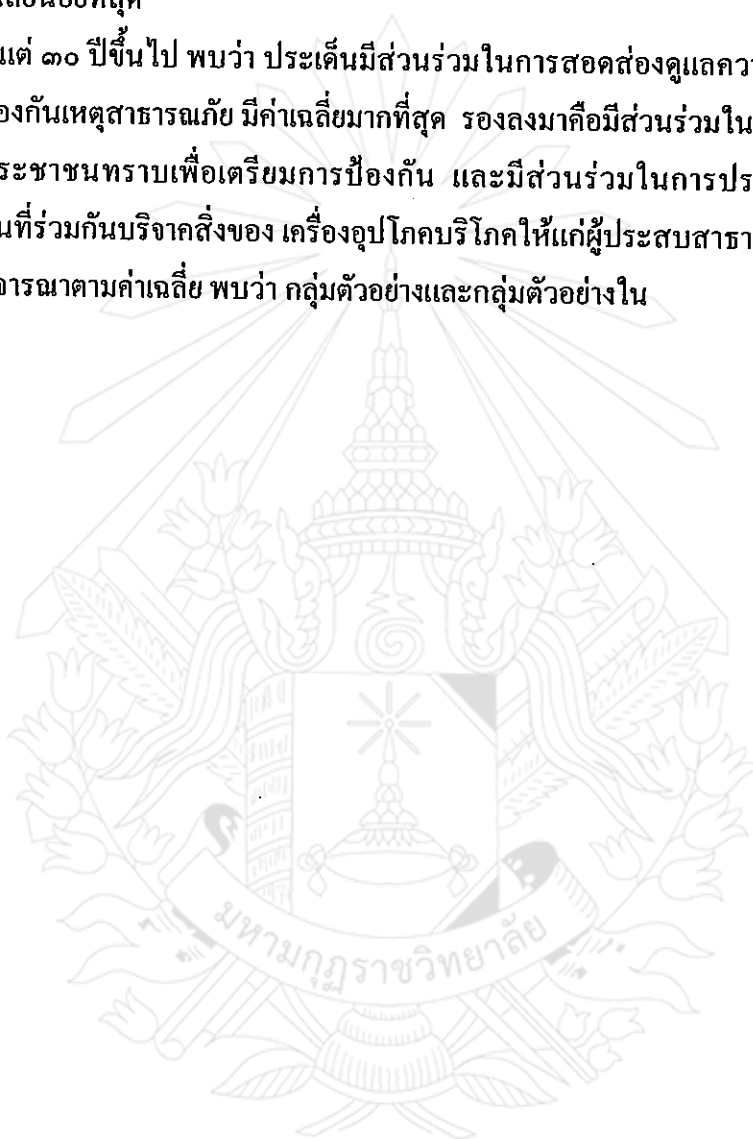
ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านก่อนเกิด
 สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลาน
 สกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ

ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ต่ำกว่า ๓๐ ปี			ตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน	๓.๓๗	๐.๖๕	ปานกลาง	๓.๖๘	๐.๕๐	มาก
๒. มีส่วนร่วมจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่าย พลเรือนเขตท้องที่ และประชุมร่วมกับ เทศบาล ฯ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓.๐๕	๐.๘๖	ปานกลาง	๓.๒๓	๑.๐๐	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยงสา ธารณภัยในพื้นที่เทศบาล	๒.๗๗	๐.๗๖	ปานกลาง	๓.๑๓	๐.๕๕	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมใน การฝึกซ้อมแผนป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒.๗๕	๐.๘๔	ปานกลาง	๓.๑๕	๐.๕๑	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสงบ เรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสา ธารณภัย	๓.๔๓	๐.๘๗	ปานกลาง	๓.๗๑	๐.๘๘	มาก
๖. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสา ธารณภัย	๓.๑๓	๑.๐๗	ปานกลาง	๓.๔๐	๐.๕๕	ปานกลาง
๗. มีส่วนร่วมในการเข้าชมนิทรรศการ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ ป้องกันสาธารณภัย	๒.๗๘	๐.๕๐	ปานกลาง	๓.๒๕	๐.๘๖	ปานกลาง
รวม	๓.๐๔	๐.๖๘	ปานกลาง	๓.๓๖	๐.๗๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
 นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย
 โดยรวม อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการสอดคล้องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการสอดคล้องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ย พบว่า กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มตัวอย่างใน

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านขณะเกิด
 สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
 ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ

ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ต่ำกว่า ๓๐ ปี			ตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศ แจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัย ในพื้นที่	๓.๔๑	๑.๑๔	ปานกลาง	๓.๕๓	๑.๐๖	ปานกลาง
๒. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย	๓.๑๓	๐.๘๑	ปานกลาง	๓.๓๕	๐.๕๘	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมในการบริจาคสิ่งของ เครื่อง อุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัย	๒.๗๖	๐.๘๓	ปานกลาง	๓.๓๗	๐.๕๒	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการ เข้าไประงับและบรรเทาสาธารณภัยได้ ทันที	๓.๐๕	๐.๘๕	ปานกลาง	๓.๓๕	๐.๘๘	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและ สงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้ทันที	๒.๕๗	๐.๕๐	ปานกลาง	๓.๓๒	๐.๘๕	ปานกลาง
๖. มีส่วนร่วมในการอพยพผู้ประสบภัยออก จากบริเวณพื้นที่เกิดภัย หรือเสี่ยงภัย	๒.๗๑	๐.๗๔	ปานกลาง	๓.๐๕	๐.๕๕	ปานกลาง
๗. มีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติ ให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ	๓.๒๓	๐.๕๒	ปานกลาง	๓.๕๕	๐.๘๒	ปานกลาง
รวม	๓.๐๔	๐.๖๕	ปานกลาง	๓.๓๘	๐.๗๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
 นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย
 โดยรวม อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์
 ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัย ในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมใน
 การแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือ
 เจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัยในพื้นที่ และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย, มีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไประงับและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิด
 สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลาน
 สกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ

ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม					
	ต่ำกว่า ๓๐ ปี			ตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย	๓.๒๔	๐.๕๕	ปานกลาง	๓.๔๔	๐.๕๓	ปานกลาง
๒. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความ ช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่อง อุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย	๒.๘๘	๐.๕๑	ปานกลาง	๓.๒๗	๐.๘๒	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการ ฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย	๒.๕๑	๐.๕๘	ปานกลาง	๓.๔๐	๐.๕๕	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมในการสำรวจความเสียหาย จากการเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ เทศบาล ฯ	๒.๓๓	๑.๐๕	น้อย	๒.๘๖	๑.๐๕	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ในการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ใน การซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูป โภค และเส้นทางคมนาคมให้สามารถ ใช้การได้ในเบื้องต้น	๒.๑๐	๐.๕๒	น้อย	๒.๗๕	๑.๑๑	ปานกลาง
๖. มีส่วนร่วมในการวางแผนงานโครง การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๒.๔๕	๐.๘๗	ปานกลาง	๓.๐๑	๐.๕๗	ปานกลาง
รวม	๓.๓๑	๐.๕๒	ปานกลาง	๓.๒๕	๑.๖๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
 นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสาธารณภัย
 โดยรวม อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม โดยรวม ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
 ถานสงกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช.			ปวส./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	๒.๕๐	๐.๗๐	ปานกลาง	๓.๒๐	๐.๗๔	ปานกลาง	๓.๔๒	๐.๗๕	ปานกลาง	๓.๖๗	๐.๔๕	ปานกลาง
๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	๒.๕๕	๐.๗๕	ปานกลาง	๓.๒๕	๐.๘๓	ปานกลาง	๓.๒๘	๐.๖๔	ปานกลาง	๓.๖๑	๐.๓๗	ปานกลาง
๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	๓.๔๒	๑.๗๘	ปานกลาง	๒.๖๑	๑.๕๖	ปานกลาง	๓.๑๘	๑.๔๖	ปานกลาง	๓.๓๘	๑.๒๑	ปานกลาง
รวม	๓.๐๗	๑.๐๒	ปานกลาง	๓.๐๒	๑.๐๐	ปานกลาง	๓.๒๕	๐.๕๐	ปานกลาง	๓.๖๕	๐.๖๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. ปวส./อนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ประถมศึกษา พบว่า ด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือขณะเกิดสาธารณภัย และด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้าน ก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ปวส./อนุปริญญา พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านขณะ เกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านขณะ เกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช.			ปวส./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน	๓.๓๔	๐.๘๓	ปานกลาง	๓.๔๓	๐.๕๕	ปานกลาง	๓.๖๕	๐.๖๐	มาก	๓.๕๘	๐.๖๐	มาก
๒. มีส่วนร่วมจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ และประชุมร่วมกับเทศบาล ๆ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒.๕๒	๑.๐๑	ปานกลาง	๓.๑๕	๑.๐๔	ปานกลาง	๓.๒๖	๐.๘๕	ปานกลาง	๓.๕๓	๐.๖๑	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยงสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล	๒.๕๗	๐.๘๒	ปานกลาง	๓.๐๑	๐.๘๔	ปานกลาง	๓.๒๔	๑.๑๗	ปานกลาง	๓.๔๐	๐.๗๐	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมในการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒.๘๑	๐.๕๕	ปานกลาง	๒.๕๔	๐.๘๒	ปานกลาง	๓.๐๑	๑.๑๓	ปานกลาง	๓.๓๒	๐.๖๑	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย	๓.๓๐	๐.๕๐	ปานกลาง	๓.๔๗	๐.๘๑	ปานกลาง	๓.๗๓	๐.๕๔	ปานกลาง	๔.๑๗	๐.๖๕	มาก

ตารางที่ ๔.๑๕ (ต่อ)

ด้านก่อนเกิดสถานการณ์ภัย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช.			ปวส./อนุปริญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๖. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย	๒.๗๗	๐.๕๒	ปานกลาง	๓.๒๑	๐.๕๖	ปานกลาง	๓.๖๒	๐.๕๐	ปานกลาง	๓.๕๖	๐.๕๑	แปลผล มาก
๗. มีส่วนร่วมในการเข้าขมนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัย	๒.๖๐	๑.๐๐	ปานกลาง	๓.๒๐	๐.๗๕	ปานกลาง	๓.๓๕	๐.๗๗	ปานกลาง	๓.๓๕	๐.๖๕	ปานกลาง
รวม	๒.๕๐	๐.๗๐	ปานกลาง	๓.๒๐	๐.๗๔	ปานกลาง	๓.๔๒	๐.๗๕	ปานกลาง	๓.๖๗	๐.๔๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย โดยรวม ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. ปวส./อนุปริญญา อยู่ในระดับปานกลาง และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประถมศึกษา พบว่า มีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการสอดส่อง ดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย และมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความ เสี่ยงสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อ ป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมใน การฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธาณภัย ร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ปวส./อนุปริญญา พบว่า มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อ ป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมใน การฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธาณภัย ร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อ ป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมใน การฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธาณภัย ร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วม ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช.			ปวส./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัยในพื้นที่	๓.๒๓	๑.๐๕	ปานกลาง	๓.๓๗	๑.๑๒	ปานกลาง	๓.๔๗	๑.๒๓	ปานกลาง	๔.๐๖	๐.๖๘	มาก
๒. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย	๒.๘๒	๐.๕๑	ปานกลาง	๓.๓๗	๐.๕๕	ปานกลาง	๓.๕๒	๐.๘๕	ปานกลาง	๓.๖๘	๐.๖๑	มาก
๓. มีส่วนร่วมในการบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัย	๒.๗๓	๐.๕๔	ปานกลาง	๓.๒๐	๐.๕๐	ปานกลาง	๓.๐๕	๐.๘๔	ปานกลาง	๓.๗๓	๐.๖๕	มาก
๔. มีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไปประังับและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่	๓.๑๔	๑.๐๔	ปานกลาง	๓.๒๖	๐.๕๒	ปานกลาง	๓.๑๖	๐.๗๒	ปานกลาง	๓.๖๐	๐.๔๕	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยในพื้นที่	๒.๗๗	๑.๐๒	ปานกลาง	๓.๒๗	๐.๘๔	ปานกลาง	๓.๓๓	๐.๗๕	ปานกลาง	๓.๕๖	๐.๕๕	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๐ (ต่อ)

ด้านขณะเกิดสถานการณ์ภัย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช.			ปวส./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๖. มีส่วนร่วมในการอพยพผู้ประสบภัยออกจากบริเวณพื้นที่เกิดภัย หรือเสี่ยงภัย	๒.๘๓	๑.๐๕	ปานกลาง	๓.๑๒	๐.๕๘	ปานกลาง	๒.๕๐	๐.๖๒	ปานกลาง	๒.๘๕	๐.๗๑	ปานกลาง
๗. มีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ	๓.๔๒	๑.๐๔	ปานกลาง	๓.๑๕	๐.๕๗	ปานกลาง	๓.๕๒	๐.๕๗	ปานกลาง	๓.๗๘	๐.๔๑	มาก
รวม	๒.๕๕	๐.๗๕	ปานกลาง	๓.๒๕	๐.๘๓	ปานกลาง	๓.๒๘	๐.๖๔	ปานกลาง	๓.๖๑	๐.๓๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย โดยรวม ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. ปวส./อนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ใน ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประถมศึกษา พบว่า มีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ ผู้ประสบภัยทราบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัย ในพื้นที่ และมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไปประจันและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุ สาธารณภัย ในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและ สงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้ทันที และมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไปประจันและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ปวส./อนุปริญญา พบว่า มีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธา รณภัย ในพื้นที่ และมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ เจ้าหน้าที่ในการเข้าไปประจันและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุ สาธารณภัย ในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ ผู้ประสบภัยทราบ และมีส่วนร่วมในการบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลดงลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช.			ปวส./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๓.๓๐	๐.๕๓	ปานกลาง	๓.๐๘	๐.๕๕	ปานกลาง	๓.๕๔	๐.๕๕	ปานกลาง	๓.๗๖	๐.๗๕	มาก
๒. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย	๒.๕๗	๐.๘๕	ปานกลาง	๒.๕๖	๐.๘๔	ปานกลาง	๓.๒๔	๐.๘๕	ปานกลาง	๓.๔๖	๐.๘๓	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย	๓.๐๕	๑.๑๕	ปานกลาง	๓.๐๑	๐.๘๓	ปานกลาง	๓.๓๓	๐.๕๗	ปานกลาง	๓.๖๗	๐.๘๑	มาก
๔. มีส่วนร่วมในการสำรวจความเสียหายจากการเกิดสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาลฯ	๒.๓๐	๑.๐๕	ปานกลาง	๒.๗๑	๑.๑๓	ปานกลาง	๒.๘๓	๑.๑๕	ปานกลาง	๓.๐๐	๐.๕๒	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๑ (ต่อ)

ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช.			ปวส./อนุปริญญา			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๕. มีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ในการซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมให้สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี	๒.๒๒	๑.๑๕	ปานกลาง	๒.๔๔	๑.๙๖	ปานกลาง	๒.๖๔	๑.๒๕	ปานกลาง	๒.๕๐	๑.๐๓	ปานกลาง
๖. มีส่วนร่วมในการวางแผนงานโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๒.๔๐	๑.๐๕	ปานกลาง	๒.๖๑	๑.๕๑	ปานกลาง	๒.๕๖	๑.๕๘	ปานกลาง	๓.๕๔	๑.๗๓	ปานกลาง
รวม	๓.๔๒	๑.๗๘	ปานกลาง	๒.๖๑	๑.๕๖	ปานกลาง	๓.๑๘	๑.๔๖	ปานกลาง	๓.๓๘	๑.๒๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสาธารณภัย โดยรวม ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. ปวส./อนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ใน ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประถมศึกษา พบว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วม สนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐม พยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ใน การฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้าน อาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ปวส./อนุปริญญา พบว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐม พยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ใน การฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้าน อาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐม พยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ใน การฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้าน อาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม โดยรวม ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
 ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ ป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม														
	รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		พนักงานเอกชน		ประกอบธุรกิจส่วนตัว		เกษตรกร		รับจ้าง		อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน)				
	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล			
๑. ด้านก่อนเกิด สาธารณภัย	๓.๘๑	๐.๒๓	มาก	๒.๔๕	๑.๐๑	ปาน กลาง	๒.๘๖	๐.๘๖	ปาน กลาง	๒.๘๑	๐.๘๑	น้อย	๑.๕๐	๐.๕๓	น้อย
๒. ด้านขณะเกิด สาธารณภัย	๓.๖๔	๐.๑๕	ปาน กลาง	๓.๓๒	๐.๖๐	ปาน กลาง	๓.๓๔	๐.๕๐	ปาน กลาง	๓.๓๓	๐.๕๐	ปาน กลาง	๓.๘๒	๐.๕๐	น้อย
๓. ด้านหลังเกิด สาธารณภัย	๔.๐๖	๐.๖๔	มาก	๓.๐๓	๑.๐๕	ปาน กลาง	๒.๗๓	๐.๘๒	ปาน กลาง	๓.๒๘	๐.๕๑	ปาน กลาง	๑.๓๓	๑.๔๒	น้อย
รวม	๓.๘๓	๐.๓๑	มาก	๓.๒๓	๐.๖๑	ปาน กลาง	๓.๑๖	๐.๕๗	ปาน กลาง	๒.๗๕	๐.๕๐	ปาน กลาง	๑.๓๒	๐.๗๖	น้อย

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก พนักงานเอกชน ประกอบธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรรม และรับจ้าง อยู่ใน ระดับปานกลาง อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) อยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด

พนักงานเอกชน พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านหลัง เกิดสาธารณภัย และด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ประกอบธุรกิจส่วนตัว พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

เกษตรกร พบว่า พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านหลังเกิดสาธารณภัย และด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

รับจ้าง พบว่า ด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านขณะเกิดสา รณภัย และด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านก่อนเกิดสาธารณภัยของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ

ด้านก่อนเกิด สาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม																	
	รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ			พนักงานเอกชน			ประกอบธุรกิจส่วนตัว			เกษตรกร			รับจ้าง			อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน)		
	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
๑. มีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสา ธารณภัย ให้ประ ชาชนทราบ เพื่อเตรียม การป้องกัน	๔.๐๕	๐.๓๐	มาก	๓.๖๔	๐.๖๗	ปาน กลาง	๓.๗๑	๐.๕๖	มาก	๓.๕๕	๑.๐๐	ปาน กลาง	๓.๒๖	๐.๘๕	ปาน กลาง	๒.๕๐	๐.๕๓	ปาน กลาง
๒. มีส่วนร่วมจัดทำแผนป้อง กันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ และประชุมร่วมกับเทศบาลต ลดอดจนหน่วย งานที่เกี่ยวข้อง	๓.๕๒	๐.๖๐	มาก	๒.๕๔	๐.๖๒	ปาน กลาง	๓.๓๓	๐.๕๘	ปาน กลาง	๓.๑๑	๑.๒๑	ปาน กลาง	๓.๐๐	๐.๘๗	ปาน กลาง	๑.๖๒	๐.๕๑	ปาน กลาง
๓. มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ความเสี่ยงสาธารณภัยในพื้นที่ เทศบาล	๓.๖๘	๐.๔๗	มาก	๓.๒๕	๐.๕๐	ปาน กลาง	๓.๐๘	๐.๖๖	ปาน กลาง	๒.๕๘	๑.๑๐	ปาน กลาง	๒.๖๒	๐.๘๐	ปาน กลาง	๑.๖๒	๐.๕๑	ปาน กลาง

ตารางที่ ๔.๒๓ (ต่อ)

ด้านก่อนเกิด สถานการณ์	ระดับการมีส่วนร่วม																	
	รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ			พนักงานเอกชน			ประกอบธุรกิจส่วนตัว			เกษตรกร			รับจ้าง			อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน)		
	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
๔.มีส่วนร่วมใน การฝึกซ้อม แผนป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย ร่วมกับเทศบาล และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓.๓๕	๐.๔๕	ปาน กลาง	๓.๐๘	๐.๒๗	ปาน กลาง	๓.๑๐	๐.๖๕	ปาน กลาง	๓.๒๒	๐.๒๕	ปาน กลาง	๒.๖๓	๐.๖๒	ปาน กลาง	๑.๖๒	๐.๕๑	น้อย
๕.มีส่วนร่วมในการถอดต้อง ดูแลความสงบเรียบร้อยใน ชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสา ธารณภัย	๔.๒๕	๐.๔๖	มาก	๓.๘๑	๐.๘๔	มาก	๓.๘๐	๐.๖๗	มาก	๓.๕๓	๐.๘๖	ปาน กลาง	๓.๕๓	๐.๘๖	ปาน กลาง	๑.๗๕	๐.๗๐	น้อย
๖.มีส่วนร่วมในการประชา สัม พันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่อง อุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบ สาธารณภัย	๓.๗๓	๐.๖๗	มาก	๓.๔๕	๐.๖๕	ปาน กลาง	๓.๖๖	๑.๐๑	ปาน กลาง	๓.๓๕	๑.๐๕	ปาน กลาง	๒.๘๘	๐.๘๖	ปาน กลาง	๑.๕๐	๐.๕๓	น้อย

ตารางที่ ๔.๒๓ (ต่อ)

ด้านก่อนคิด สาธารณสุข	ระดับการมีส่วนร่วม																	
	รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ			พนักงานเอกชน			ประกอบธุรกิจส่วนตัว			เกษตรกร			รับจ้าง			อื่น ๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน)		
	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล
๗. มีส่วนร่วมในการเข้าชม นิทรรศการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ป้องกันสาธารณสุข	๓.๕๖	๐.๖๗	ปาน กลาง	๓.๑๘	๐.๓๕	ปาน กลาง	๓.๐๗	๐.๘๒	ปาน กลาง	๓.๒๕	๑.๐๔	ปาน กลาง	๒.๗๒	๐.๘๘	ปาน กลาง	๒.๑๒	๐.๕๕	น้อย
รวม	๓.๘๑	๐.๒๓	มาก	๒.๔๕	๑.๐๑	ปาน กลาง	๒.๕๖	๐.๘๗	ปาน กลาง	๒.๘๓	๑.๓๑	ปาน กลาง	๒.๗๑	๐.๘๑	ปาน กลาง	๑.๕๐	๐.๕๓	น้อย

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย โดยรวม รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก พนักงานเอกชน ประกอบธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรรม และรับจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) อยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พบว่า มีส่วนร่วมในการสอดคล้องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมในการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด

พนักงานเอกชน พบว่า มีส่วนร่วมในการสอดคล้องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อ ป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ และประชุมร่วมกับเทศบาล ฯ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ประกอบธุรกิจส่วนตัว พบว่า มีส่วนร่วมในการสอดคล้องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชน เพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมในการเข้าชมนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

เกษตรกร พบว่า พบว่า มีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อ เตรียมการป้องกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านหลังเกิดสาธารณภัย และมีส่วนร่วมในการ วิเคราะห์ความเสี่ยงสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

รับจ้าง พบว่า มีส่วนร่วมในการสอดคล้องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุ สาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชน ทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยงสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) พบว่า มีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบ เพื่อเตรียมการป้องกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และมีส่วนร่วมใน การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ ประสพสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วม ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ

ด้านขณะเกิด สาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม																	
	รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ			พนักงานเอกชน			ประกอบธุรกิจส่วนตัว			เกษตรกร			รับจ้าง			อื่นๆ (พ่อบ้าน มั้บ้าน)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์พื้นที่ เกิดเหตุสาธารณภัย ในพื้นที่	๔.๐๕	๐.๕๓	มาก	๓.๖๒	๑.๑๑	ปานกลาง	๔.๐๐	๐.๗๓	มาก	๓.๕๐	๑.๐๒	ปานกลาง	๓.๐๗	๑.๒๑	ปานกลาง	๑.๖๒	๐.๕๑	น้อย
๒. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย	๔.๐๐	๐.๐๐	มาก	๓.๓๗	๐.๖๘	ปานกลาง	๔.๐๐	๐.๗๓	มาก	๓.๕๐	๑.๐๒	ปานกลาง	๓.๐๗	๑.๒๑	ปานกลาง	๑.๖๒	๐.๕๑	น้อย
๓. มีส่วนร่วมในการบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัย	๔.๐๐	๐.๐๐	มาก	๓.๓๗	๐.๖๘	ปานกลาง	๓.๕๒	๐.๗๐	ปานกลาง	๓.๑๒	๑.๑๗	ปานกลาง	๓.๑๑	๐.๘๕	ปานกลาง	๒.๑๒	๐.๕๕	น้อย
๔. มีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไประงับและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่	๓.๕๖	๐.๕๐	ปานกลาง	๓.๑๘	๐.๕๖	ปานกลาง	๓.๑๖	๐.๗๓	ปานกลาง	๓.๒๘	๑.๐๑	ปานกลาง	๒.๕๓	๐.๕๖	ปานกลาง	๑.๕๐	๐.๕๓	น้อย

ตารางที่ ๔.๒๔ (ต่อ)

ด้านขณะเกิด สาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม																			
	รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ			พนักงานเอกชน			ประกอบธุรกิจส่วนตัว			เกษตรกร			รับจ้าง			อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน)				
	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล	\bar{X}	S.D.	แปล ผล		
๕. มีส่วนร่วมในการให้ความ ช่วยเหลือและสงเคราะห์ ผู้ประสบภัยได้ทันที	๓.๕๖	๐.๕๐	ปาน กลาง	๓.๑๘	๐.๖๒	ปาน กลาง	๓.๓๕	๐.๖๒	ปาน กลาง	๓.๓๕	๐.๖๒	ปาน กลาง	๓.๓๕	๐.๖๒	ปาน กลาง	๓.๐๗	๐.๕๘	ปาน กลาง	แปล ผล	
๖. มีส่วนร่วมในการอพยพ ผู้ประสบภัยออกจากบริเวณ พื้นที่เกิดภัยหรือเสี่ยงภัย	๓.๔๓	๐.๕๐	ปาน กลาง	๓.๕๑	๐.๖๖	ปาน กลาง	๓.๓๔	๐.๕๗	ปาน กลาง	๓.๓๔	๐.๕๗	ปาน กลาง	๒.๘๗	๐.๘๗	ปาน กลาง	๑.๕๐	๐.๕๓	น้อย	น้อย	น้อย
๗. มีส่วนร่วมในการแนะนำข้อ ควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัย ทราบ	๓.๘๗	๐.๓๓	มาก	๓.๕๔	๐.๖๕	ปาน กลาง	๓.๖๔	๐.๕๑	ปาน กลาง	๓.๖๔	๐.๕๑	ปาน กลาง	๓.๑๓	๐.๕๕	ปาน กลาง	๑.๖๕	๐.๕๑	น้อย	น้อย	น้อย
รวม	๓.๖๔	๐.๑๕	ปาน กลาง	๓.๓๒	๐.๖๐	ปาน กลาง	๓.๓๓	๐.๕๐	ปาน กลาง	๓.๓๓	๐.๕๐	ปาน กลาง	๓.๐๓	๐.๕๐	ปาน กลาง	๑.๘๒	๐.๕๐	น้อย	น้อย	น้อย

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย โดยรวม รัฐบาล/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน ประกอบธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรรม และ รับจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) อยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รัฐบาล/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พบว่า มีส่วนร่วมในการ ประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัยในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย มีส่วนร่วมในการ บริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการอพยพ ผู้ประสบภัยออกจากบริเวณพื้นที่เกิดภัยหรือเสี่ยงภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

พนักงานเอกชน พบว่า มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสา ธารณภัยในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ ผู้ประสบภัยทราบ และมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ เจ้าหน้าที่ในการเข้าไปประจันและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้ทันที มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ประกอบธุรกิจส่วนตัว พบว่า มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิด เหตุสาธารณภัยในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ ผู้ประสบภัยทราบ และมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ เจ้าหน้าที่ในการเข้าไปประจันและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

เกษตรกร พบว่า พบว่า มีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสา ธารณภัยในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อย ที่สุด

รับจ้าง พบว่า มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้ทันที มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ และมี ส่วนร่วมในการอพยพผู้ประสบภัยออกจากบริเวณพื้นที่เกิดภัย หรือเสี่ยงภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) พบว่า มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ ผู้ประสบภัยได้ทันที มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภค บริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัย และข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ

ด้านหลังเกิด สาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม														
	รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		พนักงานเอกชน		ประกอบธุรกิจส่วนตัว		เกษตรกร		รับจ้าง		อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน)				
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล			
๑.มีส่วนร่วมในการสนับสนุน ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการ ปฐมพยาบาลช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย	๓.๕๗	๐.๔๗	ปาน กลาง	๓.๖๒	๐.๖๓	ปาน กลาง	๓.๓๓	๐.๑๘	ปาน กลาง	๓.๑๖	๐.๑๔	ปาน กลาง	๒.๐๐	๐.๐๖	น้อย
๒.มีส่วนร่วมในการสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภค บริโภคแก่ผู้ประสบภัย	๓.๓๖	๐.๖๖	ปาน กลาง	๓.๔๕	๐.๕๐	ปาน กลาง	๓.๑๒	๐.๗๔	ปาน กลาง	๓.๒๘	๐.๕๕	ปาน กลาง	๒.๐๐	๐.๐๖	น้อย
๓. มีส่วนร่วมสนับสนุน เจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพ จิตใจของผู้ประสบภัย	๓.๗๓	๐.๖๓	ปาน กลาง	๓.๓๕	๐.๖๗	ปาน กลาง	๓.๑๖	๐.๗๕	ปาน กลาง	๓.๕๕	๐.๑๐	ปาน กลาง	๑.๕๐	๐.๕๓	น้อย
๔. มีส่วนร่วมในการสำรวจ ความเสียหายจากการเกิดสา ธารณภัยในพื้นที่เทศบาล ฯ	๓.๒๔	๐.๘๘	ปาน กลาง	๒.๔๘	๐.๕๘	ปาน กลาง	๒.๖๔	๐.๖๗	ปาน กลาง	๒.๗๒	๐.๑๕	ปาน กลาง	๑.๕๐	๐.๕๓	น้อย

ตารางที่ ๔.๒๕ (ต่อ)

ด้านหลังเกิด	ระดับการมีส่วนร่วม												
	รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		พนักงานเอกชน		ประกอบธุรกิจส่วนตัว		เกษตรกร		รับจ้าง		อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน)		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
๕. มีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ในกิจกรรมชมรมที่พ่อกอาศัย สิ่งสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมให้สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี	๓.๒๔	๐.๘๘	๒.๔๕	๑.๐๑	๑.๕๖	๐.๘๗	๒.๘๗	๑.๓๑	๒.๓๑	๐.๘๑	๑.๕๐	๐.๕๓	น้อย
๖. มีส่วนร่วมในการวางแผนงานโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๓.๖๓	๐.๔๘	๒.๗๒	๐.๕๖	๒.๕๘	๐.๗๕	๒.๕๑	๑.๑๐	๒.๓๔	๐.๕๒	๑.๕๐	๐.๕๓	น้อย
รวม	๔.๐๖	๐.๖๔	๓.๐๓	๑.๐๕	๒.๗๓	๐.๘๒	๓.๐๖	๐.๕๒	๓.๒๘	๐.๕๑	๑.๓๓	๑.๕๒	น้อย

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสาธารณภัย โดยรวม รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก พนักงานเอกชน ประกอบธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรรม และรับจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) อยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พบว่า มีส่วนร่วมในการ สนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วม ในการสำรวจความเสียหายจากการเกิดสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล ฯ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

พนักงานเอกชน พบว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาล ช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความ ช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมสนับสนุน ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ในการซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูปโภค และ เส้นทางคมนาคมให้สามารถใช้งานได้ในเมืองต้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ประกอบธุรกิจส่วนตัว พบว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐม พยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ใน การฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบูรณะ ฟื้นฟูสถานที่ในการซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมให้สามารถ ใช้งานได้ในเมืองต้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

เกษตรกร พบว่า พบว่า มีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของ ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการ ปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบูรณะฟื้นฟู สถานที่ในการซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมให้สามารถ ใช้งานได้ ในเมืองต้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

รับจ้าง พบว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาล ช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟู สภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบูรณะฟื้นฟู สถานที่ในการซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมให้สามารถ ใช้งานได้ ในเมืองต้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) พบว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
 ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้

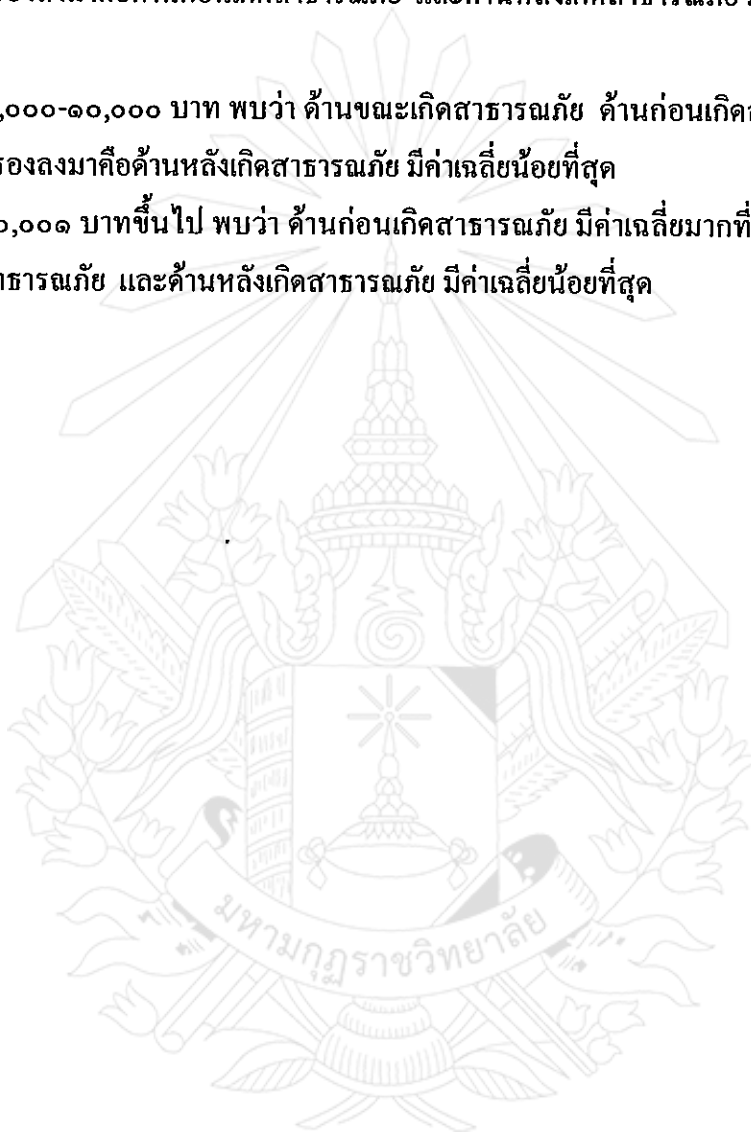
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช	ระดับการมีส่วนร่วม									
	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท		๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท		๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป					
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	๒.๔๕	๐.๕๐	ปานกลาง	๓.๓๗	๐.๗๔	ปานกลาง	๓.๕๓	๐.๔๗	ปานกลาง	
๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	๒.๕๕	๐.๖๒	ปานกลาง	๓.๓๗	๐.๗๓	ปานกลาง	๓.๔๖	๐.๔๕	ปานกลาง	
๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	๒.๑๕	๐.๕๘	น้อย	๓.๓๖	๑.๕๓	ปานกลาง	๓.๒๘	๑.๑๕	ปานกลาง	
รวม	๓.๐๕	๐.๕๘	ปานกลาง	๓.๓๗	๐.๕๔	ปานกลาง	๓.๔๒	๐.๖๒	ปานกลาง	

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท รายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท และรายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

รายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

รายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านขณะเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในกาารป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลนาสก้า อำเภอปานกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้

	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท					๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท					๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน	๒.๘๔	๐.๖๘	ปานกลาง	๓.๑๒	๐.๘๑	มาก	๓.๘๓	๐.๕๕	มาก	๓.๘๓	๐.๕๕	มาก
๒. มีส่วนร่วมจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติหรืออันตรายอื่นที่ตนเผชิญ และประชุมร่วมกับเทศบาลฯ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒.๓๕	๐.๖๓	ปานกลาง	๓.๓๕	๐.๕๔	ปานกลาง	๓.๔๓	๐.๖๐	ปานกลาง	๓.๔๓	๐.๖๐	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยงสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล	๒.๒๑	๐.๖๔	น้อย	๓.๑๒	๐.๕๓	ปานกลาง	๓.๓๖	๐.๖๔	ปานกลาง	๓.๓๖	๐.๖๔	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมในการศึกษาแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒.๒๓	๐.๖๕	น้อย	๓.๑๒	๐.๕๖	ปานกลาง	๓.๑๒	๐.๖๓	ปานกลาง	๓.๑๒	๐.๖๓	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย	๒.๕๑	๐.๖๒	ปานกลาง	๓.๖๕	๐.๘๑	ปานกลาง	๔.๐๐	๐.๖๘	มาก	๔.๐๐	๐.๖๘	มาก
๖. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจจาคืนของเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย	๒.๕๒	๐.๖๘	ปานกลาง	๓.๔๒	๑.๑๒	ปานกลาง	๓.๕๕	๐.๖๐	ปานกลาง	๓.๕๕	๐.๖๐	ปานกลาง
๗. มีส่วนร่วมในการเข้าชมนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัย	๒.๓๕	๐.๖๖	ปานกลาง	๓.๑๕	๐.๘๘	ปานกลาง	๓.๓๓	๐.๖๑	ปานกลาง	๓.๓๓	๐.๖๑	ปานกลาง
รวม	๒.๔๕	๐.๕๐	ปานกลาง	๓.๓๑	๐.๖๔	ปานกลาง	๓.๕๓	๐.๕๖	ปานกลาง	๓.๕๓	๐.๕๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย โดยรวม รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท รายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท และรายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท พบว่า มีส่วนร่วมในการสอดคล้องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัยให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

รายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท พบว่า มีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัยให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

รายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป พบว่า มีส่วนร่วมในการสอดคล้องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัยให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน และมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการมีส่วนร่วม ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลดงสาธิต อำเภอดงสาธิต จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้

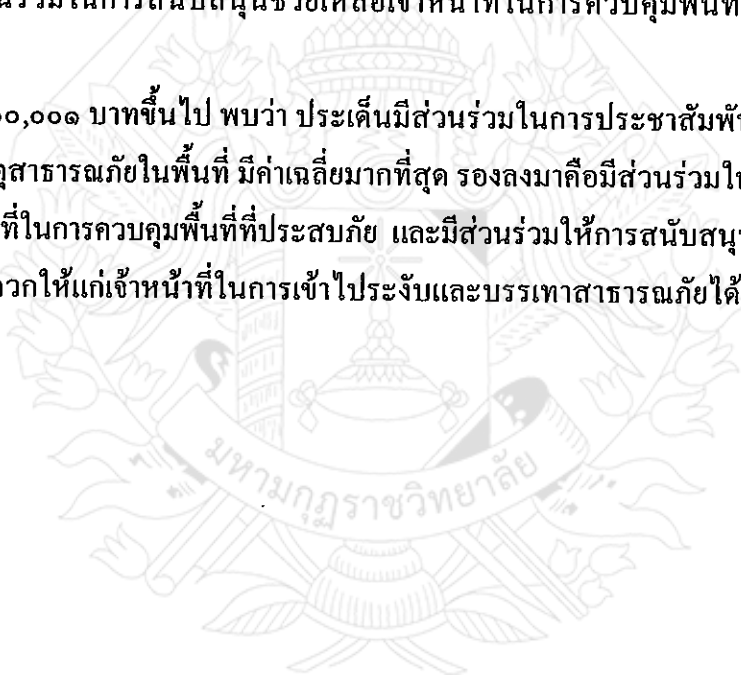
ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท					๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท					๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัยในพื้นที่	๒.๗๕	๑.๑๒	ปานกลาง	๓.๕๘	๑.๐๕	ปานกลาง	๓.๗๕	๐.๘๐	ปานกลาง	๓.๗๕	๐.๘๐	ปานกลาง
๒. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย	๒.๕๗	๐.๘๘	ปานกลาง	๓.๓๗	๐.๘๗	ปานกลาง	๓.๖๕	๐.๗๖	ปานกลาง	๓.๖๕	๐.๗๖	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมในการบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัย	๒.๓๔	๐.๖๕	ปานกลาง	๓.๒๖	๐.๕๑	ปานกลาง	๓.๔๓	๐.๗๓	ปานกลาง	๓.๔๓	๐.๗๓	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไประงับและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่	๒.๕๘	๐.๕๖	ปานกลาง	๓.๔๐	๐.๗๘	ปานกลาง	๓.๕๐	๐.๕๗	ปานกลาง	๓.๕๐	๐.๕๗	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยในพื้นที่	๒.๕๒	๐.๖๘	ปานกลาง	๓.๓๑	๐.๕๓	ปานกลาง	๓.๓๕	๐.๖๔	ปานกลาง	๓.๓๕	๐.๖๔	ปานกลาง
๖. มีส่วนร่วมในการอพยพผู้ประสบภัยออกจากบริเวณพื้นที่เกิดภัย หรือเสี่ยงภัย	๒.๔๑	๐.๗๐	ปานกลาง	๓.๒๑	๐.๕๒	ปานกลาง	๓.๓๕	๐.๖๔	ปานกลาง	๓.๓๕	๐.๖๔	ปานกลาง
๗. มีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบ	๒.๕๘	๑.๐๐	ปานกลาง	๓.๔๗	๐.๕๐	ปานกลาง	๓.๕๕	๐.๕๖	ปานกลาง	๓.๕๕	๐.๕๖	ปานกลาง
รวม	๒.๕๕	๐.๖๒	ปานกลาง	๓.๓๗	๐.๗๓	ปานกลาง	๓.๔๖	๐.๕๕	ปานกลาง	๓.๔๖	๐.๕๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย โดยรวม รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท รายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท และรายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการ ประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัยในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไประงับ และบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุม พื้นที่ที่ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

รายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัย ในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไประงับและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

รายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัยในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย และมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไประงับและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 เทศบาลตำบลดงสาก อำเภอปานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม											
	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท		๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท		๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป		ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท		๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท		๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๒.๔๕	๐.๖๘	ปานกลาง	๓.๕๔	๐.๕๘	ปานกลาง	๓.๖๖	๐.๕๖	ปานกลาง	๓.๖๖	๐.๕๖	ปานกลาง
๒. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่มและเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย	๒.๔๑	๐.๖๖	ปานกลาง	๓.๒๘	๐.๘๐	ปานกลาง	๓.๓๐	๐.๖๕	ปานกลาง	๓.๓๐	๐.๖๕	ปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย	๒.๔๕	๐.๖๔	ปานกลาง	๓.๓๗	๑.๐๒	ปานกลาง	๓.๔๔	๐.๖๘	ปานกลาง	๓.๔๔	๐.๖๘	ปานกลาง
๔. มีส่วนร่วมในการสำรวจความเสียหายจากการเกิดสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาลฯ	๑.๖๔	๐.๖๖	น้อย	๓.๐๕	๐.๕๖	ปานกลาง	๒.๖๖	๐.๕๘	ปานกลาง	๒.๖๖	๐.๕๘	ปานกลาง
๕. มีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ ในการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ในการซ่อมแซมที่พักอาศัยถึงสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมที่สามารถใช้การได้ในเบื้องต้น	๑.๖๒	๐.๕๐	น้อย	๒.๖๕	๐.๕๘	ปานกลาง	๒.๕๔	๐.๕๓	ปานกลาง	๒.๕๔	๐.๕๓	ปานกลาง
๖. มีส่วนร่วมในการวางแผนงานโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๑.๘๖	๐.๘๖	น้อย	๓.๐๐	๐.๘๕	ปานกลาง	๓.๑๒	๐.๘๕	ปานกลาง	๓.๑๒	๐.๘๕	ปานกลาง
รวม	๒.๑๕	๐.๕๘	น้อย	๓.๓๖	๐.๕๓	ปานกลาง	๓.๒๘	๐.๕๓	ปานกลาง	๓.๒๘	๐.๕๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสาธารณภัย โดยรวม รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับน้อย รายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท และรายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท พบว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด

รายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท พบว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

รายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป พบว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตอนที่ ๔ ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการด้านอำนวยความสะดวกชุมชนสถานีตำรวจภูธรพรมคีรี อำเภอพรมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามเพศ

การมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม				Z	p - value
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	๓.๒๗	๐.๘๐	๓.๒๐	๐.๖๗	๐.๘๓	๐.๔๐
๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	๓.๓๕	๐.๘๑	๓.๑๔	๐.๖๖	๒.๖๐***	๐.๐๑
๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	๒.๕๔	๑.๘๒	๒.๘๓	๑.๔๑	๐.๕๕	๐.๕๕
รวม	๓.๑๕	๑.๐๘	๓.๐๖	๐.๘๕	๑.๑๕	๐.๒๓

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

จากตารางที่ ๔.๓๐ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช แสดงให้เห็นว่า เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ Z - test พบว่าประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามเพศ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ส่วนด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทา
 สาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามอายุ

การมีส่วนร่วมในการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย	ระดับการมีส่วนร่วม				Z	p - value
	ต่ำกว่า ๓๐ ปี		ตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	๓.๐๔	๐.๖๘	๓.๓๖	๐.๗๕	-๓.๓๘***	๐.๐๐
๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	๓.๐๔	๐.๖๕	๓.๓๘	๐.๗๕	-๓.๕๕***	๐.๐๐
๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	๓.๓๑	๐.๕๒	๓.๒๕	๑.๖๐	-๕.๑๕***	๐.๐๐
รวม	๓.๐๘	๐.๘๘	๓.๓๓	๐.๕๘	-๔.๕๒***	๐.๐๐

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

จากตารางที่ ๔.๓๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของ
 ประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
 นครศรีธรรมราช แสดงให้เห็นว่า เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ Z - test พบว่า
 ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการ
 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามอายุ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 .๐๐๑

เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา
 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย
 ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๐๑

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
นครศรีธรรมราช ตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย	แหล่งแห่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	๒๕.๐๒	๓	๘.๓๔	๑๗.๔๒***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๔๗.๘๖	๓๐๕	๐.๔๘		
	รวม	๑๗๒.๘๘	๓๑๒			
๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	๑๕.๐๑	๓	๕.๐๐	๘.๖๓***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๖๐.๕๕	๓๐๕	๐.๕๒		
	รวม	๑๗๕.๖๐	๓๑๒			
๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	๘๔.๘๕	๓	๒๘.๒๘	๑๑.๖๔***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๗๕๐.๗๔	๓๐๕	๒.๔๓		
	รวม	๘๓๕.๖๔	๓๑๒			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๓๕.๒๔	๓	๑๑.๗๔	๑๓.๖๔***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๖๖.๑๒	๓๐๕	๐.๘๖		
	รวม	๓๐๑.๓๖	๓๑๒			

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วม โดยรวม ของ
ประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลาน
สกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		๒.๗๗	๓.๐๒	๓.๒๕	๓.๖๕
ประถมศึกษา	๒.๗๗	-	๐.๒๔	๐.๕๒*	๐.๕๑*
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๐๒		-	๐.๒๗	๐.๖๗*
ปวส./อนุปริญญา	๓.๒๕			-	๐.๓๕
ปริญญาตรีขึ้นไป	๓.๖๕				-

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยรวม ตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ได้แก่ กลุ่ม
การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่ม
การศึกษาระดับประถมศึกษา และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

กลุ่มการศึกษาระดับ ปวส./อนุปริญญา มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา
ส่วนกลุ่มอื่นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วม ด้านก่อนเกิด
 สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
 ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		๒.๕๑	๓.๒๐	๓.๔๒	๓.๖๘
ประถมศึกษา	๒.๕๑	-	๐.๓๐*	๐.๕๑*	๐.๗๗*
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๒๐		-	๐.๒๑	๐.๔๗*
ปวส./อนุปริญญา	๓.๔๒			-	๐.๒๕
ปริญญาตรีขึ้นไป	๓.๖๘				-

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วน
 ร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑
 ได้แก่ กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

กลุ่มการศึกษาระดับ ปวส./อนุปริญญา มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา

กลุ่มการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา/ปวช. มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา

ส่วนกลุ่มอื่นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม ด้านขณะเกิด
 สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
 ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		๒.๕๕	๓.๒๕	๓.๒๘	๓.๖๑
ประถมศึกษา	๒.๕๕	-	๐.๒๕	๐.๒๘	๐.๖๒*
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๒๕		-	๐.๐๓	๐.๓๖*
ปวส./อนุปริญญา	๓.๒๘			-	๐.๓๓
ปริญญาตรีขึ้นไป	๓.๖๑				-

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มี
 ส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑
 ได้แก่ กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

ส่วนกลุ่มอื่นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิด
 สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี ขึ้นไป
		๒.๔๒	๒.๖๑	๓.๑๘	๓.๗๘
ประถมศึกษา	๒.๔๒	-	๐.๑๘	๐.๗๖*	๑.๓๖*
มัธยมศึกษา/ปวช.	๒.๖๑	-	-	๐.๕๗*	๑.๑๗*
ปวส./อนุปริญญา	๓.๑๘	-	-	-	๐.๕๙*
ปริญญาตรีขึ้นไป	๓.๗๘	-	-	-	-

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วน
 ร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑
 ได้แก่ กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. และ
 มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับ ปวส./อนุปริญญา

กลุ่มการศึกษาระดับ ปวส./อนุปริญญา มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับประถมศึกษา และมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

ส่วนกลุ่มอื่นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
นครศรีธรรมราช ตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย	แหล่งแห่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	๔๐.๓๔๐	๕	๘.๐๖	๑๘.๖๘***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๓๒.๕๔	๓๐๗	๐.๔๓		
	รวม	๑๗๒.๘๘	๓๑๒			
๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	๒๗.๕๓	๕	๕.๕๘	๑๑.๖๑***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๔๗.๖๗	๓๐๗	๐.๔๘		
	รวม	๑๗๕.๒๐	๓๑๒			
๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	๑๕๕.๑๕	๕	๓๑.๐๓	๑๔.๐๔***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๖๘๐.๔๔	๓๐๗	๒.๒๑		
	รวม	๘๓๕.๖๓	๓๑๒			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๖๒.๔๒	๕	๑๒.๔๘	๑๖.๐๔***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๓๘.๕๔	๓๐๗	๐.๗๗		
	รวม	๓๐๑.๓๖	๓๑๒			

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด
นครศรีธรรมราช โดยรวม ที่มีอาชีพต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสา
ธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของ
ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายกลุ่มการมีส่วนร่วม โดยรวม ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	อื่นๆ	รับจ้าง	ธุรกิจ	พนักงาน	เกษตรกร	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ
		(พ่อบ้าน แม่บ้าน)		ส่วนตัว	เอกชน		
		๒.๓๒	๓.๗๕	๔.๑๖	๔.๒๓	๔.๓๐	๔.๘๓
อื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน)	๒.๓๒	-	๑.๔๒*	๑.๘๓*	๑.๕๑*	๑.๕๗*	๒.๕๑*
รับจ้าง	๓.๗๕		-	๐.๔๐*	๐.๔๘*	๐.๕๔*	๑.๐๘*
ธุรกิจส่วนตัว	๔.๑๖			-	๐.๐๗	๐.๑๓	๐.๖๗*
พนักงานเอกชน	๔.๒๓				-	๐.๐๖	๐.๖๐*
เกษตรกร	๔.๓๐					-	๐.๕๓*
ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๔.๘๓						-

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ตามอาชีพเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ได้แก่ กลุ่มอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) มากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง มากกว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว มากกว่ากลุ่มอาชีพพนักงานเอกชน และมากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกร

กลุ่มอาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) และมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง

กลุ่มอาชีพพนักงานเอกชน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) และมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง

กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) และมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง

กลุ่มอาชีพรับจ้าง มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน)

ส่วนกลุ่มอื่นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วม ด้านก่อนเกิด
 สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
 ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	อื่นๆ	รับจ้าง	เกษตรกร	พนักงาน	ธุรกิจ	ข้าราชการ/ พนักงาน
		(พ่อบ้าน แม่บ้าน)			เอกชน	ส่วนตัว	รัฐวิสาหกิจ
		๑.๘๒	๒.๕๒	๓.๒๕	๓.๓๔	๓.๓๕	๓.๘๑
อื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน)	๑.๘๒	-	๑.๑๐*	๑.๔๓*	๑.๕๒*	๑.๕๓*	๑.๕๕*
รับจ้าง	๒.๕๒		-	๐.๓๓*	๐.๔๑*	๐.๔๖*	๐.๘๘*
เกษตรกร	๓.๒๕			-	๐.๐๔	๐.๐๕	๐.๕๑*
พนักงานเอกชน	๓.๓๔				-	๐.๐๕	๐.๔๖*
ธุรกิจส่วนตัว	๓.๓๕					-	๐.๔๑*
ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๓.๘๑						-

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกัน
 และบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ได้แก่ กลุ่มอาชีพ
 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่ม
 อาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) มากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง มากกว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว มากกว่า
 กลุ่มอาชีพพนักงานเอกชน และมากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกร

กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่ม
 อาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) และมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง

กลุ่มอาชีพพนักงานเอกชน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่ม
 อาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) และมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง

กลุ่มอาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่ม
 อาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) และมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง

กลุ่มอาชีพรับจ้าง มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพ
 อื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน)

ส่วนกลุ่มอื่นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วม ด้านขณะเกิด
สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน)	รับจ้าง	เกษตรกร	พนักงาน เอกชน	ธุรกิจ ส่วนตัว	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ
		๑.๘๒	๓.๐๓	๓.๓๒	๓.๓๓	๓.๓๔	๓.๖๔
อื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน)	๑.๘๒	-	๑.๒๑*	๑.๕๑*	๑.๕๐*	๑.๕๒*	๑.๘๑*
รับจ้าง	๓.๐๓		-	๐.๒๕	๐.๒๘	๐.๓๐	๐.๖๐*
เกษตรกร	๓.๓๒			-	๐.๐๐	๐.๐๑	๐.๓๑
พนักงานเอกชน	๓.๓๓				-	๐.๐๑	๐.๓๐
ธุรกิจส่วนตัว	๓.๓๔					-	๐.๒๕
ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๓.๖๔						-

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ได้แก่ กลุ่มอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) และมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง

กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน)

กลุ่มอาชีพพนักงานเอกชน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน)

กลุ่มอาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน)

กลุ่มอาชีพรับจ้าง มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน)

ส่วนกลุ่มอื่นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิด
 สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
 ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน)	รับจ้าง	ธุรกิจ ส่วนตัว	พนักงาน เอกชน	เกษตรกร	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ
		๑.๓๓	๒.๒๘	๒.๗๘	๓.๐๓	๓.๒๖	๔.๐๖
อื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน)	๑.๓๓	-	๑.๕๕*	๒.๔๐*	๒.๗๐*	๒.๕๓*	๓.๗๓*
รับจ้าง	๒.๒๘		-	๐.๔๕*	๐.๗๕*	๐.๕๗*	๑.๗๗*
ธุรกิจส่วนตัว	๒.๗๘			-	๐.๒๕	๐.๕๒*	๑.๓๒*
พนักงานเอกชน	๓.๐๓				-	๐.๒๒	๑.๐๒*
เกษตรกร	๓.๒๖					-	๐.๘๐*
ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๔.๐๖						-

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกัน
 และบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ได้แก่ กลุ่มอาชีพ
 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่ม
 อาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) มากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง มากกว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว มากกว่า
 กลุ่มอาชีพพนักงานเอกชน และมากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกร

กลุ่มอาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่ม
 อาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) มากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง และมากกว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว

กลุ่มอาชีพพนักงานเอกชน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่ม
 อาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) และมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง

กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่ม
 อาชีพอื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน) และมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง

กลุ่มอาชีพรับจ้าง มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มอาชีพ
 อื่นๆ(พ่อบ้าน แม่บ้าน)

ส่วนกลุ่มอื่นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ตามรายได้

การมีส่วนร่วมในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย	แหล่งแห่ง ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	๖๐.๑๕	๓	๒๐.๐๖	๕๕.๐๑***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๑๒.๖๕	๓๐๕	๐.๓๖		
	รวม	๑๗๒.๘๐	๓๑๒			
๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	๕๓.๖๓	๓	๑๗.๘๗	๔๕.๒๘***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๒๑.๕๘	๓๐๕	๐.๓๙		
	รวม	๑๗๕.๒๑	๓๑๒			
๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	๓๒๖.๖๓	๓	๑๐๘.๘๗	๖๖.๐๕***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๕๐๕.๐๐	๓๐๕	๑.๖๕		
	รวม	๘๓๑.๖๓	๓๑๒			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๑๒๐.๘๑	๓	๔๐.๒๗	๖๘.๕๒***	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๘๐.๕๔	๓๐๕			
	รวม	๓๐๑.๓๕	๓๑๒			

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ที่มีรายได้ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม โดยรวม ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามรายได้

รายได้	\bar{X}	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป
		๓.๐๕	๔.๓๗	๔.๔๒
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๓.๐๕	-	๐.๐๕	๑.๓๓*
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๔.๓๗		-	๑.๒๗*
๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๔.๔๒			-

จากตารางที่ ๔.๔๓ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ตามรายได้เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ได้แก่ กลุ่มรายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท

ส่วนกลุ่มอื่นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายการมีส่วนร่วม ด้านก่อนเกิด
สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามรายได้

รายได้	\bar{X}	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป
		บาท	บาท	บาท
		๒.๔๕	๓.๓๗	๓.๕๓
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๒.๔๕	-	๐.๑๖	๑.๐๓*
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๓๗		-	๐.๘๗*
๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓.๕๓			-

จากตารางที่ ๔.๔๔ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ตามรายได้เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ได้แก่ กลุ่ม
รายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มรายได้
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท

ส่วนกลุ่มอื่น ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม ด้านขณะเกิด
สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามรายได้

รายได้	\bar{X}	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป
		บาท	บาท	บาท
		๒.๕๕	๓.๓๗	๓.๔๖
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๒.๕๕	-	๐.๐๕	๐.๘๖*
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๓๗		-	๐.๗๗*
๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓.๔๖			-

จากตารางที่ ๔.๔๕ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ตามรายได้เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ได้แก่ กลุ่ม
รายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มรายได้
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท

ส่วนกลุ่มอื่นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การมีส่วนร่วม ด้านหลังเกิด
 สาธารณภัย ของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
 ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามรายได้

รายได้	\bar{X}	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๑ บาท
		บาท	บาท	ขึ้นไป
		๒.๑๕	๓.๒๘	๓.๓๖
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๒.๑๕	-	๐.๐๘	๒.๑๗*
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๒๘		-	๒.๐๘*
๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓.๓๖			-

จากตารางที่ ๔.๔๖ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ตามรายได้เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการ
 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ได้แก่ กลุ่ม
 รายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากกว่ากลุ่มรายได้
 ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท และมากกว่ากลุ่มรายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท

ส่วนกลุ่มอื่นไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ ๕ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงค่าความถี่ปัญหาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา
อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่
๑.	๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย แหล่งน้ำในพื้นที่มีน้อย	๑๖
๒.	การจัดทำแผนยังขาดการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม	๑๑
๓.	การวางแผนไม่ครอบคลุม	๕
๔.	ขาดการประชาสัมพันธ์ในเวลาเกิดสาธารณภัย	๗
รวม		๔๓
๑.	๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย การเข้าระงับเหตุมีความล่าช้า	๑๑
๒.	การควบคุมพื้นที่ ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ	๗
๓.	การช่วยเหลือ ไม่มีความปลอดภัยทั้งตัวเจ้าหน้าที่และผู้ประสบภัย	๖
๔.	ขาดการแจ้งเตือนขณะเกิดสาธารณภัยอย่างทั่วถึง	๕
รวม		๓๓
๑.	๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย การช่วยเหลือไม่ทั่วถึง	๒๔
๒.	ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการขอรับบริจาค อาหาร น้ำ สิ่งของ	๑๕
๓.	การบูรณะฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณภัยมีความล่าช้า	๗
รวม		๕๑

จากตารางที่ ๔.๔๖ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เสนอปัญหาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากที่สุดคือด้านหลังเกิดสาธารณภัย เรื่องการช่วยเหลือไม่ทั่วถึง ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการขอรับบริจาค อาหาร น้ำ สิ่งของ การบูรณะฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณภัยมีความล่าช้า รองลงมาด้านก่อนเกิดสาธารณภัย เรื่องแหล่งน้ำในพื้นที่มีน้อย การจัดทำแผนยังขาดการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม การวางแผนไม่

ครอบคลุม ขาดการประชาสัมพันธ์ในเวลาเกิดสาธารณภัย และปัญหาน้อยคือด้านขณะเกิดสาธารณภัย เรื่องการเข้าระงับเหตุมีความล่าช้า การควบคุมพื้นที่ ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ การช่วยเหลือ ไม่มีความปลอดภัยทั้งตัวเจ้าหน้าที่และผู้ประสบภัย ขาดการแจ้งเตือนขณะเกิดสาธารณภัยอย่างทั่วถึง

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงค่าความถี่แนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับที่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย		
๑.	ควรรหาแหล่งน้ำหรือจุดเจาะเพิ่มเติม	๕
๒.	ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดแผนฯ มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม	๑๒
๓.	ควรทำการสำรวจพื้นที่ให้ละเอียด ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน	๗
๔.	ควรประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่ฝึกอบรมจากผู้ชำนาญเหตุการณ์ ให้สามารถไปใช้แก้ปัญหาได้	๕
รวม		๓๓
๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย		
๑.	เจ้าหน้าที่ต้องทำงานให้รวดเร็วและมีระบบขั้นตอน	๑๑
๒.	การควบคุมพื้นที่ต้องรวดเร็ว หากให้ประชาชนมีส่วนร่วมควรให้ความรู้แก่ประชาชนก่อน	๗
๓.	เจ้าหน้าที่ควรมีอุปกรณ์ในการป้องกันตัวเองให้ปลอดภัยก่อนการช่วยเหลือผู้อื่น	๕
๔.	ควรติดตั้งหอกระจายเสียงอย่างทั่วถึงเพื่อการประกาศแจ้งเตือน	๕
รวม		๒๘
๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย		
๑.	ควรให้การช่วยเหลืออย่างทั่วถึงไม่ควรแบ่งแยก	๒๑
๒.	เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น	๑๑
๓.	ต้องฟื้นฟูและบูรณะให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว	๑๖
รวม		๔๘

จากตารางที่ ๔.๔๘ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช ได้เสนอแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากที่สุดคือด้านหลัง เกิดสาธารณภัย เรื่องควรให้การช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ไม่ควรแบ่งแยก เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ ทั่วถึงยิ่งขึ้น ต้องฟื้นฟูและบูรณะให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว รองลงมาด้านก่อนเกิดสาธาณภัย เรื่องควรรหาแหล่งน้ำหรือจุดเจาะเพิ่มเติม ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดแผนฯ มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ควรทำการสำรวจพื้นที่ให้ละเอียด ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน ควรประชาชน และเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมจากผู้ชำนาญเหตุการณ์ ให้สามารถไปใช้แก้ปัญหาได้ และปัญหาน้อยคือ ด้านขณะเกิดสาธารณภัย เรื่องเจ้าหน้าที่ต้องทำงานให้รวดเร็วและมีระบบขั้นตอน การควบคุมพื้นที่ ต้องรวดเร็ว หากให้ประชาชนมีส่วนร่วมควรให้ความรู้แก่ประชาชนก่อน เจ้าหน้าที่ควรมีอุปกรณ์ ในการป้องกันตัวเองให้ปลอดภัยก่อนการช่วยเหลือผู้อื่น ควรติดตั้งหอกระจายเสียงอย่างทั่วถึงเพื่อ การประกาศแจ้งเตือน

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช” นั้น ผู้วิจัยขอเสนอ วัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๑๓ คน ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างโดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ข้อคำถามถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๒๐ ข้อ

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Opened form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test และหาค่า F - test

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช” นั้น พอสรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด จำนวน ๓๑๓ คน จำแนกตามตัวแปร ดังต่อไปนี้

๑) จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕๘ และเป็นเพศชายจำนวน ๑๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๔๒

๒) จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๓๘ และมีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๑๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๖๒

๓) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน ๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑๑ และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๕ ปวส./อนุปริญญา จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๓

๔) จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้าง จำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕๕ และอาชีพเกษตรกร จำนวน ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘๘ ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘๘ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๐ พนักงานเอกชน จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๔ อาชีพอื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๖

๕) จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘๘ และมีรายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป จำนวน ๑๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๓ และมีรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๒๙

๕.๑.๒ ผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีดังนี้

๑) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

๒) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ พบว่าประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม เพศชาย อยู่ในระดับมาก เพศหญิง อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศชาย พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพศหญิง พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านขณะเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

๓) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัยและด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านขณะเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

๔) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. ปวส./อนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ระดับประถมศึกษา พบว่า ด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือขณะเกิดสาธารณภัย และด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ปวส./อนุปริญญา พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านขณะเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ปริญญาตรีขึ้นไป พบว่า

ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านขณะเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

๕) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก พนักงานเอกชน ประกอบธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรรม และรับจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด พนักงานเอกชน พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านหลังเกิดสาธารณภัย และด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ประกอบธุรกิจส่วนตัว พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เกษตรกรรม พบว่า พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านหลังเกิดสาธารณภัย และด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด รับจ้าง พบว่า ด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านขณะเกิดสาธารณภัย และด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อื่นๆ (พ่อบ้าน แม่บ้าน) พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

๖) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท รายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท และรายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านก่อนเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด รายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท พบว่า ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด รายได้ ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านขณะเกิดสาธารณภัย และด้านหลังเกิดสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

๕.๑.๓ ผลการเปรียบเทียบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม ที่มีรายได้ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ด้านหลังเกิดสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

๕.๑.๔ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เสนอปัญหาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนี้

๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย เรื่องแหล่งน้ำในพื้นที่มีน้อย การจัดทำแผนยังขาดการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม การวางแผนไม่ครอบคลุม ขาดการประชาสัมพันธ์ในเวลาเกิดสาธารณภัย

๒. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย เรื่องการช่วยเหลือไม่ทั่วถึง ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการขอรับบริจาค อาหาร น้ำ สิ่งของ การบูรณะฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณภัยมีความล่าช้า

๓. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย เรื่องการเข้าระงับเหตุมีความล่าช้า การควบคุมพื้นที่ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ การช่วยเหลือไม่มีความปลอดภัยทั้งตัวเจ้าหน้าที่และผู้ประสบภัย ขาดการแจ้งเตือนขณะเกิดสาธารณภัยอย่างทั่วถึง

พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เสนอแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนี้

๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย เรื่องควรมหาแหล่งน้ำหรือขุดเจาะเพิ่มเติม ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดแผนฯ มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ควรทำการสำรวจพื้นที่ให้ละเอียด ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน ควรประชาชนและเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมจากผู้ชำนาญเหตุการณ์ ให้สามารถไปใช้แก้ปัญหาได้

๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย เรื่องเจ้าหน้าที่ต้องทำงานให้รวดเร็วและมีระบบขั้นตอน การควบคุมพื้นที่ต้องรวดเร็ว หากให้ประชาชนมีส่วนร่วมควรให้ความรู้แก่ประชาชนก่อน เจ้าหน้าที่ควรมีอุปกรณ์ในการป้องกันตัวเองให้ปลอดภัยก่อนการช่วยเหลือผู้อื่น ควรติดตั้งหอกระจายเสียงอย่างทั่วถึงเพื่อการประกาศแจ้งเตือน

๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย เรื่องควรให้การช่วยเหลืออย่างทั่วถึงไม่ควรแบ่งแยก เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น ต้องฟื้นฟูและบูรณะให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว

๕.๒ อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัย มาอธิบายเชื่อมโยงกับทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่อายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา/ปวช. ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง และมีรายได้ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาทมากที่สุด ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องดูแลครอบครัว รับจ้างทำงานจึงไม่มีเวลาเข้าร่วมกับทางราชการในการช่วยบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒน์พงษ์ เลขโฆษะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง และปานกลางค่อนข้างสูงอยู่ตามลำดับ โดยแยกตามลักษณะการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ประชาชนมีส่วนร่วมคิดทางการเมือง ในระดับปานกลาง แต่การมีส่วนร่วมคิดทางการเมืองการบริหารอยู่ในระดับสูง ประชาชนมีส่วนร่วมคิดดำเนินการทางการเมืองและการบริหารในระดับปานกลาง และประชาชนมีส่วนร่วมคิดในการตรวจสอบทางการเมืองอยู่ในระดับสูงแต่ในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของสุชานันท์ ฐาภา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลนาจารย์ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาล อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือด้านการประชุมรับฟังความคิดเห็น รองลงมาคือด้านการปรึกษาหารือ ด้านการรับรู้ข่าวสาร และด้านการร่วมในการตัดสินใจ ส่วนอีกหนึ่งด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการใช้กลไกทางกฎหมายตามลำดับ

ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะว่า ส่วนใหญ่ประชาชนไม่ค่อยได้มีเวลาในการเข้าร่วมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับทางราชการมากนัก เนื่องด้วยหน้าที่การงาน และเห็นว่าเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของทางราชการ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการสอดคล้องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เพราะ

เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวมากที่สุดและประชาชนเห็นว่าสามารถทำได้ รวมถึงเป็นการป้องกันภัยให้ตนเอง และครอบครัวด้วย แต่ข้อว่า มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาค สิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพราะว่าประชาชนเห็นว่า ทางเทศบาล และหน่วยงานของรัฐต้องดูแล ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเต็มที่ ไม่ควรให้เป็นหน้าที่ของประชาชน ประชาชนยังมีความลำบากมาก ดังนั้นทางหน่วยงานของเทศบาลตำบลลานสกาต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนช่วยกันบริจาคสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้มากขึ้น ด้วยความตั้งใจสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพ ศรีเมือง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบลบ้านโพธิ์ พบว่า ด้านการเสนอปัญหาประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการตรวจสอบประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ด้านการรับผลประโยชน์ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการหรือจัดทำขึ้น แต่ละระดับมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการติดตามประเมินผล ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง โดยร่วมดูแลกิจกรรมหรือโครงการที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดทำขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของสนิท สุทนต์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนสำหรับการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในเขตพื้นที่ฝั่งธนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมและบทบาทการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมและบทบาทการบริหารอยู่ในระดับน้อย ตำแหน่งทางสังคมในชุมชนของผู้นำชุมชนและตำแหน่งในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานในกระบวนการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

ด้านขณะเกิดสาธารณภัย พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ไม่มาเท่าที่ควรเนื่องด้วยเศรษฐกิจที่รัดตัวและตนเองก็เป็นผู้ประสบภัยด้วย บางส่วนยังเห็นว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง เป็นหน้าที่ของทางราชการ และไม่เข้าใจวิธีการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัย ในพื้นที่ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เพราะว่าประชาชนอยู่ในพื้นที่และคิดว่าเมื่อประชาสัมพันธ์ให้คนอื่น ๆ ทราบก็เป็นการช่วยตนเองด้วย แต่ข้อว่ามีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพราะว่าประชาชนไม่มีความรู้ในการการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย และบางส่วนยังกับภาระของตนเองในการจัดการสิ่งต่าง ๆ และคิดว่าเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของเทศบาล ดังนั้น ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามา

ส่วนร่วมในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของอุทัย ลือชัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ต่อ งานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ผลการศึกษาพบว่า ผลจากการศึกษาวิจัยจะสามารถใช้เป็นแนวทาง สำหรับการปรับปรุงและพัฒนาการบริการประชาชนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสามารถ ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทราบและเข้าใจถึงทัศนคติ ของประชาชนที่มีต่อการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งประการหนึ่งที่จะนำไปสู่ การพัฒนาการบริการของรัฐเพื่อประชาชน

ด้านหลังเกิดสาธารณภัย เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ต้องจัดการที่อยู่ อุปกรณ์ของตนเองเมื่อภัยพิบัติสงบแล้ว และบางส่วนไม่เข้าใจวิธีการช่วยเหลือ บรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ส่วนมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ใน การปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เพราะ ผู้ประสบภัยส่วนใหญ่ก็เป็นคน ในชุมชน เป็นญาติกันทั้งนั้น จึงมีส่วนร่วมมาก แต่ข้อว่า มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความ ช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพราะ ความยากจน คือประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้ไม่มากนัก ทำอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ การ สนับสนุนด้านนี้จึงมีไม่มาก ดังนั้น ผู้บริหาร ควรหางบประมาณในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยหลัง เกิดสาธารณภัยให้มาก และดูแลประชาชนผู้ประสบภัยให้ทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัย ลือชัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ต่องานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ผล การศึกษาพบว่า ผลจากการศึกษาวิจัยจะสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาการ บริการประชาชนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทราบและเข้าใจถึงทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการป้องกันภัยฝ่าย พลเรือน ก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งประการหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาการบริการของรัฐเพื่อ ประชาชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระพงศกร โสภโณ (สิทธิบุญญา) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลยางคาม ถึงอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมี ส่วนร่วมต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการ มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับน้อย

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนเขตเทศบาล ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ ข้อที่ ๑ ที่ตั้งไว้ว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน ที่มีอายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๒ ที่ตั้งไว้ว่าประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน สมมติฐานข้อที่ ๓ ที่ตั้งไว้ว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน สมมติฐานข้อที่ ๔ ที่ตั้งไว้ว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มี ส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช แตกต่างกัน และสมมติฐานข้อที่ ๕ ที่ตั้งไว้ว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วน ร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช แตกต่างกัน ที่เป็นดังนั้นเป็นเพราะว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีส่วน ร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไม่เท่ากัน เนื่องด้วยเหตุผลที่ว่าประชาชนที่เป็นเพศหญิง มีอายุ ๓๐ ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีอายุมาก และก็มีรายได้ไม่มากนัก การศึกษาก็ไม่สูง ส่วนมากจะทำ อาชีพรับจ้างจึงมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ยูพิน ระพีพันธุ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะและการจัดการที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจำแนกประเภทมูลฝอยที่ใช้ในชีวิตประจำวันก่อนทิ้งในเขต เทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการ มีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยของกลุ่มประชากร ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ อยู่อาศัยในชุมชน ความรู้เกี่ยวกับมูลฝอย ความถี่ในการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมประสพการณ์ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการเคยดำรงตำแหน่งที่ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุพงศ์ สิงถาวรทรัพย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น : ศึกษา เฉพาะกรณีคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองอุทัยธานี ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการ ชุมชนย่อย มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ทั้งการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการ ขอความช่วยเหลือจากเทศบาล นอกจากนี้ยังพบว่าคณะกรรมการชุมชนย่อย ที่มีเพศ อายุ

การศึกษา อาชีพ รายได้จำนวนสมาชิกในครอบครัว ตำแหน่งในชุมชนที่แตกต่างกันมีผลทำให้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของชูเกียรติ เปี่ยมศรี ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาล เมืองระยอง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ย่อยในระดับปานกลาง และอายุ ระดับ การศึกษา รายได้ เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชนในการพัฒนา ชุมชนย่อย ส่วนความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนย่อย มี ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนย่อยในการพัฒนา

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ควรปรับปรุงให้ประชาชนเข้าร่วมการ ฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับเทศบาลอื่น ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ให้ประชาชนเข้าร่วมการวิเคราะห์ความเสี่ยงสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล

๒. ด้านขณะเกิดสาธารณภัย ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ควรปรับปรุงให้ประชาชนเข้าร่วมในการ อพยพผู้ประสบภัยออกจากบริเวณพื้นที่เกิดภัย หรือเสี่ยงภัย และให้มีการบริจาคสิ่งของ เครื่อง อุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัยให้ทั่วถึง

๓. ด้านหลังเกิดสาธารณภัย ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ควรปรับปรุงให้ประชาชนมีส่วนร่วม สนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ในการซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่ง สาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคม และร่วมในการสำรวจความเสียหายจากการเกิดสาธารณภัยใน พื้นที่เทศบาล

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ครั้งต่อไป ดังนี้

๑. ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสา รณภัย ของเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการอพยพผู้ประสบภัยออกจากบริเวณพื้นที่เกิดภัย หรือเสี่ยงภัยของเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓. ควรศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ในการซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมของเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

บรรณานุกรม

๑. หนังสือทั่วไป

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กระทรวงมหาดไทย. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย, ๒๕๕๐.

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย. มาตรฐานการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๘.

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. “รายงานผลการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน”.
สถาบันวิจัยและพัฒนา : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๗.

โกวิทย์ พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมิติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร : บพิธ
การพิมพ์, ๒๕๔๗.

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. การระดมประชาชนเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียน
สโตร์, ๒๕๒๖.

_____ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภากการพิมพ์,
๒๕๒๓.

_____ นโยบายกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาในปัจจุบัน ในการมี
ส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภากการพิมพ์,
๒๕๒๗.

_____ หลักการพัฒนาชุมชนและหลักการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช, ๒๕๒๖.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการ
ปกครอง, ๒๕๓๘.

ติน ปรัชญพฤกษ์. ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมพฤติกรรมในองค์กรหน่วยที่ ๒. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๓.

ทวีทอง หงส์วัฒน์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
มหิดล, ๒๕๒๗.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนา
ปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภากการพิมพ์, ๒๕๓๑.

- ปกรณ์ ปรีชากร. ทฤษฎีแนวคิดและกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๐.
- ปธาน สุวรรณมงคล. ทักษะบางประการในเรื่องสภาพแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภณาการพิมพ์, ๒๕๒๓.
- ปรัชญา เวสารัชช์. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อชนบท”. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๘.
- ปรีชาติ วลัยเสถียร. เอกสารประกอบการศึกษา สค ๖๕๑ : ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชนสาขาพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒.
- แผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลลานสกา. พ.ศ.๒๕๕๒ – ๒๕๕๔.
- พัฒน์ บุญรัตน์พันธ์. การสร้างพลังชุมชนโดยขบวนการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๗.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗.
- ยูวัฒน์ วุฒิเมธี. รูปแบบขั้นตอนของการมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๓๑.
- สงศรี ชมพวงศ์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๘.
- สถาบันดำรงราชานุภาพ กองวิชาการและแผนงาน ร่วมกับ สำนักงานประมาณกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง. ปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๓๖
- สิทธิรัฐ ประพุทธนิตินสาร. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. เชียงใหม่ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), ๒๕๔๕.
- อดิน รพีพัฒน์. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗.
- อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง. การพัฒนาบุคคล กลุ่มและชุมชน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๕.

๒. วิทยานิพนธ์/ สารนิพนธ์ และงานวิจัย

- ชาญชัย ศิลปะอวยชัยและคณะ. “ความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในท้องถิ่นของสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดแพร่”. รายงานการวิจัย. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๒.
- ชูเกียรติ เปี่ยมศรี. “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง”. ปัญหาพิเศษหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๓.
- ทศพล กฤตยพิสิฐ. “การมีส่วนร่วมของกำนันผู้ใหญ่บ้านเขตหนองจอกที่มีโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาตามแนวทาง บวรและบรม เพื่อสร้างอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง”. วิทยานิพนธ์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๘.
- ทานตะวัน อินทร์จันทร์. “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อยในเขตเทศบาลเมืองลำพูน”. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖.
- พระพงศกร โสภโณ (สิทธิบุญทา). “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลยางคราม ถึงอำเภอค้อยหล่อ จังหวัด เชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.
- พัฒน์พงศ์ เลขาโษณะ. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดจันทบุรี”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, ๒๕๔๔.
- ยุพิน ระพีพันธ์. “ความรู้ทัศนคติและการจัดการที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจำแนกประเภทมูลฝอยที่ใช้ในชีวิตประจำวันก่อนทิ้งในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์พัฒนาชุมชนมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.
- สุภราภรณ์ ธรรมชาติ. “การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งกรณีศึกษาอำเภอละงู จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๑.
- สนธิ์ สุทนต์. “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนสำหรับการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในเขตพื้นที่ฝั่งธนบุรี”. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

สุชานันท์ สาทา. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลนาจารย์ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์”. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

สุพงษ์ สิงดาวรรตทรัพย์. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองอุทัยธานี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๔.

สุภาพ ศรีเมือง. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบล : ศึกษากรณีตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๔.

สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนกับขวัญของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

อุทัย ลือชัย. “ทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ต่องานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๓.

๓. เอกสารอื่นๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

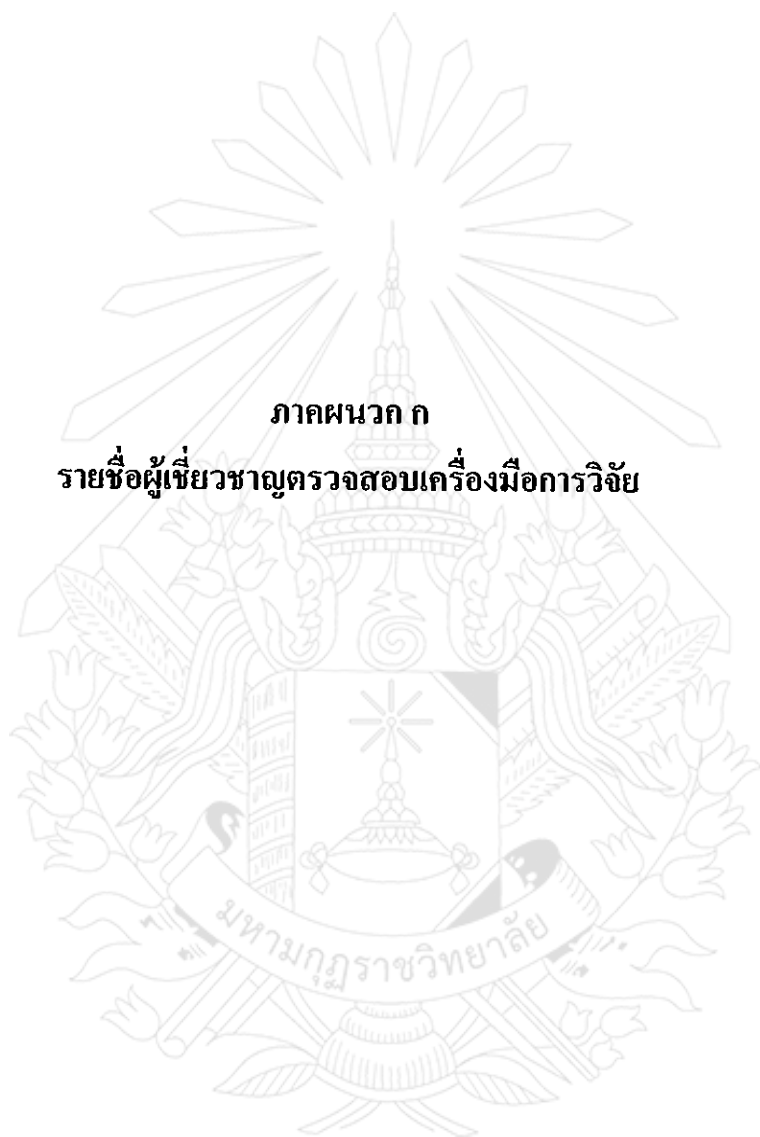
เสน่ห์ จามริก. “กรอบและตัวชี้วัดในการพัฒนาชนบททางใหม่”. เอกสารสัมมนาธนาคารอาศรมวงสนธิ, (ตุลาคม ๒๕๓๗) : ๕.

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

๑. พระมหาธรรมวรัต อริยมุโม (ดร.)

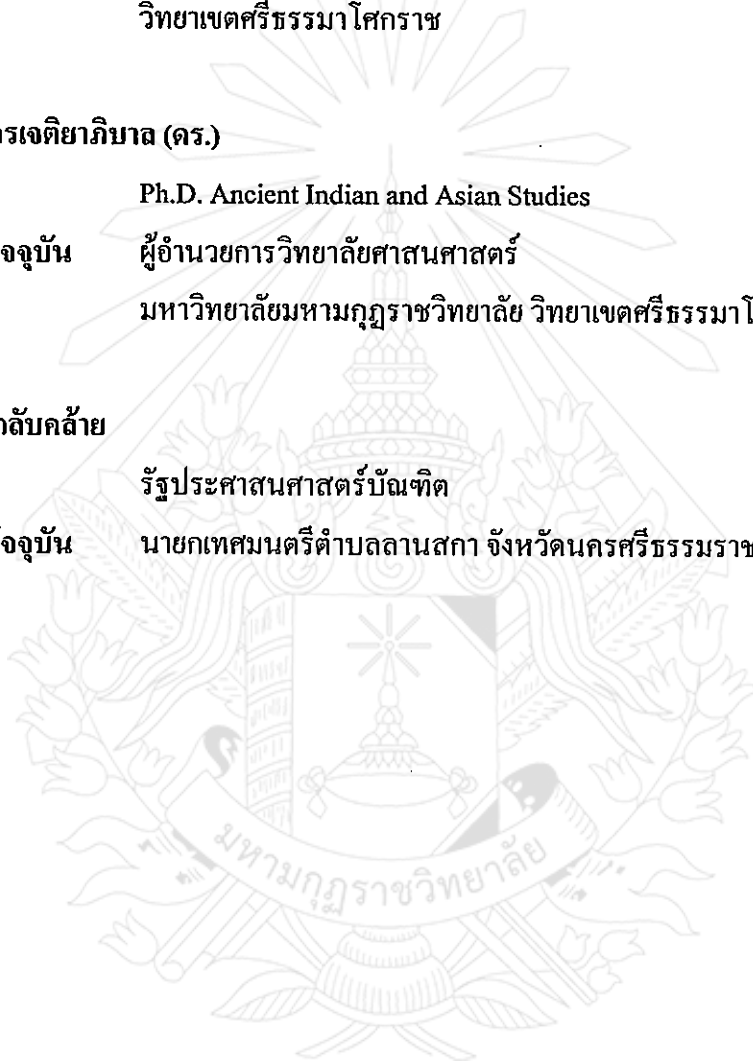
การศึกษา ศน.ด. (พุทธศาสนศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

๒. พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล (ดร.)

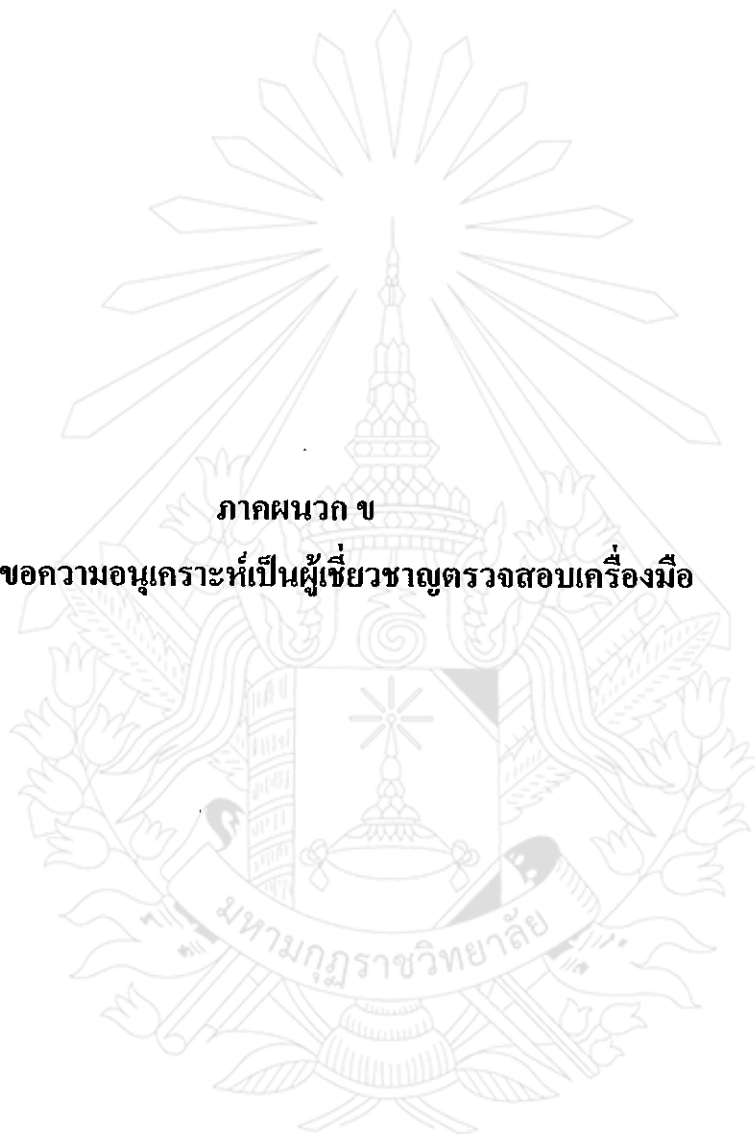
การศึกษา Ph.D. Ancient Indian and Asian Studies
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

๓. นายพงษ์สิทธิ์ กลับล้าย

การศึกษา รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต
ตำแหน่งปัจจุบัน นายกเทศมนตรีตำบลลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศบ ๖๐๑๔(๒.๕)/ ๖๒๓๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคก
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
๘๐๐๐๐

๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล (กร.)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
- ๒. โครงร่างสารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย จาเอก กมสัน สุภาวิณี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นสารนิพนธ์เรื่อง..... การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดยมี อ.ร. ก็นันทน หนูทองแก้ว เป็นประธานอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบเรียนมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วย และอนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาธรรมรัต อริยธมฺโม)

รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคก

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๙๕๓๔-๐๔๙๙ ต่อ ๑๐๒

M/ท/๕๒

13/๑๐/๕๒

เลขที่ 241
วันที่ 6 ก.พ. 2552
เวลา 16.30 น.

ที่ ศธ ๖๐๑๔(๒.๕)/ วิษ๓๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
๘๐๐๐๐

๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีตำบลลานสกา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
- ๒. โครงร่างสารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย ..จว.เอก กุมสัน... ศุภวิมุติ..... นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นสารนิพนธ์เรื่อง.....การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย..... เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดยมี ...ดร.กันตณ... พงษ์ทองแก้ว..... เป็นประธานอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบเรียนมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วย และอนุโมทนาขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นี้

ขอเจริญพร
พระมหาธรรมมรุต อธิษฐานโม
พระมหาธรรมมรุต อธิษฐานโม
พระมหาธรรมมรุต อธิษฐานโม

รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

งานบัณฑิตศึกษา

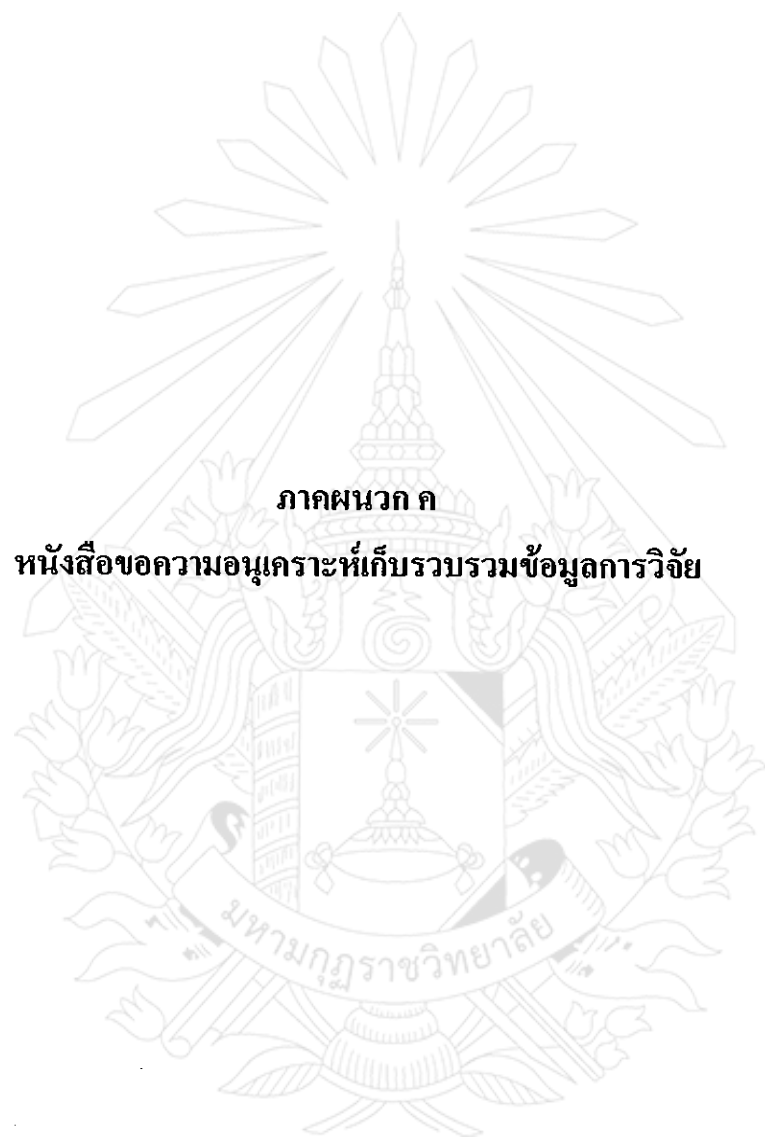
โทร. ๐-๗๕๓๔-๐๔๙๙๙ ต่อ ๑๐๒

ในนามของเทศบาล
นายกเทศมนตรีตำบลลานสกา

ดร.กันตณ พงษ์ทองแก้ว

นายกเทศมนตรีตำบลลานสกา

๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เทศบาลตำบลลานสกา
 เลขที่ 242
 วันที่ 6 ต.พ. 2552
 เวลา 16.30

ที่ ศธ ๖๐๑๔(๒.๕)/๐๕๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
 ๘๐๐๐๐

๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
 เจริญพร นายกเทศมนตรีตำบลลานสกา
 สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ...?.... ชุด

ด้วย จ.อ.คมสัน สุภวิมุตติ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นสารนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช (PEOPLE'S PARTICIPATION IN PROTECTION AND PUBLIC RELIEF, LAN SAKA SUB-DISTRICT, LAN SAKA DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE.) โดยมี ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา มีความประสงค์ขอเก็บข้อมูลในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ ๒๓ และ ๒๔ มหาวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๓๔-๐๔๙๙ ต่อ ๑๐๒ โทรสาร ๐-๗๕๓๕-๗๙๖๘

ในนามของนางสาว
 พงษ์วิไล วัฒนสุข

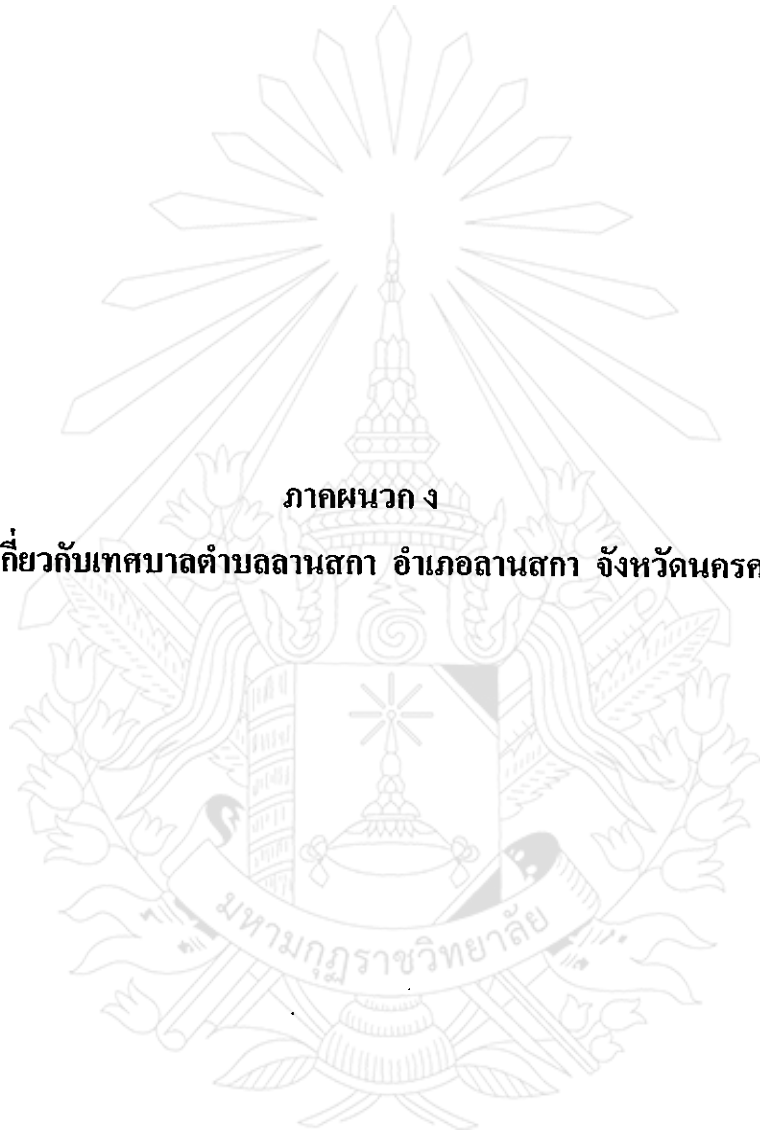
(นางพงษ์วิไล วัฒนสุข)
 นายกเทศมนตรีตำบลลานสกา

เรียน เทศบาลตำบลลานสกา
 มขุขันธ์ ๒๓ และ ๒๔
 วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
 ขอความอนุเคราะห์
 ให้นำข้อมูลที่ได้ดำเนินการวิจัย
 ไปใช้ประโยชน์ รศ. จ.อ.คมสัน สุภวิมุตติ
 และ คณะผู้วิจัย ขอแสดงความ
 ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายพนลจิตร์ รักเจริญสุข ก.พ. 2552
 ผู้อำนวยการตำบลลานสกา
 11 ก.พ. 2552

ภาคผนวก ง

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลทั่วไป เทศบาลตำบลลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลลานสกา เป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งในการจัดทำกรวิจัยเพื่อศึกษาเรื่องความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในครั้งนี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจะได้ทราบสภาพโดยทั่วไป ของเทศบาลตำบลลานสกา ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านการเมืองการบริหาร ซึ่งจะมีส่วนประกอบดังต่อไปนี้

๑) ลักษณะที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต

เทศบาลตำบลลานสกา ตั้งอยู่ ตำบลเขาแก้ว อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชไปทางทิศตะวันตก ตามเส้นทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๐๑๕ (ตถนนครศรีธรรมราช-ฉวาง) ห่างจากตัวจังหวัดเป็นระยะทางประมาณ ๒๕ กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพฯประมาณ ๗๖๘ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาแก้วและองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่หลักเขตที่ ๑ ตั้งอยู่บนภูเขาเตี้ย ด้านตะวันออก ห่างจากศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๐๑๕ (ตถนนครศรีธรรมราช-ฉวาง) ตรงกิโลเมตร ๑๓.๖๓๐ ตามแนวเส้นตั้งฉาก ๓๐๐ เมตร เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือถึงหลักเขตที่ ๒ และหลักเขตที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ริมทางไปตำบลท่าโลน ไปจดหลักเขตที่ ๔ เลียบลำห้วยสีแก้ว ริมทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๐๑๕ (ตถนนครศรีธรรมราช-ฉวาง)

ทิศใต้ ติดต่อกับพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จากหลักเขตที่ ๗ เลียบตามริมคลองเขาแก้วฝั่งเหนือ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ ๘ ซึ่งอยู่ห่างจากทางไปเทศบาลตำบลลานสกา ตามแนวลำคลอง ๑,๐๐๐ เมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาแก้ว อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จากหลักเขตที่ ๕ เป็นเส้นขนานกับทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๐๑๔ (ตถนนครศรีธรรมราช-ฉวาง) ไปทางทิศใต้ ถึงหลักเขตที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ริมทางไปวัดไทรงาม ฟ้าตะวันออกไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้จนสุดทาง แล้วเป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ถึงหลักเขตที่ ๗ ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองเขาแก้วฝั่งเหนือ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาแก้ว และองค์การบริหารส่วนตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จากหลักเขตที่ ๑ ริมเนินภูเขาเตี้ย มาทางทิศใต้ตัดเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๑๕ (ตถนนครศรีธรรมราช-ฉวาง) จดหลักเขตที่ ๘

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลตำบลลานสกา มีพื้นที่ ๒.๖๑ ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑ - ๑๐๐ เมตร โดยมีคลองเขาแก้วไหลผ่านทางตอนใต้ และมีห้วยสีแก้วผ่านทางตอนเหนือ ส่วนด้านตะวันตกจะมีภูเขาสูง คือ ภูเขาเต็ง และภูเขา รอยควาย มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๓๐๐ เมตร การตั้งถิ่นฐานของชุมชนจะหนาแน่น บริเวณชุมชนหลังโรงพยาบาล ชุมชนหน้าอำเภอ และตอนกลางของพื้นที่ริมทางหลวงจังหวัด หมายเลข ๔๐๑๕ (ถนนนครศรีธรรมราช-ฉวาง)

๓) ลักษณะภูมิอากาศ

เป็นแบบมรสุมเมืองร้อน โดยมีอากาศไม่ร้อนจัดจนเกินไป แบ่งออกเป็นสองฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน โดยฤดูฝนเริ่มตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมกราคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๓๐๐ มิลลิเมตร ต่อปี โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับฤดูร้อนจะเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๑๖.๑ - ๒๘.๐ องศาเซลเซียส ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - เดือนมกราคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๕๔.๑๓ มิลลิเมตร/ปี

อุณหภูมิและปริมาณน้ำฝน ประจำปี ๒๕๕๑

จากสถิติข้อมูลสถานีอุตุนิยมวิทยานครศรีธรรมราช

- อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย	๓๓.๕๔	องศาเซลเซียส
- อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย	๒๑.๕๖	องศาเซลเซียส
- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย	๑๕๔.๑๓	มิลลิเมตร
- จำนวนวันที่ฝนตกทั้งปี	๑๕๕	วัน

๔) แหล่งน้ำ

เทศบาลตำบลลานสกา มีจำนวนแหล่งน้ำ ๒ แห่ง

- คลองเขาแก้ว ตั้งต้นจากน้ำตกกะโรมในเทือกภูเขาหลวง สาขาลองสวนขุนไหลผ่านตำบลขุนทะเล ตำบลเขาแก้ว ไปออกอำเภอร่อนพิบูลย์ ลำน้ำสายนี้ใช้เพื่อการเกษตรกรรม ปัจจุบันลำน้ำสายนี้มีปัญหาตื้นเขินอันเนื่องมาจากควาตภัย ซึ่งได้พัดเอากรวด หิน ดิน ทราย จากภูเขา ลงมาทับถมทำให้เกิดปัญหาลำน้ำตื้นเขิน

๕) การระบายน้ำ พื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลลานสกา มีพื้นที่น้ำท่วมถึงคิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ทั้งหมด ระยะเวลาที่น้ำท่วมขังนานที่สุด ประมาณ ๕ ชั่วโมง ซึ่งจะอยู่ในช่วงเดือน พฤศจิกายน - เดือนธันวาคม ในเขตเทศบาลมีทางระบายน้ำทั้งหมด

๖) ปริมาณขยะ มีปริมาณ ๑.๕ ตัน/วัน ซึ่งมีรถยนต์ที่ใช้ในการเก็บขยะ จำนวน ๒ คัน เทศบาลตำบลลานสกา ดำเนินการกำจัดขยะ โดยวิธีเทกอง พื้นที่ที่ใช้สำหรับกำจัดขยะจำนวน ๓.๒

ไร่ ตั้งอยู่ตำบลเขาแก้ว ห่างจากเทศบาลเป็นระยะทาง ๕๒๐ เมตร คาดว่าจะสามารถรองรับการกำจัดขยะได้อีกประมาณ ๕ ปี และจะดำเนินการบริหารจัดการและกำจัดขยะโดยประชาชนขอความร่วมมือจากเทศบาลนครนครศรีธรรมราชในการทิ้งขยะต่อไป

๗) ย่านการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

(๑) ย่านพาณิชยกรรม การค้าโดยทั่วไปจะมีลักษณะเป็นการค้าปลีกกระจายอยู่ทั่วชุมชน ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่บริเวณริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๑๕ (ถนนกะโรม) ซึ่งเป็นศูนย์กลางในกลางเมือง จะมีอาคารพาณิชย์ลักษณะเป็นตึกแถวชั้นเดียว และสองชั้น ก่อสร้างด้วยปูน มีตลาดสดเทศบาลหนึ่งแห่ง มีเนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๑ งาน ๓.๑๐ ตารางวา ติดถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๑๕ (ถนนกะโรม) กิจการค้าที่สำคัญ ได้แก่ ร้านขายอาหาร ขายของชำ วัสดุก่อสร้าง วัสดุการเกษตร ฯลฯ

(๒) ย่านที่พักอาศัย การใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย มีการตั้งถิ่นฐานปะปนย่านการค้า ในลักษณะที่เป็นอาคารพาณิชย์ ห้างแถว ตามถนนซอยต่างๆ และเกาะกลุ่มไปตามเส้นทางคมนาคม สายหลักของพื้นที่ คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๑๕ (ถนนกะโรม) การตั้งถิ่นฐานของชุมชนจะหนาแน่นบริเวณตอนกลางของชุมชน รอบบริเวณตลาดสดเทศบาล

(๓) ย่านอุตสาหกรรม การประกอบอุตสาหกรรมในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ซึ่งได้แก่ การซ่อมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ส่วนอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ยังไม่มี

(๔) ย่านสถาบันราชการ ในเขตเทศบาลมีหน่วยงานราชการและสวัสดิการ ตั้งกระจายอยู่บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๑๕ (ถนนกะโรม) ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรอำเภอลานสกา ที่ว่าการอำเภอลานสกา โรงพยาบาลลานสกา ไปรษณีย์ลานสกา

(๕) ย่านสถาบันการศึกษา ในเขตเทศบาลมีสถานศึกษาทั้งสิ้น ๓ แห่ง เป็นสถานศึกษาของรัฐบาลระดับประถมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง คือ โรงเรียนบ้านตลาด ตั้งอยู่ติดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๑๕ (ถนนกะโรม) และโรงเรียนวัดไทรงาม ตั้งอยู่ติดถนนไปวัดไทรงาม และสถานศึกษาเอกชนระดับอนุบาล จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนรุจิธรรมวิทยา ตั้งอยู่ติดถนนบ้านตลาด-สี่กั๊ก

(๖) ย่านสถานบันศาสนา ในเขตเทศบาลมี ศาสนาสถาน ๑ แห่ง ได้แก่ วัดไทรงาม

(๗) สวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ อยู่ระหว่างดำเนินการสร้างสวนสาธารณะบริเวณสำนักงานเทศบาล (ปีงบประมาณ ๒๕๔๘) และดำเนินการใช้ที่ดินราชพัสดุ จำนวน ๑ ไร่ ๘๓.๕ ตารางวา เพื่อก่อสร้างศูนย์ข้อมูลชุมชน สนามเปตอง ศาลาพักผ่อน และ

สวนสาธารณะ และ ของงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาล เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ริมคลองวัดไทรงาม ให้เป็นพื้นที่สีเขียว

(๘) พื้นที่เกษตร ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณรอบนอกชุมชน ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่ มังคุด ทูเรียน เงาะ และยางพารา

(๙) การสื่อสารโทรคมนาคม

- ไปรษณีย์โทรคมนาคม มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข ๑ แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์ลานสกา อยู่ในความรับผิดชอบของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (ลานสกา)

๑. ข้อมูลพื้นฐานด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑) การคมนาคมขนส่งทางรถยนต์ เป็นเส้นทางหลัก สามารถเชื่อมติดต่อกับอำเภอใกล้เคียง

๒) การไฟฟ้า

ได้รับบริการกระแสไฟฟ้าจาก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอลานสกา ซึ่งสามารถให้บริการอย่างทั่วถึง ครอบคลุมพื้นที่ทุกครัวเรือน สำหรับไฟฟ้าสาธารณะ ได้แก่ โคมไฟฟ้าถนนสาธารณะ โคมไฟฟ้าถนนเกาะกลาง (ถนนกะโรม อยู่ในความควบคุมของกรมทางหลวง)

๓) การประปา

การประปาของเทศบาลตำบลลานสกา จะอยู่ในความรับผิดชอบของกองการประปาเทศบาลตำบลลานสกา มีผู้ใช้น้ำประปา จำนวน ๙๖๒ ครัวเรือน ในเขต จำนวน ๔๐๓ ครัวเรือน นอกเขตจำนวน ๕๕๙ ครัวเรือน บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง อัตราการผลิตวันละ ๕,๔๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน ปริมาณการจ่ายน้ำแต่ละเดือน ประมาณ ๑๖๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ใช้แหล่งน้ำดิบจากน้ำตกละโรม อุทยานแห่งชาติเขาลวง เทศบาลตำบลลานสกา มีแผนงานขยายการผลิต ได้แก่ สร้างโรงกรองน้ำ สร้างถังเก็บน้ำใส ก่อสร้างท่อ จ่ายน้ำ หาแหล่งน้ำสำรอง ปัญหาอุปสรรค คือ ขาดงบประมาณในการปรับปรุงระบบประปาเดิมซึ่งชำรุดและเสื่อมสภาพการใช้งาน

ข้อมูลพื้นฐานด้านสังคม

๑) ข้อมูลประชากร

จำนวนประชากรในเขตเทศบาล (ข้อมูล ณ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๑) มีจำนวนประชากร ทั้งสิ้น ๑,๗๔๘ คน เพศชาย ๘๕๕ คน เพศหญิง ๘๙๓ คน จำนวน ๕๘๑ หลังคาเรือน

๒) ชุมชน

ชุมชนในเขตเทศบาล มีจำนวน ๗ ชุมชน

๑ ชุมชนหน้าอำเภอ

๒ ชุมชนหลังโรงพยาบาล

- ๓ ชุมชนสี่กั๊ก
- ๔ ชุมชนตลาดสดเทศบาล
- ๕ ชุมชนบ้านตลาด
- ๖ ชุมชนวัดไทรงาม
- ๗ ชุมชนทางซั๊กพระ

๓) ศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๘ นับถือศาสนาพุทธ

๔) วัฒนธรรมและประเพณี

วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ ซึ่งเทศบาลตำบลลานสกาถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในแต่ละปี ได้แก่

๑ ประเพณีทำบุญให้ทานไฟ วันขึ้นปีใหม่ เป็นการทำบุญให้ทานด้วยความเอื้ออาทรและความอบอุ่น

๒ ประเพณีสงกรานต์ เป็นประเพณีที่ให้ความสำคัญแก่ผู้สูงอายุ มีการสรงน้ำพระทำบุญตักบาตร และรดน้ำขอพรผู้สูงอายุ

๓ งานเทศกาลมังคุดหวานและของดีลานสกา เป็นเทศกาลที่จัดขึ้นในช่วงฤดูผลไม้เพื่อสมโภชผลผลิตของชาวสวน และส่งเสริมการท่องเที่ยว

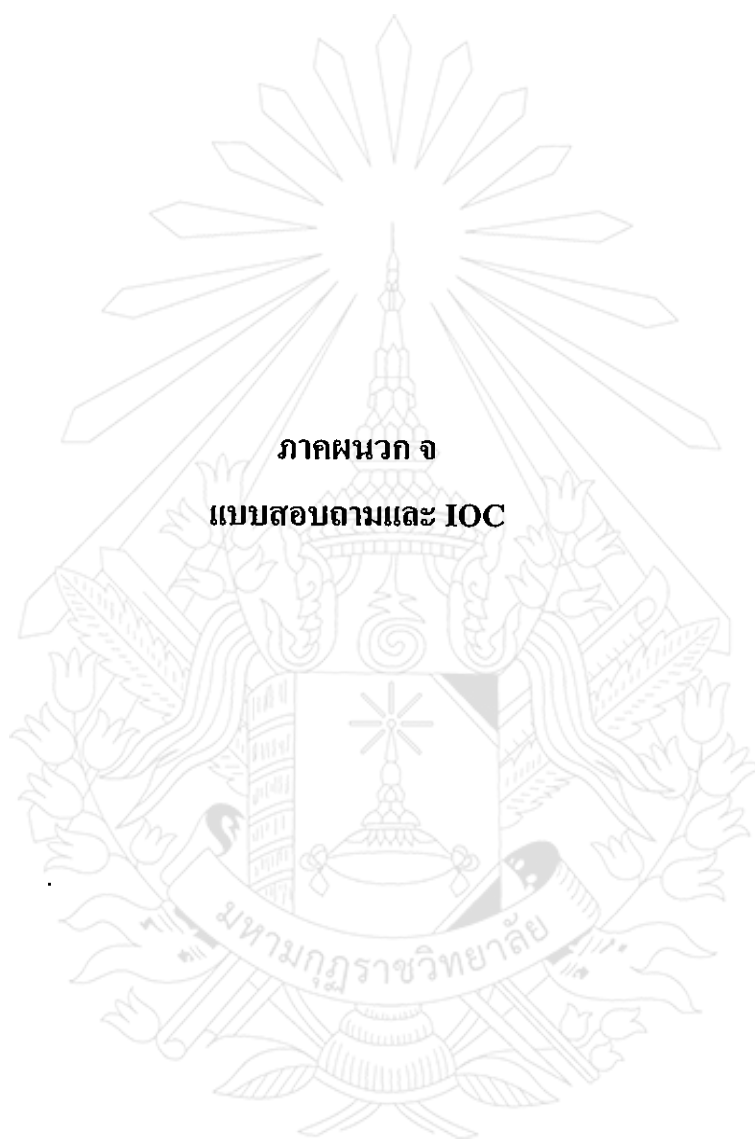
๔ ประเพณีซั๊กพระ เป็นประเพณีที่แสดงถึงความปิติยินดีในการเสด็จกลับมาจากดาวดึงส์ของพระพุทธองค์ (ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑) และเป็นการแสดงออกถึงความรัก ความสามัคคี

๕ ประเพณีลอยกระทง เป็นประเพณีเพื่อตอบแทนและขอขมาต่อพระแม่คงคาที่ให้น้ำในการอุปโภค - บริโภค และที่ละเมียดสิ่งสิ่งปฏิกูลลงไป

๕) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เทศบาลตำบลลานสกา มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ สถานีตำรวจภูธรลานสกา และมีศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้ดูแลและให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จะมีบุคลากรและเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนี้ คือ

รถยนต์ดับเพลิง	จำนวน ๑ คัน บรรทุกน้ำได้ ๔,๐๐๐ ลิตร
รถยนต์บรรทุกน้ำเอนกประสงค์	จำนวน ๑ คัน บรรทุกน้ำได้ ๑๐,๐๐๐ ลิตร
เครื่องดับเพลิงชนิดหามหา	จำนวน ๒ เครื่อง
พนักงานดับเพลิง	จำนวน ๕ คน

ภาคผนวก จ
แบบสอบตามและ IOC

แบบสอบถาม

**เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบล
ลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช**

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับเลือกเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบตามความเป็นจริงและตอบให้ครบทุกข้อคำถาม คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชต่อไป

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

จำเอนคมสัน สุภวิมุติ

นักศึกษาระดับปริญญาโท

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง

๑. เพศ ๑. ชาย ๒. หญิง
๒. อายุ ๑. ต่ำกว่า ๓๐ ปี ๒. ตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป
๓. ระดับการศึกษา ๑. ประถมศึกษา ๒. มัธยมศึกษา/ปวช.
 ๓. ปวส./อนุปริญญา ๔. ปริญญาตรีขึ้นไป
๔. อาชีพ ๑. ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 ๒. พนักงานเอกชน
 ๓. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 ๔. เกษตรกรรม
 ๕. รับจ้าง
 ๖. อื่น ๆ
๕. รายได้ ๑. ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ๒. ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐
 ๓. ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

ตอนที่ ๒ ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทา
 สาธารณภัย เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย					
๑. ท่านมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน เพียงใด					
๒. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ และประชุมร่วมกับเทศบาล ฯ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพียงใด					
๓. ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยงสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล เพียงใด					
๔. ท่านมีส่วนร่วมใน การฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพียงใด					
๕. ท่านมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย เพียงใด					
๖. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัยเพียงใด					
๗. ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าชมนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัยเพียงใด					

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๕	๔	๓	๒	๑
ด้านขณะเกิดสาธารณภัย					
๘. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัย ในพื้นที่เพียงใด					
๙. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย เพียงใด					
๑๐. ท่านมีส่วนร่วมในการบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัยเพียงใด					
๑๑. ท่านมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไประงับและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันทีเพียงใด					
๑๒. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้ทันที เพียงใด					
๑๓. ท่านมีส่วนร่วมในการอพยพผู้ประสบภัยออกจากบริเวณพื้นที่เกิดภัย หรือเสี่ยงภัย เพียงใด					
๑๔. ท่านมีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบเพียงใด					
ด้านหลังเกิดสาธารณภัย					
๑๕. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัยเพียงใด					
๑๖. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย เพียงใด					
๑๗. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย เพียงใด					

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๕	๔	๓	๒	๑
๑๘. ท่านมีส่วนร่วมในการสำรวจความเสียหายจากการเกิดสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล ฯ เพียงใด					
๑๙. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ในการซ่อมแซมที่พิศอาศัยสิ่งสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมให้สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดีเพียงใด					
๒๐. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนงานโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเพียงใด					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการป้องกันและบรรเทา
 สาธารณภัยเทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย	ด้านก่อนเกิดสาธารณภัย
ด้านขณะเกิดสาธารณภัย	ด้านขณะเกิดสาธารณภัย
ด้านหลังเกิดสาธารณภัย	ด้านหลังเกิดสาธารณภัย

แบบตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC)

ข้อคำถาม	คนที่๑	คนที่๒	คนที่๓	ค่า IOC
๑. ท่านมีส่วนร่วมในแจ้งเตือนเหตุสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบ เพื่อเตรียมการป้องกัน เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๒. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ และประชุมร่วมกับเทศบาล ฯ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๓. ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยงสาธารณภัยในพื้นที่ เทศบาล เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๔. ท่านมีส่วนร่วมใน การฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธาณภัย ร่วมกับเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๕. ท่านมีส่วนร่วมในการสอดคล้องดูแลความสงบเรียบร้อยในชุมชนเพื่อป้องกันเหตุสาธารณภัย เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๖. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้ประสบสาธาณภัยเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๗. ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าชมนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัยเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๘. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ประกาศแจ้งเตือนกรณีเกิดเหตุสาธารณภัย ในพื้นที่เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๙. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัย เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๑๐. ท่านมีส่วนร่วมในการบริจาคสิ่งของ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินสดให้แก่ผู้ประสบภัยเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๑๑. ท่านมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไประงับและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันทีเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๑๒. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้ทันที เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๑๓. ท่านมีส่วนร่วม ในการอพยพผู้ประสบภัยออกจากบริเวณพื้นที่เกิดภัย หรือเสี่ยงภัย เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๑๔. ท่านมีส่วนร่วมในการแนะนำข้อควรปฏิบัติให้แก่ผู้ประสบภัยทราบเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐

ข้อความ	คนที่๑	คนที่๒	คนที่๓	ค่า IOC
๑๕. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๑๖. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม และเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๑๗. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๑๘. ท่านมีส่วนร่วมในการสำรวจความเสียหายจากการเกิดสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาล ฯ เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๑๙. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ในการซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณูปโภค และเส้นทางคมนาคมให้สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
๒๐. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน โครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐
รวม	+๑	+๑	+๑	๑.๐๐

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - นามสกุล : จำเอก คมสัน ศุภวิมุตติ
- วัน/เดือน/ปีเกิด : ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๒
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน : ๒๘๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาแก้ว อำเภอลานสกา
จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การศึกษา
- พ.ศ. ๒๕๔๘ : ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนาชุมชน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- พ.ศ. ๒๕๔๙ : หลักสูตรการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด
นครศรีธรรมราช
- พ.ศ. ๒๕๕๑ : หลักสูตรพนักงานดับเพลิง
วิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
- พ.ศ. ๒๕๕๓ : หลักสูตรเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
วิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
- พ.ศ. ๒๕๕๔ : หลักสูตรอบรมทบทวนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบล
ลานสกา
- พ.ศ. ๒๕๕๕ : หลักสูตรความรู้เบื้องต้นทางกฎหมาย
สำนักอัยการจังหวัดนครศรีธรรมราช
- พ.ศ. ๒๕๕๖ : หลักสูตรการปฐมพยาบาลและการเคลื่อนย้ายขั้นพื้นฐาน
(First Responder) โรงพยาบาลลานสกา
- พ.ศ. ๒๕๕๗ : หลักสูตรการเสริมสร้างความสำเร็จในการทำงานร่วมกัน
สำนักงานเทศบาลตำบลลานสกา
- พ.ศ. ๒๕๕๘ : หลักสูตรการฝึกอบรมและฝึกซ้อมแผนป้องกันภัย
พลเรือน ประจำปี ๒๕๕๘ (ด้านการป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัยจากอัคคีภัย) ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
เทศบาลตำบลลานสกา

- พ.ศ. ๒๕๕๑
- : หลักสูตรฝึกอบรมอาสาจากราจร
สนง.ปภ.จ.นศ. / สภ.อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
 - : หลักสูตรการฝึกอบรมและฝึกซ้อมแผนป้องกันภัยฝ่าย
พลเรือนประจำปี ๒๕๕๑ (ด้านการป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัยจากการคมนาคมขนส่ง) ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัย
ฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลลานสกา
 - : หลักสูตรกู้ชีพกู้ภัย (OTOS) ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่าย
พลเรือนจังหวัดนครศรีธรรมราช
 - : หลักสูตรพนักงานวิทยุคมนาคมเพื่อการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยท้องถิ่นรุ่นที่ ๑ โรงเรียนทหารสื่อสารและสมาคม
เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
- พ.ศ. ๒๕๕๒
- : หลักสูตรการบริหารจัดการภัยพิบัติจากอัคคีภัย รุ่นที่ ๑/
๒๕๕๒ วิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรม
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
 - : หลักสูตรการใช้เครื่องวิทยุคมนาคมแบบสังเคราะห์ความถี่
สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
 - : หลักสูตรการฝึกอบรมและฝึกซ้อมแผนป้องกันภัยฝ่าย
พลเรือน ประจำปี ๒๕๕๒ ด้านอัคคีภัย ศูนย์อาสาสมัคร
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลตำบลลานสกา
จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - : หลักสูตรพนักงานดับเพลิงชั้นก้าวหน้า รุ่นที่ ๑๖ วิทยาลัย
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
- ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน
- พ.ศ. ๒๕๔๑ –
๒๕๔๘
- : รับราชการ (ทหารเรือ กองทัพเรือ)
- พ.ศ. ๒๕๔๘ –
ปัจจุบัน
- : เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เทศบาลตำบลลานสกา อำเภอลานสกา
จังหวัดนครศรีธรรมราช